"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2,50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 7 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 12d. VASARIS, (February), 1909 m. Metas XVIII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Amerikos centrališkas randas turi daug nemalonumų dėl užsimanymo Kalifornijos, priešingai sutarimams, apsunkinti japoniečiams apsigyvenimą Kalifornijoj, ypač, kad Kalifornijos paveikslą bando sekti ir kitos valstijos.

Nors prezidenetas Roosevelt prašė Kalifornijos gubernatoriaus susilaikyti su išdavimu naujų teisių prieš japoniečius ir gubernatorius pažadėjo, bet teisdarių buvo užgyrė uždrausti japoniečiams lankyti mokyklas baltpardžiankomas. Gubernatorius priešinasi tokiam užgyrimui, bet nenori dar, ar jam pasiseks užgyrimą įnekius paversti.

Užstojimas prezidento Roosevelto už japoniečius prikėlė iš miego iškriaudžiamus Kalifornijos valdžių chiniečius. Jie pakėlė protestą prieš jų aprubežiavimus ir reikalauja, kad ir juos prezidentas Roosevelt užtartų. Bet ar užtars, ir kitas klausymas: Chinai mat turtingi, o Japonija parodė savo tvirtumą kovoj su Maskolija; erzintiesiogi su tvirtais net drutiems ir pavojinga.

MASKOLIJA.

Pradeda nesisekti maskoliškiems generolams: seniau, ką jie norėjo, darė, kokiems reikalams užsimanė, tokiems sėmė iždo pinigus; už pasisavinimą viešų pinigų retai kas bauzdavo, tankiai, kada jie susiteršdavo vienoj vietoj, juos perkeldavo kitur ant augštesnio vėdo; taigi už vagystas juos dar paaukštindavo. Dabar jau ir jiems atsitolęgesni laikai, jau ir jų slapti darbus galima paslėpti, ir jiems jenerolus atsieina teisman atiduoti, nors seniau jų ypatingai buvo nepaliečiama, nieks jų teisti ne išdryso. Mat duma, nors ir teip netikusi, nors jon tėip suniešrinkti doresnius atstovus, bet ir tokia netikusi duma kartais ir valdininkams pažiuri į jų nagus. Randas, tą žinodamas, pats stengiasi kartais prašalinti per daug susiteršusius savo atstovus, ne laukia kol duma nuo jo to pareikalaus.

Neseniai tapo teismui atiduotas buvęs Maskvos policijos perdėtinis jenerolas Reinbott, kuris ilgą laiką buvo neaprubežiuotų valdytojų gyvasties ir laisvės Maskvos gyventojų. Pasinaudodamas iš savo tokio neprižiurimo urėdo, jis spaudė kyšius nuo Maskvos turtingesniųjų gyventojų; nepasiduodančius kankino bausmėmis ir kalėjimu. Reinbottui ilgai sekėsi, bet ant galo ir jo siulas nutruko. Kadangi skundai ant jo pasielgimo nuolatai ėjo Peterburgan, ant galo iš ten atsiuntė senatorių pažvelgti arčiau į jenerolo Reinbotto darbus. Jis visų purvinų darbų paslėpti ne įstengė ir tapo teismui atiduotas. Jo draugai vienok dar stengiasi per laikraščius jį teisinti, apkaltina kitus, buk tik kiti susikalbėję "dorąjį" jenerolą, už jo atsidavimą tėvynei ir sostui prašalinti. Bet ne labai kas tiki tiems teisinimams, nes Maskoljoj nesiskubina jenerolus teismui atiduoti; jeigu jau atiduoda, tai tik tąsyk, kada jų purvinų darbų nieks paslėpti, nieks uždengti negali. Buvęs Maskvos policijos perdėtinis nuo teismo ne paliuosuotas, taigi aišku, kad jo išteisinti negalima.

Susiteršė ir Peterburgo policija. Ir čia pasirodė, jog policijos perdėtiniai spaudė kyšius, o jų neduodančius visokiais jai žinomais budais kankino.. Už pinigus leido laikyti mieste lošimo ir paleistuvystės namus, susitikimo vietas aristokratų moterims su vyrais, nors tas tiesoms uždrausta.

Susiteršė ir buvęs vyriausiasis policijos perdėtinis Lopuchin. Ir jį atsiėjo teismui atiduoti. Labiausiai gi rando garbę pažemino jo užrubežiuose užlaikomi agentai provokatoriai, ypač gi buvęs Prancūzijoj toks agentas Azev. Jis mat, budamas rando šnipu, darbavosi su revoliucijonieriais, su jais net rengė suokalbius ant gyvasties augštų urėdninkų ir kelios užmušystos pasisekė. Tą išdavė Lopuchin ir per jo išdavimus ne gražus Azevo darbai visam svietui likosi pagarsinti ir jie visur pažemino garbę maskoliškojo rando. Apie tokius rando agentų darbus ant galo dasižinojo ir duma. Tie darbai jau ir jai pasirodė per daug purvinais. Ji nuo Stolypino pareikalavo išaiškinimo.

Stolypin, neturėdamas kitokios išeigos, pažadėjo Azevą atiduoti teismui, kur jo darbai galės but išaiškinti. Lengva vienok pažadėti, bet ne lengva pažadėjimą išpildyti. Azev mat yra užrubežiuose ir jis žino, kad sugrįžęs Maskolijon, jis bus teismui atiduotas. Tai jis ne grįžta, nors jį ir revoliucijonieriai gaudo. Taigi jis atsirado terp dviejų pavojų, bet budamas užrubežiuose, jis bijosi vien revoliucijonierių, bet nesibijo maskoliškojo teismo. Nuo vieno priešo lengviau pasislėpti, negu nuo dviejų. Todėl jis ne grįžta Maskolijon, kur jau ant rubežiaus laukia jo žandarai. Kur jis dabar yra, tikrai nežinia, Matė jį Šveicarijoj, bet kur jis toliau iškeliavo, nežinia. Mano, kad jis dabar slapstos Toulono aplinkinėse (pietinėj Prancuzijoj). Kadangi į Touloną atkako du maskoliai, tai prancuziškoji policija dabar juos daboja, nes mano, kad jie atkako čia revoliucijonierių atsiųsti tykoti Azevo ir patikę caro valdžios šnipą, be abejonės bandytų jam už išdavimus atkeršyti.

Nesiseka Maskolijoj netik policijos perdėtiniams ir jos agentams, bet nepasisekimai pesiekia jau ir kitus jenerolus. Pereitą sanvaitę teismas nuteisė išvijimu nuo tarnystos už ėmimą kyšių admirolą Aleksiejevą. Dabar gi teisme tapo nuteistas ir jenerolas Fridericks, buvęs Nižne Novgorodo gubernatorius. Jis mat, drauge su Gurka, pasisavino ne mažai pinigų paskirtų buduolių maitinimui.

Pradeda mat nesisekti jau ir jenerolams "Šventojoj" Maskolijoj. Tas yra jau blogu ženklu. Prasižengimai caro tarnų žemina juk labiausiai tų tarnų poną akyse ir tamsiausių žmonių.

Randas, norėdamas nukreipti žmonių akis nuo prasižengusių jenerolų, atiduoda teismui vis daugiau neva savo priešų. 6 d. vasario Peterburgo kariškame teisme pasibaigė byla 9 civilistų ir 14 kareivių, kurie buvo apkaltinti, buk 1907 m. terp Peterburgo kareivių stengėsi sukelti revoliuciją. Teismas pasmerkė 16 apkaltintųjų kalėjiman nuo 3 iki 8 metų. Taigi mat teismas kur kas skaudžiau baudžia laisvės reikalaujančius negu susiteršusius savo tarnus, nors turėtų daryti atbulai. Juk negražųs jenerolų darbai labiau kenkia carui negu nors smarkiausios revoliucijonierių agitacijos.

VOKIETIJA.

Ekonomiškiejie prietikiai Vokietijoj eina blogyn. Iždas kas metai turi vis didesnius nepriteklius, nes seniejie surinkimų šaltiniai išsisėmė, o naujų surasti negalima, o čia dar išlaidos auga, reikalavimai randlo ypač kariumenės ir kariškojo laivyno reikalams auga neproporcijonališkai su iždo surinkimais.

Padauginimui iždo surinkimų rando užmanyta žymiai pakelti mokesčius nuo didžturčių pelno ir nuo palaikų, bet tam rando sumanymui nepritaria parlamente didžturčių atstovai, ant kurių randas iki šiol remiasi. Dabar jau net rando laikraščiai abejoja, ar iždo ministerio sumanymas pakelti mokesčius nuo pelno ir palaikų pereis. Kitokių gi šaltinių nėra, nes visi kiti jau seniai išsemti. Ypač žemdirbiai apsunkinti teip dideliais mokesčiais, kad apie jų didesnį dar apsunkinimą negal but nė kalbos. Dėl didelių, nepakeliamų mokesčių žemdirbystė puola, vis mažesnis žmonių skaitlius užsiima žemdirbyste. Žmonės iš kaimų traukia į miestus, bet ir miestuose ne visi gali sau rasti darbą. Ypač pereiti metai ir miestų gyventojams buvo blogi, nes išgabenimas svetur Vokietijos išdirbinių žymiai sumažėjo. Sulyg žinių surinktų laike paskutinio Prusuose gyventojų suskaitymo: nuo 1895 metų iki 1907 m. skaitlius miestų gyventojų pasidaugino ant 1500000 ypatų, o skaitlius kaimuose gyvenančių sumažėjo ant 500000. Taigi aišku, kad besidauginimas miestų gyventojų atsibuva kaštais kaimuose gyvenančių žemdirbių. Žemdirbystė tokiu budu negali išmaityti miestų gyventojų.

Vokietijon atkako į svečius Anglijos karalius su savo motere. Gyventojai Anglijos valdoną priėmė karštai, nes tiki, kad tas atsilankymas prašalįs jeigu ne visus, tai bent dalį svarbių nesutikimų Vokietijos su Anglija, kurie ir dabar negeriausi, o kartais prieina teip liepto galą, kad dar vienas žingsnis toliau ir gali kruviną karą pagimdyti.

ABISINIJA.

Prietikiai Abisinijoj iki šiol neišsiaiškino. Iš ten ateina dabar vien prieštaraujančios žinios, ypač nežinia, kaip tikrai yra su sveikata ciecoriaus Meneliko, kurio mirtis gali Abisinijoj pagimdyti naminį karą, sukilimus atskirų provincijų. Teisybė, paskutiniam atėjusiam Paryžiun telegramui apie pasimirimą Meneliko užgynė vėliau atėję, bet ir vėlesniuose buvo minėta apie sunkią Meneliko ligą. Kadangi jis jau senas, tai Europoj laukia jo mirties, o paskui maištų Abisinijoj. Dabar vienok Reutero telegrafo kompanijos atstovas mieste Addis Abeba gavo Abisinijos rando atsiųstą žinią su prašymu ją siųsti Europon, jog paskalas apie sunkią ligą ciecoriaus Meneliko yra visai neteisingas; neteisingos esančios žinios ir apie susirėmimus kariumenių atskirų provincijų valdonų. Menelik esąs visai sveikas, tik jis išvažiavęs iš savo sostapilio ir automobiliu važinėjęs po savo viešpatystę. Ne reikia vienok užmiršti, kad ypač ten, kur laukiama sukilimų, paprastai ilgai slepia valdonų pasimirimą.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus artistų draugija įtaiso pirmąją parodą paveikslų, piešinių, akvarelių, piaustinių ir visokių artistiškų išdirbinių. Paroda ketina atsidaryti vasario 1 d.

Vilniaus policija suėmė gaują vagių, kurie buvo atvažiavę Vilniun. Jie tykoję labiausiai prie bankų. Tarp suimtųjų esanti dvi gražiai išsipuošusi moteri.

Vilniaus terptautinė Dailės draugija rengia pirmą paveikslų, piešinių, akvarėlių, štichų, skulpturos ir pritaikintosios dailės parodą.

Paroda bus atidengta vasario 1 d. 1909 m.

Į parodą yra priimami paveikslai, akvarėlės, akvafortai, piešimai piešti kreida arba plunksna, pastelei; visokie architekturos pliai, visokios rųšies skulptura, taippat ir dailės pramonės išdirbiniai. Paveikslai, akvarėlės ir piešiniai priimami parodon tik rėmuose arba taip vadinamuose "passe par tout".

Kas nori kokį daiktą parodon suteikti, turi jį savo lėšomis atsiųsti. Parodon priimti paveikslai ir neparduotiejie bus savininkams grąžinti draugijos lėšomis.

Visą pelną iš parodos ir 10 nuošimčių nuo tos sumos, kuri bus gaunama už parduotuosius daiktus, — Dailės Draugija pasilieka sau.

Parodon priimami tie daiktai, kurie bus prisiųsti iki sausio 20 dienai.

Visas smulkesnes žinias apie parodą suteikia dailininkas Juozapas Balzukevičia (Vilnius, Didžioji gatvė namų No. 3, butas 5)).

Tuo adresu reikia irgi siųsti visus daiktus parodon skiriamus.

Miesto valdyba įnešė sumanymą į žmonių švietimo komisiją apie įkurimą Vilniuje trečiosios valdiškos vyrų gimnazijos.

Sausio 19 d. per Tris Karalius lietuvių pašelpos draugija rengia savo narių vaikams eglelę (Grinfeldo salėje, Malunų g. No. 109). "Pašelpos" mokyklos mokiniai padainuos kelias lietuviškas dainas ir dekliamuos Vaičaičio, Mairionio, Armino, Kudirkos ir Jakšto eiles. Paskui artistui-mylėtojui vaidįs vienaveiksmę komediją "Juozapelis" ir spektakliui pasibaigus p. Visockio choras džiugįs susirinkusius lietuvius tautiškomis dainomis. Eglelės vakaras žada prasidėti po pietų 3 valandą. Įeinant į salę prie eglelės reiks mokėti vaikams 10 kap., vaikų palydovams — 15 kap.; už spektaklį "Pašelpos" nariai ir visos moterįs mokės po 35 kap., o svečiai (ne nariai) — 50 kap.

Kraujučių stasys.

("V. Ž.").

Apšvietimo lygai suvažiavus Peterburge, Vilniaus švietimo draugiją, kuri įeina šion lygon, atstovavo "Vilniaus Žinių" administratorius A. Muravskis. Gruodžio 31 d. jis papasakojo apie šios draugijos darbavimosi ir kliutis, kurias jai dariusi vietinė administracija.

IŠ KAUNO.

Kauno Ukio draugija vasario 18, 19 ir 20 d. taiso Kaune sėklų parodą. Parodon priimama visokios rųšies sėklos: javų, daržovių, vaisių, miškų ir tt.

("V-tis").

IŠ ŠIAULIŲ,
Kauno gubernijos.

Čia žmonės labai įsimylėję į "naminį alų". Tą alų geria netik namie, bet ir atlaidusose, ir prekymečiuose ir kitur. Už gorčių to alaus imama 14 kap.

Parapijiečiai savo klebonu kun. Lepnevičium nepakalnti. Atėjus su reikalu reikia pirmą eiti pas "ponią" (kunigo gaspadinę). Be jos nieko neatliksi. Žmonės buvo siuntę ir prašymus-skundus dvasiškajai valdžiai, bet nieko negelbėjo. Gruzdžių kleb. kun. Rėkstys patvirtino, kad "daug tų prašymėlių po pečium sulindo".

Varguolis.

("L. U.").

IŠ SVĖDASŲ.
Ukmergės pav.

Žemiečių viršininkas Turau lanko mokyklas. Įeidamas visupirma žiūri, kaip sukabinėti šventųjų paveikslai, katalikų kryžius ir stačiatėkių ikona. Savo rankoms perkabinęs paveikslus taip, kaip jam rodos geriau, tuo ir pabaigia visas "reformas". Ikišiol ikonos buvo kabinama taip, kaip ir Rusijoje: kerčioje, rusų vadinamoje "krasnyj ugol", t. y. toj kerčioje, kuri tuoj metas akin, kaip tik pro duris įeina. Kryžių kabindavo šalip ant katros-nors sienos. Taip nuo nebeatmenamų metų buvo mokyklose ir valsčių butuose, kuriuos dabar p. Turau "reformuoja". Lankydavo tas įstaigas gubernatoriai, mokyklų inspektoriai ir kitokie rusai valdininkai ir niekam tai nesirodė netinkama. Tik vienam p. Turau, nerusų kilties žmogui ėmė rodyties, jog katalikų kryžiui geriausia kaboti antpat įeinamųjų durų, o ikonai kerčioje šalip durų. Na, taip ir kalinėja, nei mokytojo, nei kunigo nesiklauzdamas.

Taip jam Svėdasuose padarius, katalikai ėmė pykti; jiems pasirodė visai netinkama, kad svietiškasis šventenybes tvarkytų, ir ėmė kalbėti apie grįštantį religijos persekiojimą. Mums rodos, tai tik p. Turau prasimanymas. Galop, viskas neužilgo paaiškės, nes apie tuos jo darbus raportuota į augštesniąją vyriausybę.

Kamajų mokytojas mokykloje šeimyninkauti ponui T. neleido, sakydamas jog į žemiečių viršininkus teprideranti ukio dalis, bei nei mokslo dalis, kurios žiurį tam tikri inspektoriai. Ir mums taip rodos.

Be to, p. Turau liepęs panaikinti mokyklų ir valsčių iškabas, kur tik buvo parašai rusiškai ir lietuviškai; reikalaująs, kad pasiliktų vieni rusiški parašai. Kadangi dviem kalbom iškabos dėti yra valdžios leista, tai šitas žemiečio pasielgimas reikia skaityti savališku ir paklausti paties gubernatoriaus, kada ir kas išleido įsakymą nebeleisti lietuviškų parašų.

("V-tis").

IŠ KURKLIŲ,
Ukmergės pav.

Nedėlioj lapkričio 30 d. pinigų rinkėjai norėjo valsčiaus raštinėj sudėti į skrynią-kasą suneštus pinigus, bet jokiu budu negalėjo jos atidaryti. Šiaip taip atrakinus, pasirodė išimti visi ten buvusiejie pinigai apie 120 rub. Matyti vagįs parinktu raktu atrakino skrynę ir paėmęs pingus, vėl uždarė. Eina tirinėjimas, bet nieko dar nesusekta. Gaila raštininko: geras ir blaivus žmogus. Gaila ir žmonių, ir taip užtektinai apkrautų visokiomis nedoimkomis, kuriems vėl reiks pinigus sudėti.

Jievos sunus.

("L. U.").

IŠ ABELIŲ,
Ukmergės pavieto.

Jau trečią sykį buvo sušaukta sueiga mokyklos reikalus aptarti. Mokyklai esą paskirta 9 tukstančiai rub. nuo vidaus reikalų ministerio. Sueigoj dalyvavo 3 storastystės — Mašinskos, Novoboradinskos ir Lamaširinskos. Pirmos dukart sušauktos sueigos (pirmoji Mikniunų, o antroji Abelių sod.) nenusisekė, nes buvo gana daug tokių žmonių, kurie mano ir sako, kad mokyklų nereikia. Buvo dagi ir tokių (ypač iš senesniųjų), kurie rėkė, jog mokytas žmogus esąs tik bedieviu. Bet dabar išėjo šiektiek geriau: sueiga nutarė nupirkti už 100 rub. iš Abelių sod. 1 dešimtinę žemės mokyklos pastatymui ir daržui. Ačiu visiems, kurie prisidėjo prie perkalbėjimo tų žmonių, kurie nenorėjo mokyklos ir šį kartą. Ypač turime buti dėkingi musų raštininkui.

Smėlinio Vilkiokas.

("L. U.").

IŠ VABALNINKŲ,
Panevėžio pav.

1908 metų, gruodžio 28 dieną, antrą valandą po pietų, Vabalninke buvo visuotinasis moterų skyriaus susirinkimas, kuriame dalyvavo daugiau kaip šimtas narių. (Išviso narių yra 122). Pirmininkavo Val. Paliulytė.

1. J. Gvildys paskaitė pranešimą "Apie vaikų auklėjimą". Neužtenka lavinti vaikų proto, butinai reikia rupinties ir doros lavinimu. Mergaitės ir moterįs privalo įgyti auklėjimo mokslą, kad galėtų gerai išauklėti savo vaikus. Po skaitymo kun. P. Kemėšis pavyzdžiais iš vaikų gyvenimo nurodė doros lavinimo reikalingumą.

2. Val. Paliulytė įnešė sumanymą įkurti mergaičių mokyklą. Per praeitą visuotinąjį susirinkimą beveik visos kalbėtojos, pasakodamos apie mergaičių vargus, užsiminė ir apie mokslo nebuvimą. Gal L. K. M. Dr. skyrius galėtų įkurti Vabalninke kokią-norint, pritaikintą prie vietinių aplinkybių, mergaičių mokyklą. Susirinkimas pripažino mergaičių mokyklos reikalingumą ir busimos mokyklos programai išdirbti išrinko komisiją iš penkių žmonių — Ag. Bizauskaitės, Nat. Paliulytės, Val. Cėliary, kun. A. Bizauskio ir J Gvildžio.

3. Kun. P. Kemėšis paskaitė iš "Viln. Žin." 1907 m. No. 174 Žemaitės straipsnį "Iš lietuvių moterų susivažiavimo" ir kalbėjo apie visų spiritinių gėralų kenksmingumą. Apie tą patį dalyką kalbėjo dar kun. A. Bizauskas ir J. Gvildys. Kadangi šioje apylinkėje yra paprotis daryti labai stiprų alų ir ilgus pokilius, tai nutarta vesti agitaciją, kad panaikinus tą kenksmingą paprotį. Pagaliaus šis klausimas užbaigta nutarimu neduoti jokių spiritinių gėralų vaikams iki 15 metų amžiaus.

4. J. Mackunas pranešė apie kinematografą. Plačiai, gražiai ir labai gyvai pasakojo apie tai kokį ant jo įspudį padaręs Išganytojo gyvenimas, parodytas iš kinematografo. Kitiems dar paaiškinus, kad kinematografu galima naudoties lengvai mokslo dalykams, gamtos paslaptims aiškinti, blaivybei platinti ir įvairiems kitiems svarbiems reikalams, susirinkimas nutarė rinkti aukas kinematografui nusipirkti. Čia-pat keli nariai sudėjo keliolika rublių.

5. Ant. Vasiliauskaitė kalbėjo apie vakaruškas, Em. Janauskaitė apie mergaičių apšvietimą ir O. Jacevičaitė skaitė Val. Markunienės pranešimą apie moterų skriaudas. Pirmosios kalbėtojos kalbos turinys buvo kiek menkesnis. Kaikurie išsireiškimai, k. a. kad vakaruškos ir tuoešančios blogos, nes ten ukininkaitės susilyginančios su tarnaitėmis, kad ukininkaitės ir iš atžvilgio į vakaruškas privalančios išsiskirti nuo tarnaičių, — padarė ant klausytojų visai nemalonų įspudį. Kun. A. Bizauskas keliais žodžiais paaiškino, kad žmogaus vertybė priguli ne nuo jo kilmės, bet nuo jo darbų ir nuopelnų. Labai gaila kad pačios tarnaitės nepasirupino nurodyti kalbėtojai jos pažiurų klaidingumo. Iš kitų atžvilgių Ant. Vas-tę galima tiktai pagirti. Sakymo budas, kalbos nuoseklumas, minčių aiškumas verste vertė atsidėjus jos klausyti.

Kitos kalbėtojos pajudino svarbesnius dalykus ir tikrai pasekmingai atliko savo užduotį. Jų pranešimai labai patiko susirinkusiems.

Nuo savęs galiu pridurti, kad visai nesitikėjau čia išgirsti tokių kalbėtojų. Jomis drąsiai gali pasidžiaugti Vab. L. K. M. Dr. skyrius.

Posėdis pasibaigė apie 7 valandą.

A. Varmas.

("V-tis").

IŠ SMARDONIO,
Panevėžio pav.

Pusantro viorsto nuo Pabiržės prie Likėnų sodžiaus, yra sieros vandenę šaltinis, Smardonia vadinamas. Vanduo, kunkulu muždamas iš žemės, taip yra apstus, kad prie-pat versmės pasidaro upelis puse sieksnio platumo, o už pusvarsčio jau stovi ant jo vandeninis malunas. Dėlei daugumo sieros, esančios vandenyje, nepripratusiam jau ištolo jaučiasi jos kvapas. Versmės vanduo visados vienodai turi savyj šilumos, 4 laipsniai pagal Reaumurą. Vasaros metu išrodo jis šaltas ir įkišęs ranką vandenin iki alkunės per bertainį valandos ir susiderėręs neišturėtumei, o žiemą net ir už pusvarsčio vanduo niekuomet neužšąla; užtat žiemos metą laikosi čionai daugybė vandens paukščių. Upelyj dėl šaltumo, tur-but, ir sieringumo vandens, išskyrus ypatingas mažas žuvytes, gyvenančias buriais, jokia kita žuvis nerimsta. Tas žuvytes dėl jų mažumo gaudo ne tinklais, bet audeklais. Dar primįsiu: prie Smordonio laikosi ryšis žuvėdų nepaprasto didumo. Prieš kelioliką metų livas p. Liambrachtas buvo įtaisęs Smardony šiokias-tokias maudykles, bet kadangi, budamas nuomotoju tik trumpam laikui, nepanorėjo išmesti daktarams, o savininkai tos vietos nesusiprato — neturėdamas platesnės rekliamos, nedaug tepelnė. Paskui ir tos pačios maudyklės, kaszin-keno padegtos, suplėškėjo. Liambrachto laimė, kad buvo jos apdraustos. Taigi Smardonio vandenįs, jų naudingumas ir gydomumas, kaip reikiant, nėra dar ištirti.

Ž. Lolyta.

("V-tis").

IŠ GULBINŲ VALSČIAUS,
Panevėžio pav.

Gruodžio 7 d. per valsčiaus sueigą dviejų "obščestvų" ukininkai nutarė reikalauti daugiau mokyklų. Nors tai ne visienis patiko, bet nieko nepasisekė jiems padaryti. Buvo surašytas valdžiai prašymas, po kurio pasirašė šie sodžiai: Ramužiai, Poškonįs, Vidugyriai, Gudiškiai, Brenčiai ir Pagojai. Žemę mokyklai duoda Ramužių ir Paškonių sodžiai, kiekvienas po pusę dešimtinės. Medegą apsiėmė suvežti tų sodžių ukininkai.

Andrius.

("L. U.").

IŠ ŠIPĖNŲ,
Panevėžio pav.

Meilunų sod. gyveno neturtingas žmogelis, kalvis Šilaika. Gruodžio 3 d. nakčia nežinomi piktadariai išardė jo kalvę, išnešiojo visus padargus ir tokiu budu atėmė iš žmogelio paskutinį duonos kąsnį. Koks biaurus darbas!

J. P.

("L. U.").

IŠ BIRŽIŲ.

Biržių miestelis ne perdidelis, turi apie 6 tukstančius gyventojų. Tačiaus yra čia net du monopoliu, kurie per metus išpardavinėja degtinės daugiau. kaip už 50 tukstančių rublių, ir 17 aludžių; tos aludės tai tikrai senobinės lietuviškos karčiamos: jose rasi alaus, degtinės ir kitokių priedų. Prie to dar yra monopolis Medeikių sodžiuje prie raštinės; žodžiu sakant girtuokliavimas nemažai yra čia prasiplatinęs tarp žmonių. Skaitant laikraščius, randi, kad ten ir ten valstiečiai per sueigą nusprendė uždaryti monopolį arba aludes, o pas mus to negirdėti; monopoliai ir aludės didžioje pagarboje tarp žmonių. Butinai reiktų, padarius sueigą, nutarti uždaryti Medeikių monopolį. Monopolis sodžiuje stovi prie-pat raštinės, užtat teismai ir visokie rinkimai neapsieina be magaryčių.

Balsas.

("V-tis").

IŠ LENKIMŲ,
Telšių pav.

Šį kampelį galima priskaityti prie tamsiausiųjų Žemaičių parapijų. Čia žemaičiai labiausiai nemėgsta skaitymo: pareina tik kell lietuvių laikraščiai, ir tai į kleboniją arba į miestelį, o daugumoje sodžių dar niekas nėra nei sapnavęs, kad yra kaszin-kokie laikraščiai, ar kokios knygos, išskyrus maldaknyges. Pernai per garsiąją "Saltinio" lioteriją, kada, kaip štai Skuode arba ir kitur, nebuvo galima rasti triobelės kur nebutų radęsis šis laikraštis, čia vienok nei su žiburiu nebutum jo niekur užklimpinęs. Skaityti, rašyti moka, galima sakyti, tik pusė gyventojų; beveik vien jaunimas, ir tai savmoksliai, nes mokyklos čia jokios nėra. Buvo pasklidusios kalbos, kad klebonas ketinęs įsteigti bent rašto mokyklėlę, bet ligšiol nieko apie tatai nebegirdėti. Čia vėl gi nuostabu, jog ir Latvių pusėje (čia-pat greitimais su Lenkimais) viešpatauja, jei ne didesnis, dar tamsumas, kaip tarp lenkimiškių: čion yra eibės visokių gešeftininkų, kurie už pinigus apsilankantiems žiopliams pasakoja busimus daiktus gydo visokias ligas įvairiais budais, užkalbėjimu, ir tt.; juos nuostabiai pralobina aplinkiniai žemaičiai, daugiausiai lenkimiškiai. Priežastis tokio neišmintingo kreipimosi į apgavikus gali buti ir nebuvimas čionai daktaro. Kaszin-kol dar šis kraštelis tunos tamsumoje bei prietaruose.

Medeginis gyventojų padėjimas neblogas: mat, didžioji parapijos dalis gyvena iš senovės viensėdžiais; nors žemė nepergera, bet kur medeginis stovis geresnis, ten ir girtuokliavimas baisiau prasiplatinęs: vieni lenkimiškiai Lenkimų monopolin suneša kas metai keliolika tukstančių rublių; čia nėra mugių, ir niekas iš prašaliečių beveik neužeina.

Vertėtų pasirupinti tiems, kurie gali, kad čia greičiausiai butų įtaisyta bent kokia mokyklėlė, nes tuo bent tiek galima butų padėti šiokį-tokį pamatą lenkimiškių dorai ir apšvietai. Rasi, bent kuomet-nors įspįs saulutė ir į musų langą.

Damazas Treigys.

("V-tis").

IŠ SKUODO.
Telšių pav.

Nepertoli iš čion, Kuršo pusėje, jau keletas metų, kaip atsirado garsus, net stebuklingas gydytojas, latvis. Negalima juokais tverti iš viso jo gydymo: dažniausiai duoda kaž-kokių pamazgų, į kurias ištisą valandą šnibžda, visokiais budais išsivaipydamas. Reikia turėti didelę kantrybę, norint

lštverti neplyšus iš juoko, žiurint į ištisą jo "komediją". Lenkimų parap., Juodeikiuose, atvažiavęs pas vieną ligonį, labai juokingai ėjo į disputą su mirčia: mat, paliepė apsukti lovą, kurioj ligonis gulėjo, t. y. galvugalį padėti vieton kojų galo, nes jis, daktaras, pamatęs prie ligonio galvos stovinčią mirtį, kas paprastai reiškią greitą ligonio mirimą. 'Lovą reikia apsukti antraip todėl, kad mirtis pasiliktų bestovinti prie ligonio kojų. Bet, žinoma, mirtis pasirodė už poną daktarą gudresnė ir savo auką netrukus atsiėmė. Tokių ir į tą panašių "stebuklų" ir daugiau jis parodo arba pasako; o tamsuolių buriai per 5—6 mylias atvažiuoja pakratyti apgavikui savo skatikų.

Skuode, kai-kuriems "stiklelio" mylėtojams dabar labai liudnos dienos; mat čia, kaip ir visur Lietuvoje, svarbią vietą užima "magaryčios"; jos net sykį ir nekaltą apkaltina, ir prasikaltusį išteisina žodžiu sakant — visur jų tiktai galybė. Bet šį kartą, rodosi, jog už jas vienam kitam prisieis brangiai užsimokėti. Kas metai keli vietiniai latviai prekiaudavo mišku, statydami medžius Liepojun, o kadangi sunku rasti toks turtuolis, kurs galėtų išpirmo valdžiai už miško sklypus gana didelius pinigus užsimokėti, tad latviai už "magaryčias" atrazdavo ukininkų, kurie pasirašydavo patįs užmokėsią valdžiai tuos pinigus, jei latviai subankrutytų. Šįmet "laimei lėmiant" subankrutijo du latvių prekiautoju užtai pasirašiusiems ukininkams dabar greičiausiai prisieina sudėti valdžiai kelios dešimtįs tukstančių rublių; kiekvienam pasirašiusiam išeina užmokėti nuo 70—100 ir daugiau, o pačiam valsčiaus viršaičiui net 2000 rublių. Iš tų latvių iškabinti sunku ką tikėties, nes visas jų nekilnojamasis turtas išneša tik kelioliką šimtų rublių vertumo. Tat bent pamokymas musų "piniguočiams tolesniam kartui: kas tai yra tos "magaryčios"....

Damazas Treigys.
("V-tis").

IŠ RYGOS.

Sausio 6 d. Rygos lietuvių pašelpos draugija rengianti savo narių vaikams eglelę. "Pašelpos" mokyklos mokiniai padainuosią kelias lietuviškas dainas ir dekliamuosia Vaičaičio, Maironio, Armino, Kudirkos ir Jakšto eiles. Paskui artistai-mylėtojai vaidįsią vienaveiksmę komediją "Juozapėlis". Po vaidinimo choras padainuosęs kelias lietuvių dainas.

IŠ SUVALKIJOS.

Dzukijos dvarininkams gręsia pavojus išnykti. Bet jie garsių tradicijų pilni nepasiduoda. Su širdgėla dalija sklypais savo dirvonus ir parduvinėja valstiečiams (daugiausiai amerikonams). Kiti vėl kitokių priemonių griebiasi. Šįmet kaikurie jųjų panaikino antrininkus, pasitenkindami kumečiais, bet ir šiems gyvenimo sąlygas labai suvaržė. Tai gyvulių jiems nežada laikyti, tai ordinariją sumažina, tai vėl žada nepriimti nei vieno kumečio be paliudijimo ištikimybėje. Žodžiu dvarai žengia prie bankruto. Vėl atstatytiejie antrininkai kaip nors prisitaikysią prie naujų sąlygų pristodami pas ukininkus arba drožtdami Amerikon. Bet ką darys šeimyniškas kumetis?.... Šių ir kitų priežasčių dėlei ukininkai labai išsigando. Jie gminų sueigose nutaria visus vagius varyti Sibiran. Juodan lapelin įtraukia visus įtariamus, o jau iš ten pasirenka. Taip padarė Kirsnos ir Krokaliaukio gminos, rengiasi dar Rudamina, Šventaežeris ir kiti. Dzukija verda....

P. Ž.
("V. Ž.")

IŠ KALVARIJOS,
Suvalkų gub.

Sausio 10 d. "Žiburio" draugija surengė čia mokyklos naudai lietuvių vakarą. Vaidino "Audra giedroje". Artistai-mylėtojai išpildė savo roles pusėtinai. Geriausiai buvo atlikta Kupečio Antano rolė; tik pabaigoje truputį truko jausmų ir energijos. Raulas, Kupečio tarnas, ir senas Bertašius Jonas irgi vaidino gerai: vien Bertašius neparodė kinkų drebėjimo, apie ką nuolat kalbėjo.

Kiti vaidintojai, išskyrus Garbę, jautėsi suvaržyti.

Po to buvo K. Jasiukaičio monoliogas "Ponaitis" ir dekliamacijos. Sakytojas nevisai apibudino autoriaus nupieštąjį "Ponaitį", nes truko jam ironijos.

"Ponaičiui" išnykus su savo "mylimomsiomis" (tuščiomis bonkelėmis), pasirodė ant scenos tautiškais rubais gal. kokių 10-ties metų mergaitė ir gana vykusiai pasakė Maironio porą eilių. Tą-pat padarė dar mažesnis berniukas, kurs klausytojus smagiai prajuokino kumščiukę sugniaužęs, grasydamas užbaigė: "Vyrai, pajudykim žemę!!"

Užbaigė vakarą tas pats ponas, kurs sakė "Ponaitį", sudekliamavęs jausmingai ir karštai Margalio ir Maironio eiles.

Dar turėjo buti duetas (muzikos), tačiaus, vienam neatvykus iš kelionės, nebebuvo.

Tai pirmas Kalvarijoj vakaras, įtaisytas vietinių lietuvių. Kaip tai smagu, kad atsiranda darbščių žmonių, nesigailinčių nei didžiausio triuso, by-tik patarnavus dailei ir pažadinus tautiškus musų žmonelių jausmus, pekėlus tėvynės vardą svetimtaučių akyse. Ir šis vakaras įro ir lipinosi, nes čia Kalvarijoj maža inteligentų sugebančių ant scenos rodyties. Ačiu tik p. Juškevičiaus, "Žiburio" mokytojo, pastangoms — vakaras įvyko. Žmonių buvo daug.

Dar pažymėti reikia, mano nuomone, ir tai, jog tarp vaidintojų matėsi visokių pažiurų žmonių, dar taip neseniai šnairavusių į kits-kitą.

Gal tat rimtas apšvietimo dalykų supratimas ir bendras gynimasis nuo nelabųjų visokios rušies musų priešininkų prašalįs kada-nors broliškuosius vaidus ir suriš savuosius bent apskritosios kulturos darbe vienybėn....

Iš visos širdies reikia to ir trokšti!

Skausmas.
("V-tis").

IŠ UDRIJOS,

Kalvarijos pav. Suvalkų gub.

Gruodžio 21 d. buvo valsčiaus sueiga. Apart visokių paprastų kasmetinių reikalų vienbalsiai nutarta: visus tuos, kurie priims nakvoti vagis ir čigonus bausti 25 rubliais. Jeigu čigonas nori gauti nakvynę, tai turi prašyties šaltyšiaus, o šaltyšius parodys, pas kurį ukininką galima jam pernakvoti. Kada buvo užklausta, kokius laikraščius valsčiaus raštinėn pasisiuzdinti, tai pakilo didelis trukšmas: vieni reikalavo, kad parsisiuzdinti "Viln. Žinias", "Lietuv. Ukininką" ir "Žemdirbį", kiti gi — "Šaltinį". Galų gale nutarta parsisiuzdinti visus keturis.

Ne Dzukas.
("L. U.").

IŠ VILKAVIŠKIO.

Neturtingųjų vietinės gimnazijos mokinių naudai artistai mylėtojai vaidino A. Gužučio 5 veiks. dramą — "Ponas ir Mužikai". Žinoma neapsiėjo ir be šokių etc. Šio vakaro įrengėjais (išskiriant Dr. Kudirką) buvo vien tik sodiečiai. Apskritai, vaidinimu svečiai buvo pakakinti. Ypač atsižymėjo Dudulis, vargonininkas (Matulev.) Onytė (A. Žmuid.) ir Leizeris (A. Biskis). Žmogių (kuone pusė kaimiečiai) susirinko neperdaug.

Taučius.

Sausio 11 d. ištrėmė "Šviesos" narį J. Baroną (iš Majoriškių k.). Apsigyventi gali kur nori išskyrus Lenkiją (žinoma ir Suvalkų gub.). Ištremtas jis iki nepasibaigs pastiprintoji apsauga. Minėtas J. B. suimtas jau prieš 3 mėn., ir iki šiam laikui sėdėjo Vilkaviškio kalėjime.

— Sausio 12 d. suėmė dar du "Šviesos" narius: iš Pilviškių J. Rimšą ir iš Pustapėdžių (Vilk val.) J. Švedą. Abudu dabar sėdi Vilkaviškio kalėjime.

Sapelis.

Kiek ankščiau žandarai tyrinėjo Vilkaviškio "Šviesos" skyriaus valdybos narius: K. Jasinskį, J. Kudirką ir Mičikaitį. Žandarai rodę knygutes — "Spartakas", "Apie konstituciją" ir "Baudžiava Lietuvoj" (par. Žmogaus) ir sakę, kad tos knygutės uždraustos. Kaipo ženklą nurodė, kad ant pirmųjų dviejų knygučių viršelių yra pažymėta, kad jos išleistos Liet. Soc. Demokratų Partijos.

("L. U.").

IŠ SLAVIKŲ.
Naumiesčio pavieto.

Nedėldienį po naujų metų laike mišių apvogta karabelninkas (škaplierninkas) Drebukazis. Jis, eidamas bažnyčion, paliko savo budėlėje visas prekes ir pinigus be priežiuros. Sugrįžęs iš bažnyčios rado sulaužyta budelės virtiną ir paimta maišelis su pinigais. Prekės neliesta. Maišelyje buvo apie 3 rub. variniais pinigais, todėl vagis, sučiupęs maišelį su pinigais, manydamas pagriebęs didelį turtą, prekių nei nejudino.

Tututis.
("V. Ž.")

IŠ DOBROVALĖ
Naumiesčio pav.

Sausio 9 d. policija suėmė ukininkaitį Bronislovą Seniuną ir nuvežė Dobrovalės kalėjiman. Br. Seniuną, kaip kalbama, padavė į policijos rankas patįs jo tėvai už tai, kad jis nenorėjęs klausyti tėvų. Suimtasai dusyk išlaužė kalėjimo duris ir bandė pabėgti, bet nepavyko. Br. Seniunas nugabenta dabar Naumiesčio kalėjiman. Kukiuose prasikaltimuose jį kaltins — nežinoma.

Jaunikaitis.
("V. Ž.")

IŠ VARŠAVOS.

Varšavoje yra gan nemažas lietuvių burelis. Jie turi čia ir savo draugiją vadinamą "Varšavos Lietuvių Savitarpinės Pagelbos Draugija". Minėtoji draugija įsteigta spalių 10 d. 1905 m. Jos tikslas — šelpti savo narius medžiagiškai ir užganėdinti dvasiškus jų reikalavimus ir tt. Draugijoje yra apie 60 narių.

Per tris draugijos gyvenimo metus nuveikta visai nedaug. Ligi praėjusių metų vasaros draugijos veikimas apsireiškė štai kame: 1) rinko aukas lietuvių dailės parodai Vilniuje, 2) sutaisė savo chorą ir 3) įrengė kelius šeimyniškus vakarėlius.

Vasaros metu, daugeliui narių iš Varšavos išvažiavus, draugijos gyvenimas buvo lyg apmiręs, rudenį, nariams sugrįžus, vėl atgijo. Tuoj padaryta susirinkimas, kuriame valdyba davė atskaitą už pereituosius metus, ir nutarta pasamdyti salę draugijos reikalams. Be to dar atlikta šie svarbesniejie reikalai: norintiems mokyties lietuvių kalbos ir rašliavos įtaisyta lekcijos, sušelpta mokslaeivis-tepliorius iš tam tikslui padarytosios lioterijos, įtaisyta šeimyniškas vakarėlis su dainomis, dekliamacijomis ir šokiais, p. P. papasakojo ši-tą apie draugijas, p. R. apie dailę.

Daugumas tikėjosi, kad, atidarius augštesniąsias Varšavos mokyklas, suvažiavę moksląeiviai-lietuviai daug pasidarbuos draugijos naudai ir draugija pakils. Tiesa, atvykus šįmet Varšavon 4-iems naujiems moksląeiviams, draugija lyg atgijo, pradėjo manyti apie referatų skaitymą, bet sunku tai įvykdinti, nes, artinanties egzaminams, vargu galima tikėties, kad kas iš moksląeivių galėtų užsiimti referatais. Reikia dar ir tai atminti, jog referatai reikalauja prisirengimo ir pusėtino referento prasilavinimo. Pirmamečius gi studentus vargu ar galima priskaityti prie tokių, nes kiekvienam gerai žinoma, kokį jaunikaičiui išlavinimą duoda gimnazija, ypač, jei pačiam besimokinant, dar reikia ir užsidarbiauti liuosu nuo lekcijų laiku.

Iš naujai atvykusiųjų moksląeivių daugiausiai darbuojasi draugijos naudai p V., kuris užsiėmė lietuvių kalbos lekcijų išguldinėjimu.

Veiklesniejie draugijos nariai ypač atkreipė akį į draugijos narių skaičiaus padidinimą. Jie tempė kiekvieną lietuvį, nors ir nemokantį lietuviškai, įsirašyti draugijon. Žinoma, tokiems nariams, varu draugijon įrašytiems, nerupi draugijos reikalai, nei patįs lietuviai; į draugijos susirinkimus jie nesilanko. Kad pripratinti tokius narius prie susirinkimų ir sutvirtinti įrengtą chorą buvo manoma, pasamdžius pijaniną, išnaudoti salę šokiams ir tuo pačiu žygiu lavinti chorą. Bet tai brangiai atsieina — net 36 rub. per mėnesį. Pradėta tuomet kalbėti, kad tokia salė per brangi draugijai, kad ji visai nereikalinga, kad nevertėtų traukti draugijon tokie nariai, kurie nemoka mokesčio ir nesilanko susirinkimuosna ir tt.

Reikėtų todėl valdybai sušaukti susirinkimą ir apsvarstyti tuos klausimus. Ir daug dar yra kitų svarbių klausimų, kurie reikėtų susirinkime apsvarstyti. Ant.
("V. Ž.")

IŠ PETERBURGO.

Buvęs visos moterų Rusijos suvažiavimas laikinai buvo kiek atgaivinęs laikraštiją. Jon buvo įnešta šis-tas naujo, iškilo ištisa eilė klausimų. Visų pakraipų laikraščiai, kiekvienas savaip stengės apšviest šį pirmąjį Rusijos moterų suvažiavimą, ir saviškai aiškino jame iškilusius klausimus.

Trumpai — sakant suvažiavimas sujudino kiek visuomenės susnudusią mintį.

Tas atsiliepė ir tarp vietinių lietuvių. P. G. Petkevičaitė ir J. Žemaitė, atvažiavusios suvažiaviman atgaivino kiek Peterburgo lietuvių kolioniją. 13 ir 16 gruodžio dieną buvo skaityti referatai Peterburgo lietuvių visų trijų draugijų bute

Referatai buvo įdomus. G. Petkevičaitė skaitė apie neužmirštinosios atminties Povilą Višinskį, Žemaitė — apie santikius tarp valstiečių tėvų ir jų mokytų vaikų. Šis paskutinis referatas tai ištisa eilė iš gyvenimo paimtų paveikslų. Šie paveikslai labai suprantami kiekvienam lietuviui inteligentui, nes daugumas jų gal kai-kuriuos tų vaizdų jau pergyveno su šiokiomis tokiomis atmainomis, kiti gi gal nevienam dar prisieis pergyvent. Apie referatų turinį nerašysiu, kadangi manau, kad patilps jie laikraštyj. Pirmąjį kartą 13 gruodžio skaitymas buvo skiriamas išskirtinai Mažaturčių draugijos nariams. Šiuo kartu klausytojų buvo labai maža. Prašaliečiams buvo negalima eiti, o mažaturčių maža kas teatėjo. Kodėl taip išėjo sunku atspėti. Sako buk mažaturčiai didelio mokesčio (bilietų kaina buvo nuo 50 k. ligi 1 r. 50 k.) pabijoję. 16 d. gruodžio susirinko klausytojų nemaža: daugiausia susiėjo Labdaringosios draugijos nariai. Nors jau moksląeiviai kai-kurie buvo išvažinėję ant švenčių, bet vis tik buvo susirinkęs nemažas burelis studentų ir studenčių. Po G. Petkevičaitės referato studentai pasveikino referentę Peterburgo lietuvių studentų draugijos vardu dvidešimties metų sukaktuvėmis darbavimosi visuomenės ir raštijos dirvoj ir išreiškė savo linkėjimus. Pasveikinimas šiaip skamba:

"Didžiai Gerbiamoji Tamsta Gabriele!

Tamsioj musų tautos ukanoj uždegei savo švyturį. Augštai iškėlusi, nešei jį nenuleizdama ištisą dvidešimties metų eilę. Pirmoji sukurusi "Žiburėlio" ugnį, ne vienam moksląeiviui sušildei šaltą ir nejaukų gyvenimą, ne vienam suteikei pajiegų trokštamajam mokslui pasiekti, skambindama kartu su neužmirštinosios atminties Vincu Kudirka, senąjį brangųjį "Varpą" savo balsą pirmiausia į jaunuomonę kreipei. Giliau už kitus žvelgei į jos sielą, raštu ar žodžiu gaivinai ir kurstei jos berusiančią dvasios kibirkštėlę.

Dėlto dabar sukankant dvidešimčiai metų Tamstos nepailstamojo darbavimosi visuomenės ir raštijos dirvoje, Peterburgo lietuvių studentų draugija išreiškia Tamstai savo didžios pagarbos ir užuojautos jausmus, linkėdama daugiausiai jiegų ir toliau savo garbiam švyturiui nešti."

Toliau po Žemaitės referato Labdarių draugijos pirmininkas Matulaitis gyvai pasveikino abi viešni visų trijų Peterburgo lietuvių draugijų vardu ir išreiškė joms savo linkėjimus.

Ten buvęs.
("V. Ž.")

IŠ AMERIKOS.

SUĖMĖ GELŽKELIO KONDUKTORIUS.

Montreal, Cana. Suėmė čia kelis konduktorius Grand Trunk gelžkelio už pardavinėjimą netikrų tikietų. Gelžkelis mano, kad dėl netikrų tikietų, jis turėjo nuostolių ant 60000 dol.

APSKUNDĖ URĖDNINKUS.

Muskogee, Okla. Prisaikintiejie pripažino tulus urėdninkus kaltais susikalbėjimo išnaudojimui valstijos. Terp apkaltintų yra ir valstijos gubernatorius Charles N. Haskell.

RANDAS REIKALAUJA PINIGŲ.

Washington, D. C. Iždo ministeris pareikalavo 30 milijonų doliarių iš bankų rando sudėtų pinigų. Pinigai tie turi but sugrąžinti randui iki 24 d. vasario. Bankuose liks jau tik 10 milijonų doliarių. Randui mat reikalingi pinigai, kadangi uždengimui išlaidų neužtenka surinkimų.

MIRTINAI SUŽEISTAS ISRADĖJAS.

La Salle, Ill. Čianykščiose akmenų skaldyklose, išbandant naujai išrastą uolų skaldymui paraką, likosi mirtinai sužeistas to parako išradėjas Jurgis Lezinski. Explziozija išdegino jam abidvi akis ir nutraukė ranką. Nėra vilties, kad jis galėtų išgyti. Apart paties išradėjo, sužeistos dar kitos šešios ypatos, bet jos sužeistos ne mirtinnai.

ATMETĖ NEPROTINGĄ SUMANYMĄ.

Sakramento, Cal. Čianykštė legislatura atmetė Drew'es sumanymą, kad Kalifornijoj butų svetimtaučiams uždraustą valdyti ir pirkti žemę. Drew mat iš pradžių reikalavo tokio uždraudimo tik japoniečiams, bet paskui tą išplatino ant visų ne Amerikos ukėsų, bet ir toj formoj sumanymas tapo atmestas 48 balsais prieš 28.

GABENA 5000 NUMIRĖLIŲ.

New York. Garlaivys Shimosa gabena iš čia 5000 kunų visokiuose Amerikos kraštuose pasimirusių chiniečių; kunai tie iškasti iš kapų ir gabenami į Chinus, kur bus antru kartu tėvynės žemėj palaidoti.

ASEKURUOTI PIRŠTAI.

New York. Garsusis lenkas pianistas Paderewski, laike koncerto Carnegie hallėj sužeidė nagą vieno piršto dešinės rankos ir per tai turėjo atšaukti jau pagarsintą koncertą Philadelphioj. Jo kiekvienas pirštas vienok asekuruotas ant 5000 dol., jeigu negalėtų koncerto duoti. Taigi ir dabar už perskilusį vieno piršto nagą turės jam apsaugojimo draugovė užmokėti 5000 dol.

TIESOS PRIEŠ JAPONIEČIUS.

Kalifornijos teisdarių butas, priešais prezidento Roosevelto ir gubernatoriaus Gilletto norus užgyrė uždrausti japoniečių vaikams lankyti mokyklas baltparvių lankomas.

ŽVĖRIS NE ŽMOGUS.

Stanton, Ill. Gyvenantis čia angliakasys Julius Greenwalt pasodino ant įkaitusio iki raudonumui pečiaus 4 metų mergaitę savo gaspadinės tik todėl, kad ji verkė. Mergaitė apdegė labai pavojingai. Kiti darbininkai norėjo jį lynčiuoti užtai, tik vietinis maršalas jį nuo įpykusių darbininkų išgelbėjo.

ŽMOGŽUDYSTĖ.

Dayton, O. Cisternoj neapgyventų namų rado kuną jaunos, 18 metų merginos. Veidas ir galva teip buvo sudaužyti, kad iš karto negalima buvo pažinti. Pasirodė paskui, kad negyvėlė yra mergina Lizzie Fulthart. Jos numylėtinis Albert Wilkie likosi suareštuotas.

SUAREŠTUOTI URĖDNINKAI.

Franklin, Pa. Čia likosi suareštuoti šeši beturčių prižiurėtojai: pavieto komisorius, jo moteris, tarnas beturčių namų, jo moteris ir dar dvi ypatos.

MUŠTYNĖS TERP DARBININKŲ.

New York. Siuvyklose Jokubo Greenfielde užgimė smarkios muštynės terp dirbančių ir streikuojančių siuvėjų. Vienas streikieris likosi užmuštas, o siuvyklos savininkas, jo brolis ir vienas streiklauzis tapo sužeisti.

GRAŽINA ATGAL.

New York. Atkako čia ant garlaivio Grosser Kurfuerst iš Lembergo žydas Mozes Stolzberg su jauna gražiai apsirėdžiusia mergina, kuri pasivadino Stolzbergo pačia. Paklausus, kur ėmė šliubą, Moses atsakė, jog ant laivo, bet kad čia nebuvo rabino, tai jis pats davė šliubą tokiu budu, kad ant merginos užliejo vandenį. Ateivių užveizda vienok tokio šliubo nepripažįsta ir nusprendė abudu sugrąžinti atgal.

GAISRAI.

Chastottinsville, Pa. Sudegė čia įtaisos Chastottinsville Hardware Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 250000 dol.

Battle Creek, Mich. Sudegė čia našlaičių namai Haskell Memorial Home. Truksta trijų priglaustų, kurie gal teipgi sudegė. 14 vaikų nuo viršutinių lubų iššoko laukan ir gana sunkiai apsikulė.

Toledo, Ohio. Sudegė čia dirbtuvės American Tabutus Axle Co. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Brenwood. Ark. Sudegė netoli nuo čia esanti našlės Lathrop namai. Sudegė ne tik namai, bet ir trįs jauni vyriškiai: du sunus našlės ir vienas jų draugas.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Chillicothe, Mo. Prie stacijos Powersville susimušė du gabenanti galvijus Chicago, Milwaukee & St. Paul gelžkelio traukiniai. Prie to trįs gelžkelio tarnai likosi užmušti, o vienas mirtinai sužeistas. Didesnė dalis gabenamų Chicagon galvijų teipgi pražuvo.

New York. Prie University Heights, priemiestyj Broux, gelžkelio traukinys įbėgo į pulką taisančių kelią darbininkų ir šešis darbininkus užmušė, o kitus sunkiai sužeidė.

VĖTROS.

Fort Worth, Tex. 5 d. vasario šitose aplinkinėse siautė smarki audra ir vėtra, kuri ypač šiaurinėj Texaso ir pietinėj Oklahomos dalyj daug nuostolių pridirbo. Vėtra pasiekė ir kaimyniškas valstijas. Mieste Stuttgarte dvi ypatos likosi užmuštos, o viena moteris mirtinai apkulta. Mississippi valstijoj, miestelyj Rolling Fork keturios ypatos likosi užmuštos. Mieste Borth, Wis., šešios ypatos tapo užmuštos. Alabamoj nelaimių vėtra pridirbo dar daugiau: mieste Cullman pražuvo daug žmonių; miesto Montgomery 10 ypatų tapo užmuštų.

DUJŲ EXPLIOZIJA.

Birmingham, Ala. Anglių kasyklose Short Creek atsitiko dujų explziozija, kurios 17 darbininkų likosi užmuštų., penki baltparviai, o kiti negrai. Minėtos kasyklos yra netoli Ensley.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Pereitą sanvaitę Amerikoj buvo iš viso 311 nusibankrutinimų, arba ant 39 daugiau negu tą pačią sanvaitę pereitų metų.

¶ Oshkosh, Wis. Darbininkai čianykščių degtukų dirbtuvių paliovė dirbę, kadangi darbdaviai atmetė jų reikalavimą pakelti algas. Darbininkų algos pernai buvo sumažintos, bet jiems pažadėta jas pakelti, kaip darbas vėl šiek tiek pasigerįs.

¶ Lesbon Falls, Me. Darbai eina čia gerai, bet iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti. Vaikinų lietuvių yra čia diktai, bet truksta merginų. Pelėd. vaikas.

¶ Wharton, N. J. Čia yra dvi geležies kasyklos. Dirba jose dieną ir naktį. Iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti. Letuviai čia yra tik du. Daugiausiai čia vengrų.

¶ Chicago, Ill. Sustreikavo darbininkai dirbanti prie statymo naujos triobos stacijai Northwestern gelžkelio. Organizuotiejie darbininkai reikalauja, kad visi prie tos triobos statymo dirbantiejię prisirašytų į unįją.

|| Maskolijoj vienas knygų leidėjas Maskvoj rengiasi išleisti visus raštus grafo Tolstojaus. Bus jų iš viso 52 dideli tomai.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

GANA TUŠČIŲ POLEMIKŲ!

Ar ilgai musų laikraščiuose, vietoj gerų raštų tilps tuščios polemikos ir ginčai? Juk viskas mainosi, turi mainytis ir žmonių budas, bet terp tulų Amerikos lietuvių rašėjų ne matyt nė jokios permainos; kaip priprato vienas kitą šmeižti, kritikuoti, teip ir varo tą lyg nuobodžio pasaką. Aš maniau, kad po naujų metų musų polemistai liausis purvinę laikraščius savo nešvarioms polemikoms, kurios jau visiems įkirėjo. Bet kur tau! Tų polemikų atsiranda dar daugiau.

Reikia sykį suprasti, kad jeigu mes pradėsime niekinti tuos, kurie darbuojasi musų labui, kurie stengiasi mus pakelti ant augštesnio laipsnio, tai toklus mes nuo darbo atstumsime, nes niekinimai ir peikimai niekam ne patinka, kiekvienas nori ramiai gyvent. Vietoj peikti, tegul mėgstanti kitus peikti geriau darbą atlieka. Bet musų specijalistai peikėjai pats nieko kito veikti nenori, jie velija vien ant kitų iš viso pilvo šaukti.

Skaitytojai už laikraščius moka pinigus ir juos skaitydami, nori apsišviesti, šio to dažinoti, bet išmokti viens kitą šmeižti nieks nenori, nes iš to niekam nėra naudos. Argi negeriau, vietoj šmeižimų surengti kokį pamokinantį straipsnelį? Juk reikia žinoti, kad laikraštį skaito daugybė žmonių, kuriems reikalingas mokslas, apšvietimas, jie jo ir geidžia ir už laikraštį moka kruvinu prakaitu uždirbtus pinigus. Bet susilaukę laikraščio, kągi ten randą? Ugi visokius prasivardžiavimus: "juodrankis, nesubrendėlis, be proto" ir tt. Prasivardžiavimų musų broliai išmoksta karčiamose, iš laikraščių jų mokytiesi nėra reikalo.

Todėl vyrai! liaukitės niekus rašmėjį, bet griebkitės rašymo gerų raštų. Aš manau, kad pataikysite ir ką geresnio už koliojimus parašyti. Laikraščių redaktoriai! Jųs ėsate teisėjai atsiųstų jums raštų. Neleiskite visuomenei skaityti blogų raštų! Raštas besikabinėjantis ypatos turi but gurban paskirtas. Teip darydami, jei nusidėsite prieš menkos doros rašėjus, bet užsipelnysite visuomenės padėką. Lai išeina iš po musų kritikierių plunksnos geri raštai!

B. Jasiulis.

O VISGI MĘS ŽENGIAME PIRMYN.

Tankiai žmonėms ima daug laiko, kol jie pamato tą, ko jiems reikia. Jie klaidžioja aplinkui ir niekaip neužeina ant to, ko jiems truksta.

Kuomet tapo įsteigtas Š. M. Fondas, be tų kelių, kurie jį įsteigė, visi kiti žiurėjo į tą darbą su nustebusiomis akimis ir ramiai klausėsi p. Baltrušaičio pašaipų, kurias teip lengva jam buvo paleisti į žmones per "Dilgėles". Bet išaiškinimo nereikalingumo tojo fondo žmonės ten nerado. Ant galo p. Menkutis, atsidrąsinęs atvirai pripažino, kad jis stovėjęs [illegible] nuo muzikos linijos kertės [illegible] įknibęs į duonos kąsnį, [illegible] res tos svarbos, kokią muzika [illegible] duoda Fondo steigėjai. Bet [illegible] jus jam arčiau pre kertės, jis [illegible] matė, kad muzikos galybė yra [illegible] sų didžiausia ir jai nlekas [illegible] lįs atstovėti. Vienas dalykas [illegible] likosi dar neaiškus: ar męs [illegible] kro muziką vadiname muzika. [illegible] Teip, p. Menkuti, muziką, tikrą [illegible] ziką be jokio nudavimo! [illegible] kis birbimas tiesiog birbimu [illegible] pas mus. Męs kovojame už [illegible] muzikai musų tautoje ir [illegible] giamėsi, kad p. Menkutis ir [illegible] pradeda mus suprasti. Tas [illegible] kia, kad musų darbas yra pastumėtas pirmyn.

Bet vis dar randasi toki, kuriems matosi, kad muzika tai visgi tik žaislas, kuriuomi tinka užsiimti tik nieko geresnio neturint. Tulas p. Šnuolis "Tėvynėje" bando jos skaitytojus įtikinti, kad viskas, ko mums reikia, tai duonos, o laimėjimui jos — mokslo.

Męs nebandysime jo pertikrinėti kitaip. Duona mums reikalinga; teip pat reikalingas mokslas, bet to dar ne gana. Musų gyvenimas ne vien iš valgymo ir parupinimo jo susideda. Musų laimei nemažiau reikalingų už valgį yra daug kitų dalykų. Mums reikalingas pasilsys, reikalingas išmankštymas visų musų kuno dalių, reikalingas yra gražumas, gražumas akims, ausims, sielai. Gyvenimas yra vertas tik tąsyk, kada jis yra pilnas. Atimk žmogui nors vieną reikalingą jo laimei daiktą ir jis bus nelaimingu. Ar jis tą syk norės gyventi, net jei ir pavalgęs bus, net jeigu bus ir labai mokytas? Ne.

Bet visa žmogaus galybė netik valgymu įgijama. Pilvas yra tik krepšys laikymui peno kunui ir jis nieko nežino kuomet kiek ir kokio maisto kunui reikia. Pilvas yra įrankis driksnių, o driksnys smegenų. Smegenų pajiega ir abelnai viso kuno pajiega visai ne nuo maisto paeina, bet nuo judėjimo. Maistas kune, teip kaip vanduo mašinoje paverstas į garą, judina kuną ir daro visokius stebuklus tik su pagelba tam tikro judintuvo. Tuoju žmogaus judintuvu yra jo siela. Prakilnumas žmogaus sielos visai ne [illegible] valgymo priklauso. Ji reikia [illegible] lavinti ir tobulinti prakilniais [illegible] usmais ir smagiais įspudžiais. Ant kiek męs įstengsime ištobulinti [illegible] savo sielą, ant tiek ir musų me[illegible]

giškas padėjimas pakiis. Tas teisybė, kad sveikame kune buva sveika siela, bet ir tas nemažiau yra teisybė, kad be sveikos sielos negalima turėti sveikas kunas, nes musų kuno tverėju yra siela.

Męs, kaipo tauta, jau suprantame, kad mums reikia mokėti pažinti bent A. B, C, ir jau turime tam pradžią; bet kur musų sielos lavinimas? Kur męs galime gauti smagesnį įspudį, tą teip reikalingą gyvenimui įkvėpimą? Tie iš mus, kurie jo ieško bažnyčioje, girdi tik apie pragaro baisybes, nuo kurių jiems plaukai šiaušiasi; kiti gi, kurie nepaiso, ką su jais velniai veiks, arba ir tie patys, neradę ramumo bažnyčioje, ieško jo stikle alaus, arba pas svetimtaučius, palikdami savo brolius tamsybėje ir ištvirkime.

Vienas vaizdas kuris man teko matyti anais metais terp Pennsylvanijos angliakasių, niekuomet neišeis iš mano atminties. Grįčia pilna žmonių — vyrų ir moterų su vaikais laikomais ant rankų ir vedamais. Seimyninkė susivėmusi, kaip negyva, guli skersai lovą parvirtus kitame kambaryj; šeimyninkas, svyruodamas, leidžia iš bačkelės alaus; ant stalo torieliuose rukyto kumpio ir lašinių papiaustyta, duonos padėta, dvi bonkos degtinės ir stiklai su alum stovi. Svečiai, įtikušę, apsėdę apie stalą krioši, ar stumdosi po kambarį ir šneka į viens kitą, ar bando dainuoti. Bet kokia daina!.... kokios kalbos!.... Akys kaista beklausant tų šlykščių žodžių. Apsiseilėję vyrai prakalbina moteris ne tai kad riebiais bet tiesiog begėdiškais žodžiais, o tos nepasilieka jiems skoloj ir dar puikiau atsako, pusiau užsimerkusios. Ir tai vis prie mažų vaikelių, vaikelių jų pačių pagimdytų, nuo kurių jos lauks paskui sau gero. Gal skaitytojau juos nupeiksi už tai ir net imsi biaurėtis jais, bet jie darė, kaip jie geriausiai išmanė. Buvo mat pasilsio diena ir jie, nelaimingi žmonelės, susiėjo pasilinksminti ir atnaujinti savo spėkas rytdienos darbui. Liudnas tai vaizdas, ar

Taigi Š. M. Fondas yra įsteigtas patin ai *šitiems žmonėms*, idant jos ištraukti iš to pragaro palaikimui jų sielos. Juk tai yra darbas vertas prisidėjimo. Nestovėkite tad pertoli nuo kertės, bet eikite arčiau ir prisidėkite darbu.

P. M. Petrauckas, įstojęs Paryžiuje į konservatoriją galutinam išsitobulinimui moksle savo šakos, rašo muzikos vadovėlį. Jei visuomenė nebūtų kurčia musų balsui ir nesišykštėtų aukų Š. M. Fondui, tai męs du zuikiu ant syk galėtume nušauti: ir moksląeivį sušelpti ir muzikos vadovėlį parupinti. Bet ar išgirs ji mus? Meldžiame išklausyti vardan gerovės musų tautos.

J. Laukis,
Š. M. F. pirmininkas.

ŠERNO MUZIKALIŠKO FONDO REIKALUOSE.

Dėlei klaidingos nuomonės, tilpusios Nr. 5 "Letuvos" 1909 m., butent naujai susitvėręs Šerno muzikališkas Fondas kaipo tikra organizacija, turįs ką bendro su seniaus buvusiu ir dingusiu Š. M. F., kurio aš buvau iždininku. Tėgul faktai liudija. Dėlei netaktiškumo, stokos logikos bei asmeniško užpuldinėjimo tulo p. J. Laukio, teipgi dėl visatino nepaisymo gerovės seniaus buvusio Š. M. Fondo iš pusės visų pirma-pradinių uždėtojų tojo dingusio fondo, aš buvau priverstas pasielgti taip, kaip pasielgiau (Žiurėkite NN. 41, 42, 44 ir 45 "Lietuvos" 1908 m.). Budamas vienas pats iždininku be jokios organizacijos man reikalaujant, su išrinktais dviem asmenimis, kuriems aš norėjau parodyti smulkmenas ir aukautojų laiškus, idant turėti liudininkus, kad duotos mano atskaitos, (žiurėk Nr. 33 "Lietuvos" 1908 m.) yra teisingos ir kad jeib kokis piktos dvasios asmuo negalėtų manę šmeižti.

Kadangi uždėtojai jau dingusio Š. M. F. nesirupino jo palaikymu, tik vienas J Laukis mėgino mano vardą viešai subiauroti, aš likausi priverstas greitai išsiteisinti prieš visuomenę (nors niekuomet neprasikaltęs) ir pinigus paskirti, kaip nurodžiau savu laiku, "Aušros" draugystei.

Kad seniaus buvęs Š. M. F. liovėsi gyvavęs pirma, negu dabartinis Šerno Muzikališkas Fondas susitvėrė ir apie trečiu kartu vis iš vis keičiasi ir dengiasi kitais asmenimis valdyboje, tai visiems aišku, kad nauja organizacija yra daroma ant su visu naujų pagrindų, ir Dieve duok, kad bent kartą susitupėtų lyg užvertas kiaušinis, ir pradėtų laiką gyvybės vietoj tiktai riksmų vieno netaktiško asmeris.

Jeigu kuopos ir centro valdyba "Aušros" draugystės, turėdamos perteklių pinigų atliekamų nuo stipendijų, skiriamų vertiems pašelpos neturtingiems moksląeiviams, ir panorės pinigiškai sustiprinti naują organizaciją, (jeigu "Aušros" įstatai nesipriešina), gali duoti visus ar dalį pinigų priimtų nuo seniaus buvusio iždininko jau dingusio Šerno Muzikališko Fondo — prieš tai nieks nesipriešįs, kaip ir sušelpimui Š. M. F. per jeib kokią kitą lietuvišką organizaciją. Prikaišiojimas kad "Aušra" teikėsi priimti tartum dabar susitvėrusio Š. M. Fondo pinigų $132.25 skamba juokingai. "Aušra" priėmė viešus pinigus griuvus buvusiam Š. M. F. ir pirma negu dabartinė organizacija užgimė ir tik tiek bendro tame reikale yra, kad teikėsi pasiskolinti seniau buvusį vardą Šerno Muzikališko Fondo.

Galima daug nesuomonių laukti nuo ne taktiškų asmenų, kurie nemoka atskirti viešo reikalo nuo asmeniškojo.

Naujam Š. M. F. linkiu geresnės kloties negu buvusis Š. M. F. patyrė. Gaila tik, kad netikųsiejie asmens jam trukdo išsiplėtojimą. Naujam Š. M. F. aukauju $25.00, bet į organizaciją, vardan ramybės ir asmeniškos pagarbės, negaliu prisirašyti, kol tuli.... ne savo amate vekia.

Antanas Rutkauskas M. D.

Ar Dr. Rutkauskas nori buti sanariu draugystės Šerno Muzikališko Fondo, ar ne, vardas jo bus įrašytas į knygas kaipo amžino sanario, kuris paaukavo vienkart $25.00. Įstatai tos įstaigos duoda jam tiesą dalyvauti visuose susirinkimuose ir paliuosuoja jį nuo tolesnio mokėjimo ant viso amžiaus. Žinoma, įstatai nesipriešina paaukaut ir daugiau, jeigu meilė muzikališko meno jam patars tą padarytį. Ačiu Dr. Rutkauskui už taip gražią auką. Tamistos pasielgimas tame atsitikime aiškiai nurodo, kad čia atskiri ypatiškus reikalus nuo viešų, ir nors esi užgautas jausnuose, vienok ne paisant to, darai tą, ko vieši reikalai musų tautos nuo mųs visų reikalauja.

Vienok, atleisk mums, jeigu nesutiksime su jųsų nuomone kas link paskyrimo $132.25 "Aušros" draugystei.

Užmanymas sutverti fondą šelpimui lietuviškos muzikos rado tuojaus pritarėjus ir įplaukę pinigai vien tam tikslui negalėjo but paskirti iždininko nė kokiam kitam tikslui. "Aušros" gi tikslas yra, be abejonės, gražus, bet kas nori aukauti "Aušrai", tas nereikalauja siųsti aukas "Š. M. F." Tas yra aiškiu dalyku ir to kitaip suprasti ne galima. Pasitikime, kad valdyba "Aušros" draugystės supras tą dalyką aiškiai ir pinigus, paskirtus visuomenės kitam tikslui, nepasisavįs, bet sugrąžis tenai, kur jie buvo paaukauti.

Beto, didesnė dalis iš tų $132.25 Š. M. F., butent $100.00, buvo aukauta S. L. A. tojė vien organizacija, teisingai kalbant, turėjo tiesą tuos pinigus pavesti kitam tikslui, jeigu pirmutinis tikslas, kuriam pinigai buvo aukauti, pasirodė neįvykdomu. Vienok, nuo tikslo nebuvo atsisakyta tvėrėjų fondo; buvo vien vieni tiktai nesutikimai ypatiški nesutikimai Fondo valdybos, a tas juk dar nereiškia atsisakymą nuo Fondo visų narių. Kitas vėl, Dr. A. Rutkauskas, nesiklausęs S. L. A. negalėjo paskirti pinigus, ten, kur jam rodėsi geriausia, nes tai ne jo buvo pinigai. Klausimas Dr. A. Rutkausko per laikraštį tokiame neaiškiame reikale yra neatsakančiu. Jukgi Dr. A. Rutkauskas nebuvo savininku tų pinigų, bet tik jų valdytoju. Taigi, teisingai kalbant, Dr. A. Rutkauskas neturėjo tiesos vienas tuos pinigus skirti ten, kur jam rodėsi geriausia ir dagi Fondą teip trumpame laike (bėgyje, rodos, dviejų sanvaičių) panaikinti už ypatiškus nesutikimus. Juk tą fondą ne jis sutvėrė, ne jo ir pinigai buvo, Susiv. Liet. Am. gerbiamas daktaras nė neskaitė reikalingu klausti, ar jis sutinka su tuom, ko daktaras nori. Nieks juk kito vardu, jo nesiklausęs, nieko veikti ne gali; to neleidžia elementariškiejie doros prisakymai.

Skirtumas terp pirm išrinktos valdybos "Fondo" ir dabartinės yra vien tame, kad kada liko išrinktas komitetas, nebuvo surašytų įstatų ir nebuvo išimtas chateris, o dabar tas viskas yra padaryta. Todėl, dabartinis sutvarkymas yra vien ženklu, kad Š. M F. niekados negriuvo, bet priešingai, visados, nuo pat susitvėrimo, gyvavo, gyvuoja, ir reikia tikėtis, kad ir toliau gyvuos, pakol visuomėnė atjaus reikalą jo užlaikymo.

Nesutikimai terp pirma išrinktų sanarių komiteto nereiškia griuvimą įstaigos. Ypatos gal mainytis nuolatai, bet pakol tikslas yra tas pats ir kol yra pritarėjai, tol įstaiga yra gyva.

Apgailistaujame labai, kad atsitiko nemalonus nesusipratimai terp buvusių narių komiteto Š. M. F., bet nepaisant jų, eikime tolyn paskirtu keliu.

Pasitikime teipogi, kad ir "Aušros" valdyba, suprazdama, kad Š. M. F. pinigai turi but suvartoti tam tikslui, kuriam buvo paaukauti, išvengimui ginčų, sugrąžįs juos kur jie priklauso, ir tuomi padarys galą tolesniems nesutikimams, kurie vien gali kenkti teip vienai kaip ir kitai įstaigai. Be ginčų ir nesutikimų toliau neisime, ir didesnę naudą atnešime visuomeniškiems reikalams.

J. J. Hertmanovič — Finansų Raštininkas.

J. Ilgaudas — Protokolų Raštininkas Šerno Muzik. Fondo.

ATBALSIAI KUDIRKOS VAKARO.

Buvusis naujais metais Chicagoje Kudirkos vakaras nepasiliko be gerų pasekmių. Pirmiausia, iš pinigiško atžvilgio jis šiek-tiek padidino T. M. D. iždą, nes liko nuo jo gryno pelno per $37.00, kurie jau pasiųsti į centrališką T. M. D. iždą. Toliaus, sujudino vietines T. M. D. kuopas prie dar energiškesnio veiklumo, nors jos ir prieš tai miegoti nemiegojo.

Štai girdime, jog vietinės T. M. D. kuopos rengiasi visose dalyse miesto surengti paskaitas, paaiškintas paveikslėliais kurie teip labai patikė publikai laike Kudirkos vakaro. Viena iš kuopų (ant West Side) jau turėjo pasilinksminimo vakarėlį, kurio tikslu buvo populiarizuoti vardą T. M. D. terp Chicagiečių, o podraug šį-tą surinkti leidimui Kudirkos raštų.

Kaip jis nusisekė — neturime artimesnių žinių. Kad Kudirkos vakaras nepraskambėjo pro ausis chicagiečiams, nepalikęs įspudžio, tą geriausiai galima matyti iš to, jog vos kelioms sanvaitėms praslinkus, jau susitvėrė čia nauja kuopa T. M. D. Šita kuopa, skaitant neseniai susitvėrusią So Chicagoje, yra penkta kuopa iš eilės Chikagoje, Vieta kuopos yra West Side, apie 18-tą gatvę. Ačių pasidarbavimui kelių ypatų, iškarto prisirašė 18 ypatų, kas ant pradžios yra visai neblogai. Girdėjome jog West Sidės T. M. D. kuopos žada surengti šią žiemą keletą prelekcijų, kadangi "Aušros" prelekcijos, rengiamos ant Bridgeporto, daugumui westsidiečių yra dėlei tolumo labai neparankios.

Priežastimi tokio veiklaus bruzdėjimo yra iš dalies puikiai nusisekęs Kudirkos vakaras, kurio chicagiečiai teip greit nepamirš.

Dar vienas žingeidus faktas apie T. M. D. sąrišije su Chicagą.

Paskutinė T. M. D. atskaita parodo, jog T. M. D. turi iš viso 588 sąnarius. Penkios-gi Chicagos kuopos (skaitant ir naujai susitvėrusią), skaito iš viso su viršum 150 sąnarių, taigi daugiaus, negu ketvirtą dalį visos T. M. draugystės. Chicagiečiai, žinoma, tuomi didžiuojasi. Jie gali pasigirti dar ir tuomi, jog jų tarpe randasi pirmas europietis, kuris prisirašė prie 22-ros T. M. D. kuopos. Juomi yra žinomas dailininkas-artistas p. Antanas Žmuidzinavičius kuris nors ant trumpo laiko atvažiavo čia paviešėti, tai vienok įstojo į T. M. draugystę, išsitardamas, jog prigulėti prie tokios kulturiškos draugijos, kaip T. M. draugystė, yra netik pareiga kiekvieno inteligento, bet kiekvienam garbė. "Ir išvažiavęs į Lietuvą, aš mokėsiu savo duoklę", tarė jis, paduodamas savo vardą, "nes T. M. D. darbas, o ypač toks darbas, kaip išleidimas visų Kudirkos raštų vienoj laidoj yra darbu didelės svarbos ir naudos — ir ištikro, amerikiečiai galės pasigirti, jį atlikę...."

Nereik abejoti, kad amerikiečiai tą darbą atliks, kaip reik, ir tuoni pastatys Kudirkai amžiną ne išdildomą paminklą, kurį jis už savo darbus pilnai užsitarnavo.

Kazys Akmeninis.

MOTERŲ ATIDAI!

Lietuvaite! ateina laikas jau ir tau pabusti ir stoti darban su kitų tautų moterims! Ir tu gyveni tose pačiose sanlygose, ir tau butų maloniau gardesnis kasnis, šiltesnė ir švaresnė grinčia, po sunkiam darbui, pasilsys! Reikia suprasti, kad žmonija žengia pirmyn, tobulyn! Katrie ne pespėja žengti su kitais, tuos sumynioja; kad netapti sumyniotu, reikia kartu žengti. Reikia mokytis, lavintis. Nepakanka, kad mes, atvažiavusios iš tėvynės greitai pramokome nuo gatvių merginų susukuoti plaukus teip kaip kitos juos sušukuoja; išmokstame ant galvos pridėti užtektinai žiurkių ir kačių.

Mergina suprantanti ir žinodama savo vietą, patiks ir be tų niekų. Reikia mokytis ir stengtiesi pažinti gyvenimą, išsidirbti savystovę ateitį. Daugiau tikėtis nuo savęs negu nuo kitų viliojančių prižadėjimų! Kad pažinti tą viską, reikia pratintis skaityti, lankyti prelekcijas, prakalbas, klausyti naudingų pasikalbėjimų ir tt.

Tam tikslui M. Apšvietos draugystė parengia vakarą su prakalboms, dekliamacijoms monoliogais ir muzika, ant Town of Lake, Devis Sq., 45 ir Paulina gat., 14 d. šio mėn., nedėlioj, 6 val. vakare.

Kalbės: dailininkė p. T. Andriuševičaitė, studentas fil. Chicagos universiteto Varkala ir kiti. Tikimės, kad atsilankiusiejie nesigailės. Širdingai kviečiame gerbiamą visuomenę be skirtumo lyčių. Įžanga dykai.

Vardan Apšvietos draugystės,
M. Damijonaitienė.

IŠ SEANOR, PA.

3 d. šio mėnesio, kasyklose atsitko expliozija, kuri sužeidė net 10 darbininkų ir tai dėl kasyklų užveizdos kaltės. Daugelis iš sužeistų negali dirbt. Du žmonis užmušė. Mat inžinierius buvo naujas, jis per daug paleido gazo, kuris ir expliodavo (Jeigu expliozija atsitiko iš kompanijos kaltės, darbininkai tą turį teisme darodyti; jeigu darodys, gali nuo jos gauti atlyginimą. Red.).

E. Baubonis.

IŠ GREENPOINT BROOKLYN, N. Y.

30 d. sausio buvo pirmu kartu čia lietuvių mintingas, buvo ir prakalbos. Kalbėtojai kalbėjo apie meilę tėvynės, apie apšvietimą ir kaip galima apsišviesti. Williamsburgo choras padainavo keletą dainelių, paskui buvo šokiai kas norėjo, šoko iki 3 val. nakties, šokių buvo pusėtinai, ant prakalbų tik pusė. Mat nedraugai kitus, ypač merginas atkalbinėjo nuo prakalbų. Dieve atleisk jiems, nes jie nežino ką daro.

Dudonis.

IŠ SCHENECTADY, N. Y.

Darbai čia jau nuo dviejų metų eina silpnai, daugelis darbininkų labai suvargę, ypač tie, kurie dirbdami, centus mėtė nereikalingiems daiktams, arba smuklėse juos praleizdavo. Jeigu budavo, tokius pakalbindavai užsirašyti laikraštį, tai atsakydavo: "kam jo reikia. Bene duoną duos". Dabar vargui užėjus, jau supranta pirma blogai darę, jau supranta reikalą vienybės. Net jau sulenkėję atsimeta nuo lenkų ir glaudžiasi prie lietuvių. Lietuviai lenkiškai kalbantį pašitraukė ir iš lenkiškų draugysčių "Vytis" ir draugauja labiau su tikrais lietuviais negu su lenkais, yra jau toki, kurie nori lietuviškai išmokti. Tikimės, kad tie pastos gerais lietuviais.

Čianykščiai lietuviai jau nuo metų pradėjo tartiesi apie įrengimą Lietuviško Namo, kurį jau turime. Žinoma, priešų netruko, tie norėjo ne namą, bet bažnyčią statyti. Namo šalininkai persvėrė. Dabar turime jau puikią salę baliams, draugysčių susirinkimams ir tt. Namas inkorporuotas ant akcijų. Akcijos po 10 dol.; galima pirkti. Lietuviai, dabar turėdami savo namą, rengia balius ir įvairius susirinkimus. Pelnas eina namo naudai, kurįs suskubįs išmokėjimą. Mėnesinė mokestis Kliubo narių (ar namas ir Kliubas yra tai tas pats? Red.) po 10c., įžengą 25c. eis apšvietimo reikalams: išsirašymui knygų, laikraščių ir tt. Dabar, dėl pinigų stokos dar neturime nė laikraščių, nė knygų.

Geistina butų, kad ir čianykšte T. M. D. kuopa parengtų čia Dr. Kudirkos sukaktuvių apvaikščiojimą, kaip tai daro kitose vietose.

Ir musų moterys darbuojasi, ir jos tveria draugovę, kurios vardas, kaip girdėjau, bene bus Birutė. Gaila kad čia vedusių moterų ne daug, merginos neužsilaiko, nes traukia ten, kur darbą gauna.

Antanas Gudžins.

IŠ BAYONNE, N. J.

21 d. sausio š. m., 36 kuopa L. Š. S. parengė teatrą ir balių Hooper Cooper svetainėje, 59 kuopos L. S. S. draugai iš Hoboken, N. J. sulošė dvi komediji: "Zilė galvon — velnias vuodegon" ir "Nepadėjus, nėr ko kasti". Žmonių susirinko pusėtinas burelis. Lošėjai atliko savo roles gana atsakančiai, geriau ir norėt negalima. Teatras, matyt, visiems patiko, ką rodė tankus dėlnų plojimai. Tarpuose Brooklyno draugai, po vadovyste p. Bukšnaičio, padainavo gražiai sekančias dainas: "Lietuva tėvynė musų", "Ant kalno karklai siubavo", "Kur upelis teka", "Močiute mano" ir "Atsimeskim nuo senojo svieto". Dainos visiems patiko. Buvo teipgi lekiojanti krasa ir dovanos paskirtos merginoms — laikrodėlis $10.00 vertės. Laikrodėlį laimėjo Elena Čepaičiutė.

24 d. sausio musų klebonas, kun. Šedvydis, bažnyčioj gerai apgarsino musų teatrą ir balių. Suprantama, kaip tuli musų kun. garbina socijalistus ir tautos vadovus! Tą visi juk žino, todėl nėra ką aprašinėti.

Juozuks.

IŠ BRIDGEPORT, CON.

Lietuvių čia gyvena diktas burelis, bet laikraščiuos mažai matyt aprašymų apie jų besidarbavimą. Laikraščius čia noriai skaito ir jų diktai ateina, bet matyt mažai yra tokių, kurie norėtų pranešti apie čianykščių lietuvių gyvenimą, o ant galo mažai čia ir buva vertų aprašinėjimo atsitikimų.

Keli metai atgal mažai čia lietuvių buvo, tik paskutiniuose 3, 4 metuose skaitlius jų pasididino; dabar yra jau diktas burelis. Yra čia S. L. A. kuopa ir 4 pašelpinės draugystės: dvi gyvuoja nuo seno laiko, o dvi neseniai užsidėjo, į jas priguli jaunuomenė: viena yra merginų, šv. Onos draugystė, kita jaunų vyrų vardu Lietuvos Jaunuomenės draugystė. Draugystės laikosi gerai ir sanarių turi diktai. Nors ypač paskutinės draugystės konstitucija liepia darbuotiesi tautos labui, bet iki šiol tautiškų darbų nematyti. Keli mėnesiai atgal susitvėrė Teatrališkoji draugystė ir pradėjo jau mokytiesi, bet, ant nelaimės, draugystė ta vėl pairo, pairimą pagimdė merginos. Mat apšvietimo priešai pradėjo merginas atkalbinėti. Ir daugeliui merginų rodėsi, kad joms nė jokio mokslo nereikia. Bet yra viltis, kad susipras ir draugystės priešai, nesišalįs nuo jos ir merginos.

Turime čia jau ir savo bažnyčią. Su klebonu nesutikimų neturime. Turime ir gerą bažnytinį chorą, tik gaila, kad vyrų jame mažai, pertai vyriškų balsų negirdėt. Kad teip musų merginos nesišalintų ir nuo kitokių darbų, tai greitai musų lietuviškoji jaunuomenė pakiltų. Reiktų tik pamėginti, o ne abejojame, kad viskas eitų gerai.

P. J.

TIESOS DĖLEI.

A. Žagaras, besiginčydamas su K. Janoniu dėl savo "atstovybės", pripasakojo daug keistų dalykų apie L. S. D. P. ir kai-kuriuos josios narius. Manau, neužkenks tuosius dalykus kiek plačiau paaiškinus.

A. Ž. tvirtina, buk jį "atšaukusi" L. S. D. P. konferencija už prielankumą "balsiečių frakcijai".

Tuo tarpu, kiek žinau, jo nei neketino niekas atšaukti dėl tos paprastos priežasties, kad jisai niekeno nesiųstas važiavo į Ameriką; važiavo savo reikalais, ir prie progos tiktai vienas C. K. narys Mertinaitis pavedė jam pardavinėti Amerikoje L. S. D. P. literaturą, rinkti aukas ir kitokiais budais darbuoties L. S. D. P. naudai. Teip man rašė vieną kartą tas pats Mertinaitis. Beto, C. K., priduodamas man konferencijos nutarimą ir įvairias informacijas, tarp ko kito patarė naudoties Amerikoje A. Ž. nurodymais, ir, jei galima — "pasiimti jį į pagelbininkus". Taigi buvo manyta, kad A. Ž. ne tiktai ne grįž iš Amerikos ir nesiliaus tenai darbavęsis, bet dargi man padės.

Sumanymas siųsti Amerikon atstovą kilo L. S. D. P. ne laike konferencijos, bet maž-daug puse metų ankščiau (apie balandžio mėn. 1905 m.). Išpradžių buvo rengęsis važiuoti, rodos, tas C. K. narys, kurį A. Ž. vadina "draugiečių" lideriu; o vėliau — Mertinaitis, buvusis kitąsyk "balsietis", kaip ir A. Ž. Jo kandidaturą, kaipo L. S. D. P. atstovo, C. K. rėmė ir minėtoje konferencijoje. Iš to jau aišku kad prielankumas "balsiečiams" anaiptol negalėjo užtraukti ant A. Ž. partijos nemalonę.

Mano kandidaturą pastatė viena L. S. D. P. organizacija, nieko bendro su "draugiečiais" neturėjusi. Josios delegatas konferencijoje man pasakojo, kad prieš mano kandidaturą stovėjo kuone visi "draugiečiai", o į visus daugiausia — "draugiečių lideris". Tatai parodo, kad, jeigu mane išrinko atstovu, tai visai ne už tai, kad aš buvęs "draugiečių" šalininkas.

Bet aš niekuomet juo nebuvau. Prie "draugiečių" partijos nepriklausiau; jų vaiduose su "balsiečiais" nedalyvavau; prasidėjus-gi Lietuvoje revoliucijos judėjimui įstojau ne į "draugiečių", tik į "balsiečių" organizaciją.

Astovybės klausime, kaip matoma, "frakcijiškumas" nelošė jokios rolės. Tačiaus ir šiaip partijos gyvenime jo nebuvo žymu.

L. S. D. P., tiesą pasakius, neturėjo jokių frakcijų. Ji niekuomet neskilo kaip rodosi A. Ž. "Draugiečiai" buvo ne L. S. D. P. dalis, bet visai atskira partija, kuri vadinosi LietuviųSocijaldemokratų Darbininkų Partija (buvusi "Draugo" organizacija). Rugsėjo mėn. 1905 m. ji susivienyjo su Lietuvos Socijaldemokratų Partija (kitaip sakant, su "balsiečiais"). Tuoj po susivienyjimo, tiesa, kaip tai paprastai esti panašiuos atsitikimuose, jautėsi antagonizmas tarpe vienos ir kitos pusės narių. Tačiaus bendras revoliucijos darbas netrukus teip juosius suartino, kad išnyko ir pėdsakas "balsiečių" ir "draugiečių" skirtumo.

Ilgoką laiką dar paskui vaidijosi du buvusųjų partijų vadovu, bet, išimant nedidelę vieno ir kito pasekėjų saujalę, niekas juodviejų vaidams nepritarė. L. S. D. P. turėjo rimtesnių uždavinių negu liderių vaidais užsiimti.

Per liderius ir jų vaidus A. Ž. nestengė teisingai pažvelgti nei į vieną L. S. D. P. darbą. Net toks rodos, nekaltas ir paprastas revoliucijos laike atsitikimas, kaip perkėlimas S. D. organo iš užsienių į Lietuvą, jo akyse virsta "draugiečių liderio" intriga. Sėdint "balsiečių lideriui" kalėjime, "draugietis", girdi, užsimanęs atkeršyti .... laikraščiui, kurį anas buvo redagavęs: "Jisai — sako A. Ž. — "Darbininkų Balsui", kaipo buvusiam didžiam priešui, užgiedojo amžiną atilsį ir pagimdė "Naująją Gadynę".

— Tokiu tonu ir bemaž tokiais-pat žodžiais kitąsyk, atmenu, rašė apie "Naująją Gadynę" ir "Skardą" vienas klierikalų laikraštis Lietuvoje. Ir susidurk tu man ant vieno takelio šiteip įvairiems elementams!

Jeigu nejieškoti intrygų tenai kur jų nėra, tai "Naujosios Gadynės" atsiradimas išsiaiškina daug naturališkesniu budu, negu beprotišku "draugiečių liderio" kerštu "Darbininkų Balsui". Juk norint atkeršyti savo "didžiam priešui", jisai butų galėjęs (jeigu ištikro buvo teip galingas) imti pats redaguoti "Darbininkų Balsą". Bet dalykas tame, kad organo redagavimui reikalingiejie žmonės buvo tuo laiku dar reikalingesni Lietuvoje. Laikyti juos užsieniuose, kuomet ant vietos nuolatos truko spėkų, partijai nebeapsimokėjo. Lietuvoje-gi organo redaktorius turėjo progą užsiimti ne vien literatiškuoju, bet ir organizacijos ir agitacijos darbu. Tenai buvo nesunku, beto, surasti žmonės, kurie apsiimtų dirbti prie laikraščio, bet jokiu budu neapsiimtų tuo tikslu apsigyventi užsieniuose. Todėl perkeldama organą, partija tikėjosi sustiprįsianti iš vienos pusės revoliucijos veikėjų pajiegas Lietuvoje, iš kitos pusės — patį organą.

S. D. laikraštis, einąs į Lietuvą kontrabandos keliu, anaiptol nebutų galėjęs kovoti su įvairių darbininkams priešingųjų sluogsnių laikraščiais, kurie tuomet buvo įsikurę Lietuvoje. Palikti organą užsieniuose reiškė išsizadėti įtekmės į plačiasias minias. Darbininkų partijai reikėjo ant vietos turėti legališkas laikraštis, kuris kiek galint geriau sektų kiekvieną Lietuvos judėjimo momentą. Tokie motyvai privertė revoliucijos laiku ne vien L. S. D. P., bet ir kitas socijaldemokratiškas ir šiaip revoliucijines partijas perkelti savo perrijodiškąją spaudą į Rusiją, net tokias partijas, kurioms niekuomet netrukdavo nuolatos gyvenančiųjų užsieniuose literaturą, pav. Rusų S. D. D. P., Lenkų S. D. P., Žydų "Bundą" ir tt. Ir nei viena paskui to nesigailėjo.

L. S. D. P. organas parsikraustęs į Lietuvą, žinoma, nebegalėjo nešioti partijos etiketos, o dar mažiau — vadinties tuo pačiu vardu, kurį buvo turėjęs užsieniuose. Vienok savo turiniu "Naujoji Gadynė" tarnavo socijaldemokratijos tikslams. Nors policijos varžoma, gaudoma ir konfiskuojama, ji plačiai pasklido po Lietuvos sodžius ir miestus, nešdama šviesą ir susipratimą darbininkams ir mažažemiams ukininkams. Įsteigimas "Naujosios Gadynės" Lietuvoje atnešė ne blėdį, bet didelę naudą darbininkų judėjimui. Kad ne vieniems "draugiečiams" reikia už tai dėkavoti, man rodos, po to, kas buvo augščiau paskyta apie L. S. D. P. "frakcijas", suprantama kiekvienam.

Bet dar nedoriau kaip su "Darbininkų Balsu", pasielgęs "draugiečių lideris" su jo redaktorium. Da geriau — rašo A. Ž. — kuomet panorėjo kai-kurie C. K. nariai paliuosuoti iš kalėjimo "balsiečių" liderį, įnešus 300 rub. kaucijos iš abelnos L. S. D. P. kasos, tai "draugiečių" lideris smarkiai užprotestavo, matyt bijodamas, kad ne prisieitų apleisti didvyrio vietą."

Klausimas tiktai, ką veikė tie C. K. nariai? Kam jie paisė protestų ir nepaliuosavo "balsiečių" liderio? Juk C. K-e buvo didžiuma (buvusiejie) "balsiečiai".

Iš kur A. Ž. ištraukė žinią apie tokią "draugiečių" liderio nedorybę, aš nežinau. Bet kartą užklausus apie ją C. K. nario S. (teip-pat "balsiečio", jeigu tatai A. Ž. svarbu), gavau štai kokį atsakymą: ".... Nepabaigtiniems susikirtimams (tarpe "balsiečių" ir "draugiečių" liderių), nemaža padėta abiejų budo ypatybės — sunkus budas ir pas vieną ir pas kitą. Mažiausia proga vėl už plaukų stverties visuomet esti gerai išnaudojama; viena iš tokių progų atsitiko "balsiečių" lideriui (Laiške jisai pavadinta pseudonymu) balgiant savo laiką kalėjime sėdėti, kuomet buvo mėginta jisai išlinosuoti ir nepasisekė. Nepasisekimo kaltę "balsiečių" liderio šalininkai pasiskubino suversti "draugiečių" lideriui ant kupros ir dėl to vėl — artilerijos ugnis iš vienos, o paskui rodos, ir iš kitos pusės. Ypatingai daug svarbumo ir vertės tiems ginčams nemanau duoti...."

Aišku, kad tie protestai prieš "balsiečių" liderio poliuosavimą ir menamoji "draugiečių" liderio kaltė šiame atsitikime tėra jo priešų prasimanymas, daugiau nieko. Kam tad A. Ž. neištirtais paskalais meta dėmę ant vieno labiausiai pasišventusiųjų revoliucijonierių, ir dagi tuo laiku, kuomet šis keliems metams pasmerktas kalėjiman?

Nejaugi A. Ž. teip įsidrąsino todėl, kad "draugiečių" lideris dabar nebegali atsakyti ant jo insinuacijos?!

Buvusis L. S. D. P. atstovas Amerikoje.
Grigaitis.

KĄ SAKO GARSŲS RAŠTININKAI IR KITI ŽMONĖS APIE MOTERŲ LYGUMĄ TIESŲ.

Įdomus rinkinys raštų Paryžiaus laikraštyje "LaRevue" duoda supratimą to, ką garsųs Europos raštininkai ir filiozofai mano apie moters ateitį, jųsios pirmyneigą ir budą.

Kaikurie žmonės yra pasakę, kad jei moters, kaip jos dabar ieško lygių su vyrais tiesų, gautų jas ir palaikytų, tai draugijos dora turėtų nukentėti.

Jie tvirtina, buk moters turį tik neaiškų supratimą apie teisingumą ir tankiai pastato savo pačių reikalus pirma teisingumo.

Vienok kuone visi garsųs žmonės, kurie prisidėjo prie šito rinkimo raštų sutinka, kad moteris turi tiesą dirbti iš vieno su vyru

ant pagrindų pilnos lygybės ir išreiškia savo įsitikėjimą į jos teisingumą ir atvirumą.

M. Jules Claretie, prancuzų akademijos narys sako: "Kam moteris turėtų buti mažiau atvira negu vyras? Aš savo gyvenime esmi matęs tiek pat vyriškių išdavikais kaip ir moteriškių. Judai nerečiau atsitinka už Delilah's.

Moteris neprivalo buti daugiau apgavinga dėlto, kad ji silpna, kaip vyras daugiau nuožmus dėlto, kad jis tvirtas.

Paklausk garsiausių žmonių, o jie pasakys tau, kad jų pirmutinu mokintoju buvo motina. Vienas jų pasakė: "Mano motina išmokino mane kalbos, tėvynės meilės ir priedermės.

Busimoji moteris turi buti tikra moterim, pasididžiuojanti savo tiesomis, atjaučianti savo predermes. Bet moteris šios dienos neturi stumti savo reikalavimų pertoli ir buti juokinga."

Sceniškųjų veikalų rašėjas M. Romain Coolus, kuris savo komedijose tardo įvairius šios dienos moterų pobudžius, sako:

"Aš tikiu, kad moterys tinka prie visko, net prie pasavinimo tam tikro padorumo kiekvienos naujos karjieros atidarytos joms moteriškybės.

Žinau aš, pav., kad gydytojos moterys užlaiko profesijonališkas paslaptis teip gerai, kaip gydytojai vyrai. Moters sugiebs buti teisingos ir nuoširdžios, kaip jos sugiebia viską kitą."

M. Emille Fabre, kitas garsus žaislaraščių rašėjas sako:

"Aš nesistengsiu gilintis į ateitį. Bet kiek aš žinau, tai męs turime iš visų savo pajiegų gelbėti moterims išeiti iš jų dabartinio pažeminančio, neapkęstino padėjimo."

Baronne de Pierrebourg, vienas iš Prancuzijos žymesnių novelistų (pasirašantis Claude Ferval) sako:

"Duok moterims lygias tiesas su vyrais ir jųs su nusistebėjimu išeisite tuojaus, pasigailėdami klastos, kurios dabar baimijatės, kad jums reikia guostis dėl moters perdėjimo ar nuoširdumo ir atvirumo."

M. Alfred Feuillee, garsus filozofas, sako:

"Kadangi moters turi tankiai daugiau švelnumo, gudrumo ir takto, daugiau malonumo; susimylėjimo ir jautrumo tai dar iš to neišeiną, jog jos draugijos reikaluose turi mažiau nuoširdumo, teisumo ir teisingumo. Statistika prasižengimų kalba už jas.

Lytis plieno ir kraujo, kuri davė svietui reginį tiek karų ir piovynių, žvėriškoji lytis, kuri slogino ir vergė tiek sutvėrimų drauge ir pačią moterį, neturi kuo girtis su savo teisingumu ir malonumu.

Jei moteris per metų šimtus, kaipo motina ar draugė, nebutų pajautusi vyro, tai jis gal butų pasilikęs plėšiančiu gorilu.

Bet, nors moteris yra lygi vyrui, ji yra kitoniška esybė. Ji negali ir neturi reikalauti, be jokio išėmimo, tų pačių funkcijų, ką jis.

Moteris pirm visa ko yra leista naminiam triusui, vienok, negalima užginti, kad kaikuriose šalyse, pav., Amerikoje ir Australijoje, kur ji užima didesnę vietą viešame gyvenime — ji padaro daug gero. Ji kelia kovą su girtuoklybe, organizuoja mokyklas, atsižymi hygienos dalykuose, kovoja su sugedimu ir tt.

Išsiplečiant ir pasididinant dorybei ir draugijinė įtekmė moters gali buti tik naudinga vyrui — naudinga visai draugijai."

M. Anatole France, vienas iš didžiausių prancuzų rašėjų šios dienos:

"Kaip moteris stosis visai lygi vyrui, tai aišku, kad svietas atsimainys, arba turės atšimainyti. Bet nauja dora šiteipos sutverta turės buti sprendžiama anų busimų laikų žmonių be galo augštesnių už mus."

M. Paul Hervieu, garsusis prancuzų dramaturgas:

"Ar jųs norite žinoti, ar moters turi daugiau stumingojo instinkto, o mažiau vališko nuoširdumo kaip vyrai? Aš tikiu, kad moters yra daugiau stumingos, bet nėra man prirodyta, kad apsvarstymas ir valia yra labai tikru keliu į nuoširdumą."

Mme. D. Leseur, garsi raštininkė, kurios vėliausia knyga, "Nietzscheene" padarė tokį didelį įspudį, sako:

"Ištikro, aš niekuomet nepastebėjau, kad moters yra daugiau "klaustingos" kaip vyrai. Aš tikiu, kad moteris turi dorinančiausią įtekmę. Ji mokina daug daugiau doros savo vaikus negu jis. Doriška lygmatė nenupuls dėlto, kad moters liksis daugiau neprigulmingomis."

M. Mezieres, narys prancuzų akademijos sako:

"Abelni išvedimai yra kuo priemoniškiausi. Gali buti neištikimos moterys, bet daugelis moterų yra teisingumu patim. Lai tie, kurie samdo moterį, žiuri į jos pobudį. Jie tikrai nebus apgautais daugiau, kaip jeigu jię samdytų vyrą į tolygų padėjimą."

Dr. Max Nordau, didžiausias ir drąsiausias psychologas:

"Moteris yra vyro mokintoja doros. Tik moteris sutvėrė draugijinę dorybę; ji auklėja ją ir saugsti.

Atėjimo vienos geros moters dienose aukso geidulio Kalifornijoje pakako sudorinti kaukiančias gaujas ieškotojų pelno, žulikų, girtuoklių ir žmogžudžių.

Apgavybė, veidmainybė, klasta yra ydomis silpno o ne lyties. Atėjimas moteriškybės gal padarytų baisią reakciją. Bet ji nesitrauktų ilgai. Moterys tuojaus pasavintų pirmyneigiausią civilizaciją. Bet su savo praktiškų sveiku protu jos priimtų tiktai praktiškas idėjas, padarančias tikrą pirmyneigą."

M. Marcel Prevost sako: "Kaip moterys turės tas pačias tiesas draugijoje kaip vyrai, tai jų gudrumas bus mažiau reikalingas joms ir jis išnyks kaipo nereikalingas proto organas."

M. Marcel Boulanger, gerai žinomas raštininkas, sako:

"Aš tikiu, kad, moterys bus vyrais, vadinas, trumpai sakant, jos įgis musų ypatybes atnašinio nepaisinimo, atvirumo ir nuoširdumo. Bet labai gali buti, kad jos teipgi gali įgytl podraug ir musų kietumą, stoką malonumo ir musų milžinišką išmanymą. Ar šeip ar teip, jos nužudys visas tiesas silpnybės, kurios yra mielais ir mylimais daiktais širdžiai. Svietas nebus perdaug skaistus tąsyk."

IŠPAŽINTIS JAUNOS DAUGIAMILIJONIERIAUS DUKTERS.

Man niekas sviete neduoda tokio smagumo, kaip įvarymas kokios draugės į tikrą šiurpulį — kurį Luemma Darb vadina įdomybe. Ir aš patyriau, kad lengviausias budas pasiekimui to yra—pasikvietus bėdiną merginą praleisti dyklaikį su manim — merginą kuri niekuomet nėra mačiusi namo vidaus tokio kaip mus ir kuriai musų gyvenimo budas yra užžymes-paudžiuota knyga nemažiau už koraną. Be abejonės, tas gali rodytis menku ir žemu smagumu, bet man tas kartais buvo visai kitokiu smagumu negu kitiems, kurie didžiuojasi savo turtais. Yra tai vien smagumas matyti Luemmos akis išpustas nuo nusistebėjimo, nelaukties ir pasigerėjimo — ne dėlto, kad aš paisyčiau, jog turtai, kurie nuperka daiktus, verčia jos akis išsipūsti, priklauso tėtuliui.

Ir vėl aš ištikro myliu Luemmą ir daugelį kitų merginų, kurių tėvai nėra turtingais, geriaus negu daugumą tų, kurios siunčiamos į Briar'inį Cliffe'ą. Jos tarytum yra daug žmoniškesnės. Be to nėra jokio ypatingo smagumo žiurėti į merginas, kurios viską turi teip kaip aš. Kad ir kažin ką daryk, jos niekuomet ištikro nenusistebės pačios. Be abejonės, jos visuomet mandagiai pagiria ir visame yra labai malonios, bet aš niekuomet neturėjau ypatingo smagumo kame nors, kas yra vien gražu ir mandagu.

Mamytė mano, kad iš mano pusės yra labai besaumylinga kviesti merginas, neturinčias "naminių pragumų", kurios vienok yra gimę iš gerų tėvų. Taigi, aš randu daug tikro smagumo jų smagume, iš tikro, — bet aš negaliu teisingai pripažinti sau garbę už tai, nes tas nereikalauja jokio pasišventimo. Tokios merginos mane daugiau užima negu kokios kitos; jos gali man pasakyti savo įspudžius, kurie yra teip įdomus ir keisti man, kaip ir tas, ką aš joms galiu pasakyti ar parodyti. Jei mamytė tikrai žinotų, kaip aš tą atjaučiu, tai ji netikėtų, kad aš kuomet nors išdirbsiu karjierą kaipo draugijinės apsisėdijos bendradarbė.

Vienas dalykas, kuris užvedė mane kviesti Luemmą yra labai juokingas. Senyvas žmogus, josios motinos giminė, turi gana pinigų ir labai pamylėjo Luemmą; taigi jis pasiuntė ją į Biarinį Cliffe'ą. Ateis laikas kuomet ji aplaikys po jo visus jo pinigus. Taigi, vieną vakarą, Katrė Dousong — jos tėvą vadina "Druskos karaliumi" — kalbėjo apie naują vietą taisomą joms Berkšire ir patėmijo, kad didysai maudyklos kambarys busiąs "sapnu". Tąsyk aš nepagalvojus gerai, kaip tas prasta skambės, prasitariau joms, kad musų didysai maudyklos kambarys atsiėjo dešimts tukstančių doliarių ir kad tėtulis didžiuojasi juomi daugiau negu kokiu kitu kambariu.

"Dešimts tukstančių doliarių", sušuko Luemma, išpusdama akis, "tu nori pasakyti vieną tukstantį, gal?"

Kaip aš ją įtikinau, jog aš neklystu, ji privertė mane papasakoti viską — kad asla ir sienos yra itališko mozaiško darbo ir sudėtos italų dailininkų, kad mandynė ir rankoms praustuvė padaryta iš anikos; kad daug įvairių mandyklų yra tame kambaryje dėlei specijališkų prietaisų įtaisytų kiekvienai; kad šluoščiai yra rankomis išsiuvinėtos drobės ir atsiėjo kiekvienas penkis doliarius ir kad visas kambarys yra paveikslų harmonijos parvose — bent teip aš girdėjau vyriausią mozaikos dailininką kalbant darbą pabaigus.

Ir aš teipgi pasakiau, kad aš tikiu, jog yra daug kitų maudyklinių kambarių puikesnių ir brangesnių kaip musiškis, nes aš žinau, kad gana žmonių sviete kurie yra turtingesni už tėtulį. Bet aš negalėjau pertikrinti Luemmos. Ji tiesiog negalėjo suprasti, kaip dešimts tukstančių doliarių galėjo atsieiti maudyklai kambarys ir vienval po to apie tą kalbėjo. Tąsyk atėjo man į galvą: kokių juokų bus matyti Luemmą įeinant į tą maudyklinį kambarį ir savo akimis pamatyti koks jis yra puikus. Artinosi dyklaikis ir aš nebuvau nutarusi ką kviesti; nutariau išsyk ir paračiau mamai klausdama, ar aš negaliu parvažiuoti su Luemma. Aš žinojau, kad ji sutiks, nes ji visuomet leidžia man kviesti bent kokią merginą, neturinčią "naminių pragumų" tokių kaip mus. Žinoma, aš turėjau gauti patikrinimą nuo panelės Koppen, mokyklos užveizdos, kad Luemma yra visai tinkanti draugė, ir kad jos šeimyniški ryšiai yra kuogeriausi, nors daugumas jų buvo visai vargingi. išskiriant p. Reginaldą Dartą, dėl kurio didžiaširdybės ir malonės Luemma džiaugėsi progomis pridėrančio išauklėjimo. Tai yra beveik panelės Koppen pačios žodžiai ir dabar man atsiminė, kad ji darė geriausią progą padaryti teisingą įspudį į mamytę. Ji kaip ir dailininkė savo budu, teip visos senesnės merginos sakė.

Vienas dalykas, kuris padarė tokį didelį riziką užkvietus Luemmą čionai, buvo sesers Bertos jungtuvės. Motina labai atžiuri su tokiais dalykais ir aš girdėjau ją sakant Bertai: "Tas gal bus dideliu draugijišku apšvietimu kudikiui ir duos jai pomokymą sulyg tokių dalykų, kurių ji be abejonės neturės kitos tokios progos sutikti". Paskui ji pridurė: "Be to ji yra tokia meili, rami peliukė ir nė maž neįsipyksta". Aš manau, kad mamytė yra gražiausia iš visų moterų kurias aš pažystu; jei aš užaugusi busiu per pusę tiek graži ir patraukianti kaip ji, tai aš džiaugsiuosi. Kaikurie dalykai verčia mane manyti, kad sesuo Berta laiko save beveik gražiausia jauna nuoteka, kuri kuomet žengė pas altorių, bet mano nuomone mamytė turėjo buti daug gražesnė kaip ji tekėjo, negu Berta.

Viskas kas liečia jungtuves ir viskas kas atsitiko pirma to buvo teip puiku ir netikėtinu Luemmai, kad ji neatsipeikėjusi nuo vieno nusistebėjimo alpo nuo kito. Pasakant teisybę, tai aš visai nežinojau pirma, kad apsivedimas yra tokiu baisum daiktu, kuris reikia praleisti. Tėtulis sako, kad jis greičiau apsiimtų perkęsti prezidentinius rinkimus nuo pradžios iki galui, kaip perleisti tą viską, ką perkentėjo Berta paskutiniais dviem mėnesiais, ir Berta pati man sakė, kad padėjimas tiesiog netrivotinas. Tik manyk sau apie užkandžius rengiamus tau kasdien, išskiriant septintadienius per ištisas tris sanvaites su pietumis, vakariene vakaruškomis ar kokiomis vaišėmis kas vakaras, neminint jau apie tuziną ar daugiau pusryčių.

Žinoma, pusryčiai paprastai jai buvo paduodami dar neatsikėlus o nuo to laiko iki ji susirengė pasirodyti prie sekančio užkandžio buvo prausama, patarnaujam ir tupinėjama abelnai visokių tarnaičių, masažiščių ir grožės dailininkių — nes kur tik ji pasirodė kaip jos pačios specijališka patarnautoja man pasakojo, turėjo išrodyti lyg kad ji nieko nebutų veikusi, tiktai ilsėjus ir miegojusi, idant parodyti kiekvienam, jog ji labar truputį gražesnė, neigu buvo pirmiau. Brolis Bob kuris visuomet apie arklidę kalba, sako, kad, jeigu jo arkliai gautų pusę tos liuobos ką Berta, tai jie turėtų aplaikyti visas dovanas Madison'o Garden'o parodoje.

Dieną jungtuvių Berta trimi dienomis suvėlino, be atidėliodama ir priimdama dovanas. Yra jų keli šimtai, — aš nežinau kiek, nors vieną dieną Luemma ir aš bandėme skaityti; suskaitę tris šimtus pametėme skaičių. Ir didžiausia sunkenybe yra tas, kad nuoteka turi parašyti kiekvieną laiškelį priėmimo savopačios ranka, ir padaryti kokį ypatingą pastebėjimą sulyg kiekvienos tam tikros dovanos parodymui, kad ji apžiurėjo ją pati ir, kaip mamytė išaiškino man, laiko ją viena iš gerausiai patinkamų jai dovanų. Bet aš žinau, kad Berta nesigerėjo teip ar tam panašiai daugeliu savo dovanų. Aš girdėjau ją sakant, kad ją teip pykino rašymas laiškų, jog ji geidė sau neturėti daugiau kaip šimtą draugų ant visos žemės. Aš manau, kad įdomiausiomis dovanomis buvo tos, kurias prisiuntė jos draugai ar ponas von Ben-Schutten (jos vyras), kurie yra dideliais keleiviais ir surinko tuos daiktus ar davė tyčia padaryti Persijoje, Siberijoje, Italijoje, Suomijoje ir kitose svetimose šalyse. Bet Berta matyt myli deimantus geriausiai ir ji sakė tėtušiui, kad jie išnes labai arti šešių dešimčių tukstančių doliarių. Žinoma, tas sveria gražiuose deimantiniuose karoliuose ir išaroje, kurią ponas Van Ben-Schutten jai davė.

Aš paklausiau tėvo kiek atsiėjo vestuvės, tai jis ėmė teip gardžiai juoktis kad aš maniau jis man nepasakys; bet galiaus atsakė: "Nagi: valgių patiekėjų apskaita išnešė tris tukstančius, gėlėmis puošimas penkiolika tukstančių ir tavo sesers parėdai ir kiti mažmožiai arti penkiolikos tukstančių — matai, nesiskubink daryti kitas vestuves greitai musų šeimynoje". Paskui jis įžnybo man į veidą ir pridurė: "Bet aš nesakau, kad tu neverta to".

Yra vienas dalykas prie apsivedimo, kurio aš visai nesuprantu: aš visuomet maniau, kad mergina, įsimylėjusi į jaunikį nedaug tepaiso apie ką kitą, bent teip rašoma visose pasakose, kurias aš skaičiau. Bet dabar aš žinau, kad teip nėra tikrame gyvenime, nes Berta neturėjo laiko kalbėti su p. Van Ben-Schutten ar apie jį, bent paskutiniu mėnesiu. Ir man regis, kad vargiai apie jį kas manė prieš vestuves. Jis atjautė tą teipgi, aš žinau, nes vieną dieną jis atsisėdo šale manęs muzikos kambaryj, apkabino mane ranka ir tarė: "Tamsta nėsi užimta perdaug, ar ne, kad pasėdėti valandėlę ir pašnekėti su užmirštu elgėta, kuris tik papuošališka kerėpla yra čia?" Man labai jo buvo gaila ir męs turėjome smagų laiką drauge. Jis ištikro yra puikus žmogus; nueidamas jis du kartu mane pabučiavo.

Redakcijos atsakymai.

Slitskiui. Pataisyti vardų negalima, nes jie teip parašyti, kad perskaityti negalima: taisant, naujos klaidos lengvai gali pasidaryti. Vardus reikia aiškiai rašyti; šiaip raštą ir ne aiškiai parašytą galima dar iš mislies bėgio suprasti, bet ne vardą. Klysti teipgi Tamista manydamas, kad Tamista tik už savo raštą atsakai, todėl redakcija turi talpinti teip, kaip Tamistos parašyta, nors rašte butų koliojimai, arba kad ir ypatų šmeižimai. Už raštus tilpusius laikraštyj atsako redakcija ir prieš teismą, ir prieš pačtą ir prieš ypatą rastų užgautą ir prieš visuomenę. Todėl, tai redakcijos ir turi atsiųstuose raštuose arba atsakančias permainas daryti, arba neatsakančiai parašytus mesti gurban.

Petrui Baliui. Ne viskas tinka talpininui laikraštyj, todėl ne visada, ką kas parašo, viskas gali patilpti. Užmokesnio už patalpinimą korespondencijos redakcijos nereikalauja.

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

Šiądien Pierre sugrįžo į Bokkanera rumą apie šeštą valandą. Jis užlipo išeiginiais laiptais ir labai nustėbo, nieko nesutikęs prieš kambaryje. Paprastai, kuomet lekajus turėdavo išeiti, ten sėdėdavo Viktorina su kokiu nors darbu rankose. Jos kresė buvo ten ir ant skobnio buvo padėti skalbiniai, kuriuos ji ten paliko. Manydamas, kad ji kur nuėjo su reikalais, jis nusprendė įeiti į pirmąjį salioną. Ten buvo visai tamsu ir Pierre, apsistojęs, išgirdo kitame kambaryje duslius balsus, drabužių šlamėjimą ir iš to visko sprendė, kad ten yra kokia nors kova. Jis tarpais girdėjo tai karštus maldavimus, tai įnirtusį mykimą. Jis suprato, kam tame kambaryje kažin-kas ginasi nuo užpuolimo ir jau nustojo spėkų kovoje.

Jis puolė ten ir neišpasakytai nustebo. Prieš jį buvo Dario, pavirtęs į beprotį nuo gaižumo; jis turėjo Benedettą už pečių, parvertęs ją ant kilimo; jis norėjo spėka paimti ją ir karštu alsavimu degino jai veidą.

— Dėl Dievo manò brangi.... Dėl Dievo, jei tu nenori, kad aš numirčiau ir kad tu pati numirtum.... Juk tu pati tą sakai, kad niekuomet nebus panaikintos tavo jungtuvės.... Kam dar didinti musų nelaimę? Mylėk mane, duok man tave mylėti....

Bet Benedetta, su neišpasakyta energija, stumė jį nuo savęs abiem rankomi; ant jos veido matėsi begalinis meilumas ir kančios, ir, apsipildama ašaromis, ji kalbėjo:

— Ne, ne! Aš myliu tave.... bet atstok nuo manęs, atstok!....

Pačiame kovos įnirtime Dario pajuto, kad kažin-kas jėjo. Staiga jis paleido Benedettą iš savo glėbio, aptemusiomis akimis pažiurėjo į Pierre'ą, matyti, nesuprazdamas, kas prieš jį stovį. Paskui jis ranka pabraukė per sukaitusią kaktą ir, sunkiai suvaitojo, išbėgo.

Benedetta sėdėjo ant kilimo ir trukčiodama alsavo, nusilpusi kovoje. Bet pamačiusi, kad Pierre jaučia save labai nesmagiai ir nori jau išeiti, ji nurimusiu balsu ėmė melsti:

— Ne, ne, tamsta abate, neik.... Meldžiu atsisėsti, aš noriu su tamsta pakalbėti.

Jis visgi atsiprašė, kad teip netikėtai įėjo ir pasakė, jog saliono durys buvo pravertos ir kad prieškambaryje jis matė ant skobnio Viktorinos darbą.

— Žinoma! — sušuko grafienė, — Viktorina turėjo ten sėdėti, — aš neseniai ją mačiau ten. Aš ją šaukiau, kuomet mano vargšas Dario pradėjo nustoti proto.... Kodėl gi ji neatėjo?

Paskui ji pasilenkė prie jo ir atvirai pasakė:

— Paklausyk, tamsta abate, aš tamstai viską papasakosiu, nenoriu, kad tamsta turėtum blogą nuomonę apie mano vargšą Dario. Tas man buvo skaudu.... Aš pati buvau truputį kalta tame, kas atsitiko. Vakar vakare jis paprašė manęs paskirti pasimatymą čia, kad męs galėtume laisvai pakalbėti, o aš žinojau, kad tetulės tuo laiku nebus namie ir pasakiau jam, kad ateitų.... Juk, prigimtas daiktas, — ar ne? P. — męs norėjome pasimatyti ir pasikalbėti, kuomet atsižinojome liudną naujieną, kad mano jungtuvės, rasi, niekuomet nebus panaikintos. Męs iš tos priežasties labai daug kenčiame: reikia ką-nors nuspręsti.... Ir štai jam atėjus, mudu abu apsiverkėme ir ilgai prasėdėjome apsikabinę, glauzdamies vienas prie kito. Aš jį bučiavau nesuskaitomą daugybę kartų, sakydama, kad jį myliu, kad man labai sunku, kad jis tiek daug kenčia, kad aš tikrai numirčiau, matydama jį tokiu nelaimingu. Rasi jis manė, kad aš tuo noriu suteikti jam drąsą; ir prieg tam jis ne mėdis, ir man nereikėjo laikytie jo taip ilgai apglėbus.... Pamažu, pamažu jis įsikarščiavo....

Viską tą ji pasakė ramiai, visai nesumišusi, kaip protinga ir praktiška moteris. Ji iš palengvo nusišypsojo ir vėl tęsė:

— O, aš gerai žinau savo nelaimingą Dario ir vienog tas nekenkia man jį mylėti. Iš pažiuros jis išrodo silpnas ir lyg truputį ligotas, bet kraujas jame verda. Vargšas Dario, jis nemoka kentėti. Jis, yt vaikas, kurio užmačiai tuojau turi buti išpildyti, bet jis visgi labai protingas. Jis laukia manęs, nes supranta, kad tikra laimė bus tik su manim, nes aš jį myliu.

Ir Pierre, prieš kurį ligšiol buvo jauno kunigaikščio gyvenimas paslėptas, dabar ėmė jį suprasti. Jis tikrai beprotiškai mylėjo savo seserietę, o tuo tarpu gyveno gana linksmai ir jieškojo savo geismų užganėdinimo pas visas moteris.

— Vargšas Dario, — tejieško jis sau užsiganėdinimo pas kitas moteris, aš nieko neturiu prieš tą, vos girdimai sušnabždėjo Benedetta, meiliai nusišypsojusi. — Ar ne taip? Negalima reikalauti nuo vyro negalimo daikto, o aš nenoriu, kad jis numirtų nuo to.

Pierre pažiurėjo į ją nustebusiai, nes tai buvo priešinga nuomonei, kuri buvo įsikunijusi pas jį apie italų užvydėjimą; ji sušuko, visa užsidegusi:

— Ne, ne, aš tame dalyke visai nepavydi. Aš jam duoda malonumą, o aš nuo to visai nekenčiu. Aš gerai žinau, kad jis sugrįš prie manęs, kad jis prigulės tiktai man, man vienai, kuomet aš to panorėsiu, kuomet tas bus galimu.

Užėjo tyla. Į salioną veržėsi tamsa ir kaskartas tėmė daugiau. Pierre netikėtai pakėlė akis ir ant Benedettos galvos pamatė gražios ir gaižios Kassijos Bokkanera portretą ir, lyg manydamas, jis prasitarė:

— Pagunda didelė, — visuomet esti momentas, kuomet jai atsiduoda, ir ši minutė, ai aš nebučiau atėjęs....

Benedetta karštai pertraukė jį:

— Aš, aš!.... O, tamsta manęs nežinai. Aš greičiau numirčiau.

Ir apimta tikėjimiška ekzaltacija, meile, ji sušuko:

— Aš prisiekiau Madonnai, kad atiduosiu savo nekaltybę mylimam žmogui tik tuomet, kuomet jis bus mano vyru, ir tam prisiekimui aš lig šiol buvau teisinga.... Taip, męs su Dario numirsime, jei tas bus reikalinga, bet aš nesulaužysiu savo žodžio, duoto Švenčiausiai Mergaitei.

Ir Pierre pirmą kartą pamatė kokia tyra ta moteris, jis suprato, kad ją galima mylėti; jis jautė, kad toks dieviškas sutvėrimas, su jos atvirumu, su jos gaižumu, gali prisipildyti visą žmogaus gyvenimą.

Benedetta sujudinta sugrobė savo rankomis abi Pierre'o rankas:

— Tamista abate, štai jau penkiolika dienų, kaip tamsta esi čia, ir aš tamstą labai pamylėjau, nes jaučiu, kad tamsta gali buti geras draugas. Jei tamsta iš karto nesupratai, neteisk musų, ir juo labiau, skaudžiai. Nors mažai aš ką težinau, bet visuomet stengiuos daryti gerai.

Jis buvo sujudintas širdingumu moteriškės. Jis norėjo buti jos mokytoju, jei tik jam leis laikas, jis norėjo jai įkvėpti savo persitikrinimus apie busimąją žmonių laimę. Ir koks butų šventas darbas — prižadinti ją, suteikti jai mokslą, patraukti ją prie teisybės, apie kurią jis tiek daug svajojo!

Kambaryje visai sutemė ir Benedeta paskambino, kad atneštų lempą. Kuomet Pierre atsistojo atsisveikinti, ji vėl sulaikė jį. Jis jos nematė; jis girdėjo tiktai, kaip ji rimtu balsu kalbėjo:

— Ar netiesa, tamsta, abate, kad tamsta neturėsi blogos nuomonės apie mus? Męs su Dario mylime vienas kitą ir, juk tas visai nenuodėmingą buti protingu? O, taip, aš myliu — ir labai seniai; man buvo tiktai trylika metų, o jam aštuoniolika, kuomet męs pamylėjome vienas kitą ir paskui jau mylėjomės karštai. Ir kokios buvo puikios dienos, kuomet męs begiodavome po vilos Montefiori dą, kokias valandas męs pergyvenome vienas kito glėbyje, lyg cherubinai!....

Lekojus atnešė lempą ir Pierre nuėjo ant viršaus pas save. Ant laiptų jis sutiko Viktoriną, kuri puolė prie jo, tartum jau iš anksto laukdama, kuomet jis išeis iš saliono. Ji nuėjo paskui jį ir klausinėjo apie Benedettą.

— Pasakyk tamsta, kodėl tamsta neatėjai ant tamstos šeimyninkės šauksmo? Juk tamsta sėdėjai prieškambaryje prie darbo?

Iš pradžios ji stengėsi nuduoti, kad nieko negirdėjusi. Bet jos geras, teisingas veidas nemokėjo meluoti ir galų gale ji linksmai ir širdingai prisipažino:

— Kam man kištis į meilės dalykus? Be to aš buvau visai rami; aš žinojau, kad kunigaikštis perdaug myli mano Benedettą, ir todėl jai nemalonumo nepadarys.

Dalykas tame, kad Viktorina, supratusi Benedettos šaukimo priežastį, ramiai padėjo darbą ir nuėjo sau, kad nekliudyti savo mieliems vaikeliams, kaip ji juos vadindavo.

— Vargšė mergaitė! — sušuko ji. — Ir kam ji kankina save mintimis apie ateitį? Juk jie myli vienas kitą; kokia nuoplėmė, jei jie bus truputį laimingi? Ir be to gyvenimas neperdaug saldus. Ir kaip jie paskui gailėsis, kaip jų jaunybė praeis!....

Pierre pasiliko vienas ir prieš jo akis ėmė slinkti reginiai, kuriuos jis šiandien matė.

VII.

Ant rytojaus, po ilgo vaikštinėjimo, Pierre vėl atsidurė prieš Vatikaną, prie kurio jį kažin-kas traukė ir čia vėl susitiko su monsinjoru Nani. Tai buvo trečiadienyje ir inkvizicijinio teismo asesorius ką tik grįžo iš paprastos audiencijos pas popiežių.

— Kaip aš džiaugiuos, kad susitikau su tamsta! Aš kaip tik maniau apie tamstą. Ar nori tamsta pamatyti jo šventenybę viešai, pirma negu susitiksi audiencijoje.

Jis pasakė tą, meiliai šypsodamasi, su lengva mitraus žmogaus ironija, kuris viską žino, viską surengia.

— Labai malonu, monsinjore! — atsakė Pierre, truputį nustebintas tokiu nelukėtu pasiulijimu. — Nenoromis turi apsidžiaugti iš kiekvienos progos, gaišindamas laiką ir laukdamas veltui.

— O, ne, tamsta visai negaišini laiko, — karštai atkirto pralotas. — Tamsta apžiurinėji, apmastai, įgauni žinias.... Tamsta žinai, kad penktadienyje atvažiuoja didelis terptautinės draugijos burys ir kad šeštadienyje jį priims jo šventenybė. Ant rytojaus, sekmadienyj, bus kita iškilmė: jo šventenybė laikys mišias bazilikoje.... Pas mane pasiliko keletas bilietų, — štai labai patogios vietos abiem dienoms.

Jis ištraukė iš kišeniaus du bilietu, — vieną žalią, kitą radastinį, kuriuos atidavė jaunam abatui.

(Toliau bus).

Lietuviškasis Statutas

ZYGMANTO I.

PAGAL TAD. CACKĮ,

Lietuviškai parašė Jonas Šliupas, M. D.

Artikulas XXIII. Paliuosuotais nuo bausmės už žmogžudystę urėdiški tarnai, kurie, liepiant urėdui, gaudo piktadėją, o besiginantį užmuštų. (Tas pats art. 35 trečio statuto).

Artikulas XXIV. Kaslink užmušėjysčių atliktų pasiutusių žmonių. Apkvaišę ar pasiutę žmonės privalo buti po sargyba giminaičių; o bėdini miestuose po priežiura miestiško urėdo, kaimuose po sarga savininko ar valdytojo lobių. Ištrukštąs pasiutėlis už padarytą žmogžudystę, vienok turi bokšte metą ir šešias savaites sėdėti, o už žaizdas kirstas — lengvesniame kalėjime pusę metų pasilikti turi. Įduodantis ginklą ar padrąsinantis pasiutėlį, kaipo atliktojas piktadarystos bausmę panešti turi. O jeigu kas siutęs ir į protą atėjęs, atsinaujinusiame pasiutime ką užmuštų, bus kaklu baustas, nes tasai, žinodamas apie tą ligą, privalo turėti aplink save sargybą ir prižiurėjimą[1]). (Tas pats art. 35 trečio statuto).

Artikulas XXV. Jeigu tarnas padaręs kokią piktadarystą pabėgtų, ponas už tai atsakys.

Antras (art. 31) ir trečio (art. 25) statutas pridėjo, kad jeigu tarnas buvo užgalvodintas skundiko ir pabėgo, tad ponas visas blėdis užmokės ir prisiekti privalo, kad tasai tarnas be leidimo pono pabėgo, ir nėra tyčia iš parankos paleistas. O jeigu ponas tokios prisiekos nepadarytų, tad bus baustas kaipo prasikaltėlis. O jeigu tarnas nebuvo užgalvodintas, pabėgo, tad ponas tiktai turi atsiprisiekauti, kad tas darbas be jo noro ir leidimo įvyko.

Artikulas XXVI. Niekas niekam ant nelabo (darbo) gelbėti neturi, ir todėl prie žmogžudystos ar kito nelabo reikalo arkliais, šarvais, žmonėms ar pinigais prigelbėti neleista. Taip darant, kaipo bandžiulis piktadarystos, baudžiamas bus. (Tas pats art. 35 antro statuto).

Trečias statutas (art. 38) pridėjo paatvanginimą nuo apsmeižos tokiame užmetime.

Artikulas XXVII. Tarnas ginantis poną, atsitikime kirtimo žaizdų ar užmušimo, neatsakys, tiktai ponas. Bet tarnas padarantis asabišką piktadarystą, pats atsakys, jei bent ponas jo neišduotų. (Tas pats art. 31 antro, o art. 25 trečio statuto).

Artikulas XXVIII. Skundimas arba tyrinėjimas dėlei vagystos, dėl grobimo per 10 metų gesta, o dėlei gvoltaunumo per tris metus.

Antras (art. 44) ir trečias (art. 51) statutas įstatė, kad dėl kaimyniško gvolto, dėl vagystos, padegimo ir grobimo [illegible] ir tris [illegible]tai pertylėjimo.

Artikulas XXIX. Išsauktiniai ir atsudytiejie nuo garbės neturi buti slaptomi (przechowywani). (Tas pats art. 68 trečio statuto).

Artikulas XXX. Už kožną paprastą kaimyniską gvoltą, įžeistasai turi mokėti šešiatą rublių grašių. (Trečias statutas paskyrė bausmės 12 rulių grašių).

Antrame statute pridėta:

1. Jeigu kas už vagystę arba kitą piktadėjystę butų ant mirties pasmerktas, o nuo mirties ar atsipirko, ar buvo atprašytas, tokis žmogus, kaipo jau rankoje budelio esantis, tarp žmonių ricieriškos luomos stripuliuoti (bawić się) neturi ir privilegijos šlėktos panaudoti negali. Vaikams prasikaltėlio tai kenkti neturi[1]).

2. Lygus yra kaslink kalčios ir bausmės netiktai piktadėjai, bet ir jų slapstytojai ir bandžiuliai. (Tas pats art. 5 antro, o art. 36 trečio statuto).

3. Jeigu kas užpultų ant bažnyčios, kapinių ar gyvenamasias kunigo, popo, ar pamokslininko, ir ten sužeistų, turi buti baustas kaipo gvoltavotojas šlėktiško namo. O jeigu tik blėdį padarytų, tad gvoltą ir blėdis gausiai atmokės ir 12 sąvaičių bokšte tame paviete, kur piktadarysta tapo padaryta, sėdėti turi. (Tas pats art. 3 trečio statuto).

4. Jeigu kas be leidimo tėvo, motinos ar globėjų, paglemžtų merginą ar našlę, tad nagrinėjant tokią bylą, pirmiausia toji pakviesta moteriškė privalo buti paimta po priežiura mandagių baltgalvių. Kada pasirodys, jog moteriškė nesutiko ant išvežimo po prievarta, tad paglemžtojas turi buti kaklu baudžiamas. Prieg tam trečia dalis viso lobio išveždintojo kris ant išveždintosios moteriškės. O blėdys, jeigu kokios buvo padarant gvoltą, iš dviejų dalių likusio lobio atgrąžintos ar atlygintos taps. Jeigu išvežtoji mergina pritarė išvežimui, prapuldo visą tėvišką ir motinišką jai prigulėti galintį lobį, o išveždinantis gyvatos neprapuldo; bet jeigu toji pabėgančioji mergina iškakdama iš namo tėvų ar globėjų, pasiėmė svetimus daigtus, tad išvežantis drauge mergina ir paimtus krutulius, už tą darbą atsakys. (Tas pats art. 13 trečio statuto).

5. Jeigu kas iš landumo, girtybės ar tyčiomis, nėsčią moteriškę, jau tai šlėktą, jau tai kitos luomos moterį užgautų, ir iš to užgavimo toji moteriškė persileis, tad privalo pagal luomą kalčią užmokėti, ketvirtdalį metų bokšte sėdėti, bėgyje vieno meto per keturias kiltesnes šventes pas bažnyčios duris ant pakylėtos vieną uolaktį vietos stovėti, nuodėmę išpažinti ir prižadėti pasitaisymą. O jeigu motina ir kudikis nuo to užgavimo numirtų, tad turi buti toji piktadarysta paskaityta žmogžudyste. Netyčus užgavimas priguli prie užmušėjysčių iš nejučių. (Tas pats art. 15 trečio statuto).

6. Užmušimais iš netyčių turi buti skaitomi: 1, jeigu kas per nesargumą šaudamas į žvėrį ar į paukštį, ką užmuštų. 2, Kada murininkas, murydamas ar remeslininkas budavodamas, plytą ar medį iš nejučių numestų. 3, Kada kirsdamas medį, nebuvo priežastimi nušokimo kirvio nuo koto, kuris (kirvis) iš netyčių sužeistų ar užmuštų. 4, Jeigu kertamas medis, griudamas, užmuštų. 5, Jeigu kas iš lanko ar strielbos šaudytų į cielių, o kulka ar vilyčia pataikytų į praeinantį. Davus atrodymus, kad netyčios tos nelaimės yra priežastimi, užmušėjas iš nejučių nebus mirtimi baudžiamas, bet pagalvinę vaikams ar giminaičiams užmuštojo užmokės. (Tas pats art. 23 trečio statuto).

7. Jeigu atsiras lavonas žmogaus begenčio (bezplemienno) arba nežinomo, teismas privalo (kryvulę) pasiųsti išsiklausinėti apie tą lavoną ir užmušėjystę. Jeigu tas apsiklausinėjimas aplinkėje dviejų mylių daromas neduos reikalingos žinios, tad tur buti paskirtas apsiklausinėjimas kuopa[1]) vadinamas. Iš visų kaimų platume dviejų mylių nuo vietos atliktos piktadarystos, po tris žmones ponai ar valdytojai kaimų prisiųs. Tie kuopininkai drauge su tais, kurie prie tos kuopos priklauso[2]), sudėti turi prisieką, kad ne yra užmušėjais, nė-gi žino apie užmušimą to užmušto žmogaus. O jeigu kuris iš kuopininkų nestotų arba prisiekti nenorėtų, tuomet pagalvinę užmokės. Ta pagalvinė priguli tiems, kurie atrodys, kad yra artimais giminaičiais užmuštojo. O jeigu per tris metus dėlei tos pagalvinės nieks neatsilieps, urėdas pusę tų pinigų duos špitolei, o pusę sau paliks. (Tas pats art. 26 trečio statuto).

8. Jeigu kuris kiltesnis totorius[3])), kaip va: kniaziai, murzos, ulanai, butų apskųstas razbajaus dėlei, o ne butų pagautas su lyčiumi, tad urėdas turi išsijautojimą daryti netiktai apie tą pasielgimą, bet ir apie pasivedimą to totoriaus; o byloje taip turi elgtiesi, kaip apie pajieškojimą teisos tarp žmonių šlėktiškos luomos tame statute yra aprašyta. Su kitais-gi totoriais, kurie nėra prileisti prie šlėktiškų privilegijų, elgtiesi visuomet lygiai priguli su kukliausiu teisingumu. Liudininkai krikščionys yra artymesni prie prisiekos. (Tas pats art. 33 trečio statuto).

9. Jeigu razbajus įvyks, sugautus į urėdą pristatyti reikia, o teismas pagal įstatymus pasielgs. (Tas pats art. 32 trečio statuto).

10. Jeigu šlėkta dėl razbajaus pirklių butų skundžiamas ir butų su lyčiumi pagautas, o užsigintų užmėtinėjamos kalčios, tad turi buti išsijautojimas paskirtas, o pagal didumą liudyjimų nutarmė įvyks. Atvažiuojančių pirklių razbajus turi buti kuo greičiausiai perkratinėtas. (art. 31).

Trečiame statute pridėta:

1. Kada žmonės ypačiai ricieriškos luomos, tuomi ginklu, kurį vartoti turi ant neprietelių, panaudoja ant palsotų (dvikovystės)[1]), neatsimindami apie vyriausybę, kurią ant savęs turi; prieg tam tikrina tarp savęs, kad vienas kitą užmušdamas, nebus prie jokio atsakymo patraukti, per ką vieša roma esti tramdoma, nutarta, idant nuo laiko išdavimo šito įstatymo, apart leidimo viešpataujančiojo, o kariumenėje hetmano, vienas kito neišsaukinėtų. Sužeidžiantis arba išeinantis pusę metų bokšte sėdėti turi. Užmuštasis kaipo žmogžuda bausmę atsiims. Neišeinantis ant palsotų, piktžodžiavimais, kurius išsaukiantis ant jo drabsto, n'esti nuskriaudžiamas, bet atbulai tie nemandagus žodžiai ant išsaukiančiojo kaipo tramdytojo visuomeniškos romos turi kristi: daugiaus dar, toks įžeistas žmogus gali kreiptiesi į urėdą dėlei pagelbos priešais gvolto paketintoją (art. 14).

2. Jeigu keletas šlėktiškų ypatų butų apskųsta ir pertikrinta dėlei užmušimo šlėktos, skundžiančioji šalis vieną išrinks iš tų piktadėjų, ir tas kaklu baustas turi buti; kiti bendrai bokšte metus ir šešias savaites sėdėti turi, ir pagalvinę užmokės (art. 29).

3. Jeigu koks-nors šlėkta, kito pašauktas, privatiškame kalėjime taptų pasodintas, tuojau, ar viešpatąujantis ar urėdas lieps jį išleisti, ir atims kalinamąjį. O toks piktadėjas, apart visų kalčių ir bausmių, kurios dvigubai ant jo turi buti sukrautos, kaip kad butų ką lazda apdaužęs[1]), turi sėdėti ant dugno bokšto ketvertdalį metų. O jeigu laikomas kalinys taptų badu numarintas, padarytojas tokio gvolto kaklu turi buti baudžiamas. Žmogžudas ir vagis suimti leista ir į urėdą nuvesti reikia. Lyginai tarnus sugauti leista, bet pasielgti su jais pagal įstatymą (art. 28).

4. Jeigu kas ką ginklu nepaprastu į kovą, peiliu ar kindžalu (beje totorišku peiliu) ar makštimi užmuštų, toks čvertavojamas buti turi. Šlėkta taip užmušantis žmogų prastos luomos, rankos netenka. O jeigu šlėktą tiktai sužeistų tokiu ginklu šlėktą, nukirtimu rankos baudžiamas buti turi. Prastas žmogus taip sužeidžiantis prastą žmogų — rankos, o sužeidžiantis šlėktą, kaklo netenka (artikulas 16).

5. Jeigu kas ant keno lobių užpultų, gvoltu antjotų, arba antsiųstų, ir ten žaizdas užduotų arba blėdies pridirbtų, arba gvoltą padarytų, toksai įžeistajai šaliai grobimus su priedu sugrąžins ir visą blėdį gausiai sugrąžins. O nors nesužeistų, tiktai antjotų, taip-pat už gvoltą baudžiamas bus, o grobimus su priedu sugrąžins (art. 20).

6. Įsakyta, kas turi pirmiaus tiesą pajieškoti pagalvines, užmušus ištekėjusią moteriškę (art. 46).

7. Leista dėl mušio ar gvolto padaryto mažažemiams teisos pajieškoti (art. 47).

8. Jeigu kas padaręs kam gvoltą, ar blėdis, ar užmušęs, toji skriauda, gvoltas ar užmušėjystos butų pirmiau ar kaimynams apipasakoti, ar urėdui pranešti, tuomet nuskriaustasai, nepertylėjęs užsisenėjimo, gali pajieškoti atlyginimo, ar pinigiškos bausmės (art. 48).

9. Kadangi šitame statute yra skirtumas bausmės prietikmiui luomos įžeistojo, pakviestasai gali pasiklausti: ar-gi skundžiantysis yra šlėkta, ir tasai turi tatai atrodyti, o už nelabą paklausimą dvigubą atsiims priedą (art. 50).

10. Jeigu kas galvojosi, kad pagalvotasai ant termino stos, o prieš paskirtąjį laiką numirtų, tad skundžiančioji šalis kaltininką tiktai tėmyti turi; jeigu pagalvotasai pirma numirtų, pasigalvojantis privalo tai urėdui pranešti ir į aktus įrašydinti. O jeigu pagalvotojas ant paskirto laiko kaltininko nepristatė, o tik vėliaus ar kaltininkas, ar pagalvotojas numirtų, prievolė parankos krinta ant lobių pagalvotojo (art. 54).

11. Jeigu kas apkaltintas dėlei kaklo bylos butų pasodintas į kalėjimą, urėdas be leidimo šalies, kuri kalinį pasodino, negali jį duoti ant parankos. Bylose, kur nesieina apie kaklą, gali urėdas be leidimo net šalies kalinį duoti ant parankos: bet tokiame atsitikime šalis urėdą tėmys (art. 55).

12. Visas blėdis, kokias kas apturi, privalo pakvietime išreikšti, o jeigu potam byloje mažintų jų vertę ar skaičių, tad nuo visų blėdžių atlyginimo liuosas bus pakviestasai. Jeigu kas esti šalies tarnystoje už rubežiaus, tam laikas yra leistas apipasakojimui ir įrašymui savos skriaudos į aktus šešių savaičių nuo laiko pagrįžimo į šalį (art. 59.

13. Visose bylose, kur einasi apie kaklą ir apie garbę, o viena šalis užmetinėja, kita užginčija, turi buti susivažiavimas teistojų paskirtas, o šituos ištyrinėjimus ant vietos padarys, ir pagal atrodymus, liudyjimus ir didesnį rodymąsi nuspręs (art. 61, 62, 63, 64, 65 ir 66).

14. Apsisėdusiam pasmerktiniui kaklu leista į vyriausiąjį teismą atsišaukti. Jeigu neduos parankos, kalėjime palaikytas buti turi iki nutarmei vyriausiojo teismo; bet jeigu du ar tris pagalvotojus apsisėdusius pastatys, kad ant paskirto laiko stos, o netesės duotam pažadui, tad turi buti ant amžių iššauktu, ir tokiam jau gleitas duotas nebus. Blėdis ir prapelnus visokius pagalvotojai užmokės. O jeigu pagalvotasai apskundžiantįjį laike tebėsančios parankos užmuštų, pagalvotojai kaklu baudžiami bus. Jeigu dekretas grodzko ar žemiško teismo skundžiančiai šaliai nepatiktų, tad laike tebėsančios apeliacijos pakviestasai be statymo parankos ištarmės vyriausiojo teismo laukti turi (art. 67).

PERSKYRIMAS VIII.

Apie užrašus ir apie pardavimus.

Artikulas I. Neleista kaip tiktai trečią dalį savo paveldėtinio lobio parduoti.

Seimas liet. Brasčiuose 1566 m. ir trečias statutas (art. 1 ir kitur), leido visą lobį, nežiurint į savus vaikus ir artesnius giminaičius, duoti, dovanoti ir parduoti.

Artikulas II. Jeigu kas yra ponu savasties, jisai gali savo tiesą ant kito perkelti.

Antras ir trečias statutas (art. 1) nulėmė: idant tokis padovanojimas ar pardavimas nekrutinamo lobio butų padaromas ant rašto, butyje trijų ar keturių apsisėdusių valstiečių iškilmingai ant to suprašytų, ir tokį užrašą, turintį parašą savininko, jeigu rašyti moka, ir pečentorių[1]), turi urėdiškose knygose (kurios visur buti turi) išpažinti. Jeigu tasai užrašas nebutų atsakančio lobiams pavieto aktuose užrašytas, turi buti išrašas į tinkamas knygas įneštas[2]).

Artikulas III. Niekas niekam neturi užrašinėti daigto, prie kurio dar tiesos neturi. Todėl businčios tiktai laukiamos sukcessijos nekas niekam parduoti negali, arba ant tokio lukėtino lobio skolas paatvanginti (Tas pats art. 4 antro ir trečio statuto).

Artikulas IV. Užstatyti nejudinamą lobį yra leista[1]). Paprastas tokis užstatymas, jeigu nėra sąlygos, kad ant paženklinto termino persimaino į paveldėtinį, nejgyja pobudžio nuoamžinių lobių (Tas pats art 9 antro, art. 12 trečio statuto).

Artikulas V. Jeigu kas laikomą užstatinį didesnėje sumoje peružstato, savininkas tiktai atiduos tokią sumą, kokią paėmė, ir atsiims lobius (Tas pats art. 11 antro, art. 20 trečio statuto).

Artikulas VI. Užstatyta savastis ir užtraukta skola neatmaino savo pobudžio per žemišką užsisenėjimą. Savininkas lobių gali sudėti pinigus, ir lobius atsiimti (Tas pats art. 9 antro, art. 12 trečio statuto).

Artikulas VII. Laikantis užstate judinamą daigtą savininko, tris kartus pakvies dėlei sugrąžinimo pinigų, o atsiėmimo daigto; jeigu savininkas nestos, skolytojas taps savininku.

Antras (art. 18) ir trečias (art. 28) statutas įstatė, kad jeigu užstatinys n'esti ant prapuolenės, o termino sutarmėje nebuvo, teismas keturias savaites laiko paskirs dėlei išpirkimo: jeigu nubėgo sušnekėtas laikas, teismas lieps parduoti. Skolintojas savus pinigus atsiims, o savininkui teks pinigai atliekantiejie nuo skolintojo.

Artikulas VIII. Jeigu kas ant prapuolenės užstatydino krutinamą daigtą, beje, kad netenka savasties po paskirto laiko, tad apipasakojus urėdui, skolytojas gali užstatytąjį daigtą panaudoti pagal savo norą (Tas pats art. 15 antro, art. 27 trečio statuto).

Artikulas IX. Jeigu kas nejudinamus lobius užstatys su ta sąlyga, kad jeigu paskirtame laike neišmokės, tas turtas tampa savastimi skolytojo,

Antras statutas (art. 16) pridėjo: Nubėgus terminui, skolintojas giminaičiams skolininko duos žinią, ir tie turi tiesą ant atpirkimo vienerius metus. Trečias statutas (art. 21) pridėjo, kad jeigu prieš paskirtą laiką numirtų skolininkas, tuomet ainiai tokio skolininko, nors po pravėpsoto laiko, gali sudėti pinigus ir atsiimti lobius.

Antrame statute pridėta:

1. Užrašus leista daryti ir gradzkose knygose, bet pernešti juos reikia į žemiškas knygas po gresme nesvarbumo užrašų, vėliausiai iki dviejų teismiškų rakų[1]). Tokie nepernešti į žemiškas knygas užrašai negali įgyti pažymes įstatymiškumo, kaip tiktai per žemišką užsisenėjimą. (Tas pats art. 3 trečio statuto).

2. Dėlei žemiškos tarnystės, ar maro, tas pernešimas užrašų į žemiškas knygas gali buti suvėlintas, bet po sugrįžimo iš karės, ar pasibaigimo maro, ant pirmos kadencijos tiejie užrašai turi buti į žemiškas knygas įrašyti.

3. Jeigu kas kam ką urėdiškai užrašytų bet net po savai mirčiai, o apdovanotasai pirmiaus numirtų negu dovanojantis, tuomet tas užrašas gesta.

Trečias statutas (tas pats art. 5 trečio statuto) pridėjo, kad jeigu kas kokį daigtą dviem parduotų, tuomet pirmas užrašas yra įgalintis, o perkantysis svetimą daigtą turi savo savasties nuo netikusiai parduodančiojo pajieškoti.

4. Visokie amžini ar užstatytiniai užrašai privalo buti pripažintais arba knygose viešpataujančiójе[3]), arba pavietinėse knygose. Po išpirkimo užstato, privalo urėdiška kvita pasekti, idant butų į atsakančias knygas įrašyta (Tas pats art. 6 trečio statuto).

5. Visokie užrašai butyje liudininkų parašu patvirtinti ir aktais pripažinti, negali buti nupeikti prokuratoriaus, bet asabiškai. Jeigu pakviestasai butų persitikrinęs, kad jo tikras yra parašas, arba pečėtys jo pridėtas, jeigu rašyti nemokėjo, tad teismas lieps tuojaus išpildyti pareigą užrašu priimtą, o už patį norėjimą sutramdyti akyvaizdžią tranzakciją, šešias savaites bokšte teismas paskirs (Tas pats art. 7 trečio statuto).

6. Jeigu kas pagal tiesas sukcesijos ką pakviestų dėl atidavimo lobių, o pakviestasai atrodytų, kad užrašas, pagal kurį lobius turi, ne jam vienam, bet taip-gi kitiems bandžiuliams ar dalyvautojams pritinka, kurie lyginai turi tiesą ir lygų atsakinėjimo privalumą, tad tie visi pakviestais buti turi (Tas pats art. 9 trečio statuto).

7. Jeigu kas pirktų kokius paveldėtinius lobius, ir užmokėtų, o turintis skolą urėdiškai ant tų lobių aprašytą tylėtų trejus metus, tuomet toks skolytojas turi skolininką, o ne lobius tėmyti (pilnovač); vienok jeigu žemiško užsisenėjimo nepravėpsotų, tad nuo laikytojo lobių skolą atsiims, o užmokančiam liks laisvė pajieškojimo skolos nuo skolininko (istieco) (Tas pats art. 10 trečio statuto).

(Toliau bus).

KETVIRTĄ "AUŠROS" PASKAITĄ.

Nedėlioj, 14 d. šio mėn. 4 val. po pietų p. J. Ridiko salėje, prie Illinois Ct., arti 33 gatvės, skaitys "Aušros" draugijai paskaitą p. J. Hertmanavičius, temon: Kalba. Savo skaityme apims kalbos išsivystymą, pasidalinimą ir kalbos svarbą žmogaus gyvenime. Visus kviečia skaitlingai atsilankyti.

Komitetas.

MUSŲ KNYGOS.

Vieversėlis. Liaudies mokykloms lengvesniųjų lietuviškų dainų rinkinys. Balsus sutaisė K. Čiurlianis. Dainas surinko ir savo lėšomis atspauzdino Vincas Paulukaitis. Pirmoji Dalis. Varšava—1909. J. Pesio ir B-vės "Saturn" spaustuvė. Kaina 25 kap.

Dailiai sustatytas ir dailiai išleistas rinkinėlis 21 dainos ir 2 giesmių. Dainos senoviškos, skambios, švelnios. Tai bus pirmutinis dainų rinkinėlis paskirtas vaikams. Reikalingas kiekvienai Lietuvių mokyklai ir visiems dainų mylėtojams. Vienu kartu spauzdiname p. V. Paulukaičio *Vieversėlio* įžanga. Kad dar butų parodyta, iš kokios Lietuvos vietos paimtos dainos tai nieko daugiaus nuo to veikalo negalima butų reikalauti. Kaip nusisekė balsų sutaikinimas, paliekame žinovams spręsti.

Žinodamas, jog šiandien liaudies mokyklų mokytojai beveik visi yra specijalistais pedagogais, *Vieversėlį* atspauzdinau be įžangos, bet visgi škaitau reikalingu pasakyti keletą patėmijimų nuo savęs.

Lietuvių vaikai nemėgsta dainuoti vienu balsu, dėlto visos dainos *Vieversėlio* sutaikintos trimis balsais. Pirmam mokyklos skyriuje mažiau prasilavinusiejie reikia mokyti visi vienu balsu dainuoti, paskui pritaikinti antras, vėliaugi ir trečias balsas. Ne visos rinkinėlio dainos skiriamos vien tik dainavimui: "Linelį" ir "Aguonėlę" dainuodami žaidžia, "Kiški" ir "Šaltyšių" šoka "šocą" "Kiškį" ir "Šaltyšių" šoka "šocą" Užsibaigia *"Vieversėlis"* maršu, bažnytine ir tautiška giesme "Pulkim ant Kelių" ir "Lietuva Tėvynė musų". Kad rinkinėlis butų prieinamesnis, visi trįs balsai parašyti vienu smuiko raktu "G" ir su nuomažiausiu skaitliu ženklų-bemolių ir diezų. Nors šis rinkinėlis paskirtas liaudies mokykloms, tačiaus gali juo naudoties vyrų arba moterų chorai.

V. Palukaitis.

ŽIEMINIS MAISTAS.

Besiartinant kiekvienam sekančiam meto laikui gausi gamtos ranka apteikia mus tokiais valgybos dalykais, koki geriausiai mums tinka vartoti. Vasaros karščiams pereinant į žiemos šaltą orą mes nerandame ant prekyvietės didelio gauso šviežių skystimingų vaisių ir sultingų daržovių, tik vietoje jų drutesnius maistus, kuriuos galima atidėti ir laikyti ilgą laiką, pav. obuoliai, dyniai, pupelės, žirniai, riešutai. Tai yra sumaningas sutaisymas.

Šitame ore męs nereikalaujame stengtis buti šiltai, bet priešingai, didžiausiu tikslu musų yra buti vėsiai. Męs dėvime lengvus palaidus drabužius, idant kuno šiltis lengvai galėtų išeiti. Odos skylutės yra atdaros ir prakaitas paprastai stovi matomas ant viso paviršio kuno; oras pereinantis per drėgną paviršių atvėdina kuną išgaravimu. Męs geriame daug vandens sumažinimui temperaturos kraujo, suvilgome audinius, padauginame veiklumą odos ir inkstų ir užlaikome kiek galėdami kuną liuosą nuo išmetalų. Męs užsimanome vaisių dėl gaivinančių rugščių esančių juose ir dėlto, kad jis yra puikus priėmimui skysčiaus kunan. Šviežios syvingos daržovės teipgi yra patogios šitame laike. Jos drauge su grudais ir riešutais atsako visiems reikalams kuno ir padaro idėališką maistą vasaros metą.

Žiemą sanlygos yra visai kitokios. Nuo kuno daugiau yra reikalaujama. Jis turi pagaminti daugiau šilumos užlaikymui normališkos temperaturos. Reikia audiniams didesnio apsivėlimo taukais, kadangi taukai neteip perleidžia šiltį ar šaltį ir tokiu budu apsaugoja nuo šalčio iš lauko pusės, o podraug gelbsti palaikyti šilumą kune. Tas reikalauja maistų duodančių elementus padarančius šilumą, viską ir energiją ir sutelkiančius taukinius audinius. To-

kiais elementais yra skorbylas, cukrus ir riebalai. Juos daugiausiai randame gruduose, ankščiuose ir riešutuose, o teipgi, nors mažesnėse apštyse, vaisiuose ir daržovėse, k. a. vynvuogėse, figose, bananuose ir bulvėse. Kadangi virinimas turi veikmę į šituos maistus tai visi maistai su daugeliu skorbylo ir kietomis žievėmis reikia gerai išvirinti sutausojimui energijos. Paminėjimas grudų paprastai primena košes, bet po teisybei, grudai tankiaus yra valgomi pavidale duonų, kuris yra geresniu pavidalu. Tokios sausos, pagruzdėjusios, gerai iškeptos duonos kaipo džioviniai, raguoliai, sausainiai, yra geriausios. Valgant šitokioje formoje skorbylas esti jau permainytas į tam tikrą cukrų, kuris lengviau yra suvarškinti ir sutapatinti negu skorbylas.

Sena nuomonė, kad męs reikalaujame mėsos "palaikymui musų stiprumo" nėra gerai pamatuota. Teisybė, mėsoje yra valaknis, elementas tinkamas taisymui nusidėvėjusių audinių, bet męs tą patį elementą turime kitoje formoje gruduose ir ankščiuose. Sulyginkime, pav. liesos jautienos maisto vertę su maisto verte paprastų pupelių (šabelbonų). Visa maistinė vertė jautienos yra 28 nuošimčiai, kurių apie 20 nuoš. yra valaknis, likusi gi dalis tai riebalai, druskos ir tt. Visa maistinė vertė pupėlių yra 85 nuošimčiai kurių mažiausiai 25 nuošimčiai yra augaliniu varškėčium, elementu tolygiu valakniniui mėsos, ir nuo 50 iki 55 nuošimčių skorbylo, likusi gi dalis riebumynai, druskos ir tt. Iš šito yra aišku, kad vertė pupėlių kaipo maisto yra tris kartus didesnė už vertę liesos mėsos. Mėsoje visai nėra dalykų padarymui šilčio ir vieko. Jautimas stiprumo, kurį tankiai turi apščiai valgantiejie mėsą paeina nuo padilginančios veikmės nevalybių esančių mėsoje. Riebumynai randami mėsos maistuose ir svieste gali buti randami grynesniame stovyje riešutuose ir ankščiuose. Kiaulienoje yra apie 50 nuošimčių riebalų; kitose mėsose yra mažiau. Riešutuose vidutiniškai yra apie 50 nuošimčių. Pupelęs ir žirniai kokioje nors formoje turėtų buti kasdieniniu valgiu. Galima turėti visokios rųšys ir valgyti kiekvieną kitaip, — kaip viralą, šutintas, kęptas, spragintas ir tt.

Kad mums reikalingas koks nors dilgalas palaikymui stiprumo ir apsaugojimui kuno nuo šalčio yra klaidingas manymas. Alkoholis paskubina širdį ir išplėčia mažuosius kraujo indelius odos, tokiu budu priverzdamas didesnei apsčiai kraujo išsimušti paviršium. Tuo tarpu nervus jis teip suparalyžiuoja, kad jaučiame neva šilumą, nes yra prirodyta, kad tikra kuno temperatura alkoholikų yra žemesnė už normališką.

Arbata ir kava teipgi yra padilgalais ir neduoda kunui stiprumo. Paprotys išsigerti puodelį karštos arbatos ar kavos dėl šilumos gali tuo tarpu pagelbėti, bet tikrai sumažins kuno išgalę priešintis šalčiui. Tyras vanduo yra pajiegiatsiu vaistu ir jį vartojant pageidaujamas tikslas gali buti atsiektas be apturėjimo jokių nemalonių pasekmių.

Sekanti prasti valgiai be sunkenybės gali buti pataisomi kiekvienuose namuose:

Keptos pupelės. Pamerk ant naktiės 3 puodelius pupelių, ant rytojaus virk kol bus minkštos, įdėk druskos, užpilk vandeniu, kad apsemtų keliais coliais ir vieną puodelį ištrintų per koštuvą tomėčių. Kepk 4 ar 5 valandas.

Skanus žirniai. Sumaišyk du puodelius trintų žirnių, du puodelius džiovintų duonos trupinių, vieną puodelį ištrintų per koštuvą tomėčių ir pusę puodelio skystos grietinės, arba vieną šaukštą riešutinio sviesto. Įdėk druskos ir kapotų salierų, svoguno ar šalavijų; kepk 45 minutas arba kol visai bus sausi ir gražiai apkepę.

Pupelių viralas. Virk ant lengvos ugnies pusę kvortos pupelių kol gerai bus minkštos. Ištrink per koštuvą, pridėk gero pieno ar vandens, kad butų grietinės tirštumo. Pasudyk. Pavirink dvi, tris minutas ir nukelk.

(Iš "God Mealth").

IŠ VISUR.

|| Angliškoji laivų dirbtuvė Vickers Sons & Maxim apsiėmė padirbti Išpanijai kariškus laivus. Išpanijos randas tam mieriui paskirta 40 milijonų doliarių.

|| Londone likosi suimtas už nunuodinimą savo pačios vokietis Heinrich Morgan. Teismui jis prisipažino, bet teisinosi, kad jo pati numirė saldžia mirtim nes jis išrado tokius saldžius nuodus, kokius paėmęs be jokio skaudėjimo persikelia į geresnį svietą. Bet apie tai galėtų pasakyti vien tie, kurie į geresnį svietą su pagelba Morgano nuodų nukeliavo.

|| Maskoliškų naujų metų dieną caras apkeitė kalėjimu mirties bausmę 73 prasižengėliams pasmerktiems mirtimi kariškojo teismo Ekaterinoslaviuj. Jeigu nebutų kariškųjų teismų, jeigu jie nesiųstų ant kartuvių žmonių, caras neturėtų progos nė malonę, nė savo "gerą" širdį pavaldiniams parodyti. Koks mat geras išradimas tie Maskolijoj įvestiejie kariškiejie teismai! Gaila vienok, kad į tą gerą caro širdį nenori tikėti jau nė kvailiai.

|| Po didelių šalčių ir sniego darganų Vokietijoj užstojo lytus, kurie pagimdė tvanus. Mieste Eissenach vanduo užliejo namų rusis. Bėgiojimas traukinių ant daugelio gelžkelių, dėl tvanų, likosi pertrauktas. Aplinkinėse Koelno daug kaimų yra vandens užnetų. Mieste Solingen atsiėjo uždaryti daug dirbtuvių. Saksuose ir Šlezjoj prigėrė ir tulas žmonių skaitlius; mieste Chemnitz prigėrė daug žmonių; visame mieste vandens yra ant gatvių 2 pėdi giliai.

|| Abisinijos ciecorius Menelik matyt, mirtinai serga. Norinti sostą užimti pretendentai jau rengiasi kovan. Aplinkinėse Ankobar buvo jau kruvini susirėmimai terp dviejų pretendentų pajiegų. Pasimirus Menelikui galima laukti svarbesnių maištų.

|| Austrijos parlamente, posėdyj 5 d. vasario užgimė smarkios muštynės terp vokiečių ir čekų atstovų. Vienas čekiškas atstovas Spečech, pateko į vokiečių rankas ir jie tol mušė, kol tas ne pradėjo melsti susimylėjimo; kitą čeką vokiečiai į lupas sukandžiojo.

|| Maskoliškasis šnipas Azev, už savo purvinus darbus atsirado labai priklame padėjime: gaudo jį ne tik revoliucijonieriai, bet ir maskoliško rando agentai, nes Azev, matyt, ir caro valdžiai nusidėjo. Matė jį Šveicarijoj, bet kur jis dabar yra, nežinia.

|| Prancuziškoji policija mieste Toulone daboja du čia atkakusiu maskolių. Ji mano, kad tai yra revoliucijonieriai tykojanti šnipo Azevo, kuris prie revoliucijonierių prisišliejęs, neva su jais besidarbuodamas, susekė daug jų paslapčių. Manoma, kad Azev Toulono aplinkinėse slapstosi.

|| Sukėlė riaušes portugališkiejie kareiviai paskirti ant Azorų salų, kur siaučia azijatiškasis maras. Atkakę ten, jie užpuolė ant bakterijologiškosios laboratorijos ir prisakė daktarams išnaikinti ligą į 15 dienų.

|| Maskoliškoji duma pareikalavo nuo rando išaiškinimo Azevo darbų. Azev mat buvo organizatoriumi kovos komiteto maskoliškųjų revoliucijonierių, o ištikro jis buvo rando šnipu. Jis organizavo užmušystas, buvo surengęs plianą užmušti carą, ministerius Durnovo, Sipiaginą, kunigaikštį Sergiejų. Jis vienok išdavė policijos departamento perdėtinį Lopuchiną, kuris išdavė revoliucijonieriams policijos paslaptis. Azev vienok perspėjo apie rengiamą užmušimą caro ir Stolypino.

|| 10 d. liepos, Vokietijoj, mieste Frankfurte ant Maino bus atidaryta orlaivių paroda, kuri trauksis iki 10 d. spalių. Laike parodos Zeppelino kompanija parengs orlaivius važiojimui pasažierių.

|| Kapitonas Amerikos kariško laivo Georgia, Edward F. Qualtrogh, atkakus laivynui į Anglijai prigulintį Gibraltarą, likosi suspenduotas ir atiduotas kariškam teismui, kadangi mat jis buvo visai girtas.

|| Draugas pagarsėjusio Gurkos, jenerolas Frederiks, Nižne Novgorodo gubernatorius, už pasisavinimą pinigų paskirtų baduolių maitinimui, likosi nuteistas prašalinimu iš tarnystos ir kalėjiman vieniems metams.

|| MiesteAmoy, Chinuose, uždrausta, dėl ciecoriaus mirties teatrališkiejie perstatymai. Chinietis Malsompo, išpaniškasis pavaldinys, ne paklausė padavadijimo ir atidarė teatrą. Policija norėjo teatrą uždaryti. Dėl to užgimė kruvinas mušis, kuriame daug žmonių tapo užmuštų.

|| Laikraščiai praneša apie užgimusius nesutikimus terp vidurinės Amerikos respublikų — Salvadoro, Nicaraguos ir Guatemales. Visos trįs respublikos šaukia po ginklu galinčius ginklus nešioti ukėsus. Greitai gali užgimti vėl terp vidurinės Amerikos respublikų karas.

|| Šitą sanvaitę visur šiek tiek apšviestas svietas apvaikščios šimtmetines sukaktuves vieno iš žymiausių mokslinčių Karoliaus Darwino, kuris pastatė gamtos mokslą ant naujų pamatų. Jis išaiškino, jog spėjimai prancuzo Lemarcko apie išsivystymą gyvų daiktų, buvo teisingais.

|| Maskvoj suareštavo vyriškį turintį amerikonišką pasportą, kokį ten Richardą T. Stevens iš Washingtono. Jį apkaltina už susinešimus su revoliucijonieriais. Pas jį rado teipgi maskolišką pasportą išduotą kokiam ten Vladimirui Kerzinevskiui; paspartas tas pasirodė ne tikru.

|| Politiškasis Kliubas mieste Išpahane, sename Persijos sostapilyj išvijo šacho gubernatorių ir paėmė visą valdžią į savo rankas. Kliubas pranešė visiems svetimų kraštų ambasadoriams, jog ant toliau Persija pripažįs tik tokias paskolas, kurios bus parlamento užgirtos, šacho gi užtrauktų nepripažįs.

|| Peterburgo kariškame teisme 5 d. vasario prasidėjo byla 14 kareivių ir 9 civilistų, apskųstų už bandymą prieš valdžias sukelti kareivius Peterburgo garnizono. Be abejonės teismas skaudžiai nubaus civilistus, o dar skaudžiau kareivius, vienatinius caro sosto apginėjus.

|| Trįs oficierai Vokietijos ciecoriškosios laivų dirbtuvės likosi teismo pasmerkti kalėjiman 20 mėnesių už pasisavinimą 100000 dol. iždo pinigų.

|| Peterburgo kariškasis teismas pasmerkė 9 civilistus ir 14 kareivių, apkaltintus už organizavimą revoliucijos kalėjiman nuo 3 iki 8 metų.

|| Prancuzijoj, meiste Nantes, amunicijos krautuvėse expliodavo dinamitas. Expliozijos šešios ypatos tapo į šmotus sudraskytos,

KLAIDŲ PATAISYMAS.

Nr. 2 "Lietuvos" tilpo korespondencija iš Lewiston, Me., kurioj buvo paduota, jog aukų surinkta $4.73. Yra tai klaida, aukų surinkta $24.73.

Korespondencijoj iš Montreal, tilpusioj Nr. 3 "Lietuvos", įsiskverbė klaida: turi buti: vietiniai draugai padainavo 2 dainas, o draugas Bagočius dainavo 3 solo.

APGARSINIMAI.

Kalendorius!

Kaina 25c.

"Lietuvos" išleistas Kalendorius 1909 metui knygelės formate 5¼x7½, 144 puslapių. Šis Kalendorius yra rupestingiau padirbtas už visus kitus Kalendorius. Apart katalikiškų švenčių parodo jis ir amerikoniškas ir lietuvių tautiškas šventes; teipgi parodo per visą metą, kasdien, kurioje valandoje ir minutoje teka ir leidžiasi saulė ir mėnulis svarbiausiuose Amerikos miestuose, kaip tai: Baltimorėj, New Yorkė, Chicagoj Denvere ir kituose. Aprašo saulės ir mėnesio užtemimus, prirodymus svarbiausių planetų ir jų sistemą, skirtumą Suvienytų Valstijų ir viso svieto, metriškas svarstomas, saikuojamas ir kitokias mieras vartojamas Suvien. Valst. ir kitur; visų viešpatyščių pinigus; termometrus; tolumus nuo miestų į miestus; Lietuvos kunigaikščių ir karalių metus, kuriuose jie viešpatavo; didžiausius sviete miestus ir kiek kuriame gyventojų; kiek gyventojų kiekvienoje valstijoje šiaurinės Amerikos; skolos kiekvienos viešpatystės; statistika mirčių; pamokinimai reikalingi prie gavimo amerikoniškų ukėsystės popierų; pačto reguliacijos; daug gražių pasakaičių, pamokinimų, dainelių, juokų ir t. t. Kaina šio Kalendoriaus 25c., kas užsimoka $2.00 prenumeratos už visą metą, šį Kalendorių gauna dovanai.

Reikalandami Kalendoriaus ar "Lietuvos", adresuokite:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted st., Chicago.

VINCAS PUKAS.
"LIETUVOS" KELIAUJANTIS AGENTAS.

Šiomis dienomis musų keliaujantis agentas, Vincas Pukas, aplankys lietuvius miestelių: Riverton, Virden, Auburn, Pawnee, Taylorville ir tt. užrašinėdamas "Lietuvą", priiminėdamas prenumeratą, pardavinėdamas knygas ir tt. Todėl, kur jis atsilankys, galite pas jį užsirašyti laikraštį "Lietuvą", užsimokėti jam prenumeratą ir duoti pinigus ant knygų ir kitokių tavorų, tokiu budu jus užčėdysite sau daug klapato ir pačto kaštus pinigų siuntinėjime, o męs viską jums kuogražiausiai prislusime ką tik per jį užsteliuosite.

Vincas Pukas teipgi reprezentuoja didžiausią Chicagos firmą vyriškų drapanų, *The Bridgeport Clothing Co.* Teipgi kas norite apsisteliuoti gęras drapanas pigia kaina, paprašykite jo, o jis parodys jums audimų prabas, paims mierą, prisiųs į Chicagą ir firma, The Bridgeport Clothing Co. prisiųs jums drapanas expresu. Vincui Pukui galite duoti ant musų vardo nors ir didžiausią pinigų sumą, ne bijokite, neprapuls, męs už tai atsakome.

A. Olszewskis, "Lietuvos" Išleist.

Žmogų galima pažinti iš jo darbų.

Sako paprastai žmonės, bet męs pridėsime, kad ne tik pavienius žmones galima pažinti iš jų darbų, bet ir dr-stes ir kliubus. Geras, puikus darbas gimdo užsitikėjimą, blogas gi — netikėjimą.

Paveizdan, jeigu dr-stė rengia kokį balių ir duoda savo užkvietimus spauzdinti neatsakančioje spaustuvėje, kuri užkvietimus (plakatus) atspaudžia blogai, ir netikusiai; tuomet tiktai galima laukti, kad nedaug susirinks žmonių ant vakaro, nes žmonės, pamatę netikusius apgarsinimus, netiki pačiai dr-stei ir mano, kad ir vakaras bus tokis-jau kaip ir apgarsinimai. Apgarsinimai lošia svarbesnę rolę negu męs manome ir ant to turėtų dr-stės labiau atkreipti atidą. Geri, puikus, patraukianti apgarsipimai visada paliks žmonyse gerą įspudį ir pakels pačią dr-stę visuomenės akyse; blogi-gi — nužemins.

Todėl dr-stės, visada darykite apgarsinimus patraukiančius. Duokite mums spauzdinti savo apgarsinimus, o męs *visuomet* atliksime apgarsinimus gerai ir puikiai, męs atliekame juos į laiką. Męs galime padirbti visus darbus greitai, kadangi turime geriausiai įtaisytą spaustuvę. Męs *norime* atlikti juos gerai. Duokite mums visus darbus, o visuomet busite užganėdinti.

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted st., Chicago.

KUO YRA SKAUSMAS?

Tai jau senas laikas, kaip garsus gydytojus pasakė, kad skausmas yra nervų meldimu maisto. kaip tik kraujas negali duoti nervams reikalingo maisto, skausmas, ar bent tulas nesmagumas yra jaučiama. Kraujas gali maityti nervus tik kuomet gromuliojimo organai veikia kaip reikia, nes tvirtas kraujas yra padaromas iš gerai suvarškinto maisto. Jei nevalgai gana, jei nesijauti gerai po valgiui, arba jei esi nerviškas, neaiškaus veido, silpnas ir nesmagiame upe, tai vartok Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno, kuris sutalsis tavo varškinimą, išvalis kraują ir duos pakaktinai maisto tavo nervams. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

"BALTRAMIEJAUS NAKTIS".

Yra tai viena iš akyviausių naujai išėjusių knygų. Ji yra teip pageidautina, naudinga ir smagi skaityti kaip ir "Raistas", "Baltramiejaus naktis" pati už save kalba ir tie, kurie ją skaitė atsigerėti negali. Iš daugelio paliudyjimų, čion nors keletą patalpiname:

Guodotinas Tamista J. Naujoke:
New York, N. Y.

"Baltramiejaus Naktį" apturėjęs perskaičiau, už ką esu labai dėkingas! Vertimas ir kalba labai gera. Spaudos darbas gerai atliktas, puikiai. Turinys knygos labai akyvas ir naudingas, apsviečiantis protą ir be abejonės šitą knygą, lietuviai per viens kitą skaitys, ir ji labai platinsis. Naudingas tai darbas.

Labo velyjąs, L. M. Kazlunas, Shenandoah, Pa.

Malonus Tamista!

Apturėjau "Baltramiejaus Naktį" ir prisipažinsiu, kad niekas manęs teip labai neužėmė, kaip šita knyga. Yra tai puikus rubas, geriau papuošia protą, ne kaip kokie puikiausi kuno rubai. Iš tos knykos daug atsižinojau, ką kitur niekur to negalėjau surasti. Širdingą ačiu, už išleidimą.

Su širdingais linkėjimais, A. Keršis, Box 420, Turtle Creek, Pa.

Garbusis J. Naujokai!

Prie progos, siunčiu Tamistai širdingą padėkavonę už "Baltramiejaus Naktį", linkėjimus, kuogeriausios pasekmės jusų teip gražiems darbams.

N. N. Lietuvos Dailininkas, 826 32nd str., Chicago, Ill.

Malonus Drauge Naujokai!

"Baltramiejaus Naktis" man geriau patiko, kaip perskaičiau, ne kaip kitos knygos, ikišiol išėjusios, nes ji labai plačiai atidaro žmogui akis ir apšviečia protą. Už išleidimą šio veikalo, esi vertas nemirštančios garbės.

Linkiu geriausios kloties, B. Jatužis Box 6, Cheltenham, Pa.

Garbus Viengenti!

Dėkingas už "Baltramiejaus Naktį". Yra tai neapsakomos vertės naudinga knyga, kad net nežinau, kaip už tokį veikalą jums galėčiau atlyginti. Jeigu ne mano toksai dabartinis užsiėmimas, tai elčia platinti čia terp mus miesto lietuvių, nors kiti jau pardavinėja. Dar kartą tariu ačiu.

Su guodone, A. Povilaika, 804 Bank str., Waterbury, Conn.

Bet dar labai daug kiti žymesni viengenčiai nemažiau prakilniai, rašo dėkavodami už išleidimą "Baltramiejaus nakties". Todėl, kad teip akyva, naudinga ir pagedaujama knyga, linkėtina ją perskaityti; ir tai nors dydelė knyga, bet kaina tik 75 centai.

Reikalaujant, reikia adresuoti:
J. Naujokas,
Mad. Sq., B. 189,
New York, N. Y.

Draugysčių reikalai.

"Birutės" Vakaras.

Chicago, Ill. Gerai žinoma Lietuvių Muzikališka Dr-stė "Birutė" rengia savo vakarą 21 d. vasario (Feb.), 1909 m., svetainėje Settlement of Chicago University, 4600 Gross ave., arti kampo Ashland ir 47-tos gatvės (Ant Town of Lake, kur atsibuvo "Aušros" prelekcijos). Vakaras prasidės lygiai 7:30 val. vakare. Bus statomi ant scenos pirmu kartu du veikalu: Komedija "Daktaro Kabinete" ir drama iš baudžiavos laikų "Ne Sau-žmonės". Abu veikalu yra vienu iš geriausių ir todėl, be abejo, kiekvienas lietuvys norės juos pamatyti ant scenos. Laike pertraukų sugrąjys ant smuiko ir piano mylėtojai Wm. Bigel ir E. Damijonaitis, o draugystės choras, susidedąs iš suvirš 50 ypatų, sudainuos naujas, niekur dar nedainuotas dainas, kurios yra gražesnės už jau dainuotąsias.

Kaip visuomet publika nesigailėjo savo išleistų centų ant "Birutės" vakarų, teip ir šiuo kartu užtikriname, kad garbi publika bus pilnai užganėdinta iš vakaro ir todėl neabejojame, kad ji susirinks skaitlingai.

"Birutės" Dr-stė.

PIRMAS DIDELIS TEATRAS.

Melrose Park, Ill. Jaunų Liet. Ukėsų Am. Kliubas surengė didelį teatrą Subatoj, 20 d. vasario, 1909, Ravens svetainėje, kampas 15 ave ir Lake st. Bus lošiama farsa "Audra Giedroje". Perstatymas su dekliamacijomis, prasidės 8 val. vakare. Įženga 25c., 35c. ir 50c. Po perstatymui balius iki 1 val. naktles.

Teatrą loš žymiausi Chicagos artistai-mylėtojai, kurie jau kartą lošė "Audra Giedroje" ir kurie jau gerai atsižymėję ir kitals lošimais. Todėl galime kiekviena užtikrinti, kad pamatys tokį gerą teatrą, kokio dar nematė ir nevien prisijuoks pilnai, bet ir visus savo rupesčius užmirš. Atsilankykite ant šito perstatymo, o tikrai sakysite, kad jisai tris kartus tiek vertas kiek užmokėjote už tikietus. Ir jųs netik juoksitėsi, bet verksite iš juoko laikydamiesi šonus ir pilvus. Kviečia Komitetas.

DEVINTAS ROŽINIS BALIUS.

Chicago, Ill. Draugystė Šv. Antano iš Padvos parengė rožinį balių nedėlioje, 14 d šio mėn., Freiheit Turner salėje, 3417 So. Halsted st. Balius prasidės 3 val. po pietų. Inženga porai 25c. Muzika vedama Antano Pilecko. Širdingai užkviečia visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant šito baliaus, kur kaip kas metas teip ir šįmet bus duodamos puikios raudonos rožės, bus gėrymai ir užkandžiai. Komitetas.

DEBATAI!

Brooklyno, N. Y. "Progreso Ratelis" parengė liuosus debatus apie šiuos klausymus: Ženybinis gyvenimas. Ar moterįs yra vergės vyrų, ar vyrai moterų? Debatai prasidės 3 val. po pietų, 21 d. vasario, svetainėje Tautiško Namo, po Nr. 101 Grand str. Užprašomi visi. Įėjimas dykai. Komitetas.

Susivienijimas Lietuvių Ukių valdininkų laikis mėnesinį susirinkimą 26 d. šio mėnesio 7:30 val. vakare L. Ažuko svetainėje, 3301 Auburn ave. Kviečia visus Chicagos ukių valdininkus atsilankyti į šitą susirinkimą ir išgirsti susivienijimo mierius, kad paskui prie jo prisirašyti.

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo draugo Jono Kuzmino, Kauno gub., Šiaulių pav., Beržsogalos parap., girdėjau jį neseniai atvažiavus į Ameriką. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
John Blažis,
Box 165, St. Charles, Ill.

Pajieškau savo draugo Antano Kviadaro Kauno gub. ir pavieto, Surviliškio parap., Kalnaberžio kaimo, 3 metai kaip iš Lietuvos, metai atgal kaip išvažiavo iš Schenectady, N. Y. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
M. Gudzinskas,
321 Carrie st., Schenectady, N. Y.

Pajieškau savo brolio Aleksandro Tubičaus, vadina save Alex Miller, Kauno gub., Raseinių pav., Aleksandrovsko vol., Tyrininkų kaimo, Vainutos parap., 13 metų kaip Amerikoje; buvo Azijoj, Afrikoj, Australijoj, Brazilijoj; 4 metus gyveno San Franciske, iš ten persikėlė į Seattle, kur gyveno kuone metus ir 4 mėnesius. Jis yra apie 4½ ar 5 pėdų augščio; nuo kitų girdėjau buk jis nušautas; turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Mike Miller,
11 Bauwans st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo Dabriko, Kauno gub., Šiaulių pav., Pašvitinio vol. ir parapijos, 2 metai atgal jis buvo Anglijoje, Škotijoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Leonas Srogis,
820 — 31 Pl., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Petro Strelkauskio, Kauno gub., Raseinių pav., Kelmės parap., Mažunių sod., 8 metai kaip Amerikoje, pirmiau gyveno Mich, Conn., o dabar rodosi Chicagoj. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
A. Strelkauskis,
Rumford Falls, Me.

Pajieškau Danilo Holobunkos, kuris 4 d. šio mėnesio išeidamas išsinešė mano ellią trumpų drabužių ir ploščių. 2 laikrodėlius ir kitas drapanas; jis yra vidutinio augumo, geltonais plaukais ir usais, burna truputį raupėta, kalba lenkiškai ir mažarusiškai ir truputį angliškai, yra 38 metų amžiaus. Kas man praneš apie jį gaus $5.00 dovanų.
Jonas Miškeučius,
Box 656, Lisbon Falls, Me.

Pajieškau savo brolio Andriaus Baluko, trys metai atgal gyveno New Yorke, trys metai atgal gyveno New pavieto, Šventažerio gm., Agarinių kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Mik. Balukas,
Shaft, Pa.

Pajieškau savo tėvo Astraucko, 40 metų amžiaus, gyveno Union City, Conn., paskui Daytone, O., girdėjau, kad yra miręs, bet nežinau tikrai, turiu į jį labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
F. m. Astrauskas,
51 Crown st., Union City, Conn.

Pajieškau savo pusbrolių Jono Vederevičiaus ir Ambraziejaus Bagdono, abu Kauno gub., Panevėžio pav., Naujamiesčio parap. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Ant. Marozas,
Box 9, Norwoodville, Iowa.

Pajieškau savo giminės Raulo Drulios, Garančiškių kaimo, Veiverių parapijos, Gudelių vol., ir švogerio Motiejaus Miliuno, Freidos gm., Ilgakiemio kaimo ir savo draugo Antano Kulikaucko iš Augštosios Panemunės bei Juozo Daunoro, savo tikro brolio, visi Suvalkų gub., Senapilės pav., turiu į juos svarbius reikalus. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Kazys Daunoras,
Box 93, Shaft, Pa.

Pajieškau savo brolio Juozapo Jačio, Kauno gub., Šiaulių pav., iš Triškių, 5 metai kaip Amerikoje, girdėjau jį esant Chicagoje; turiu į jį svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Zofija Jačaitė,
1433 Clymer st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau Marijonos Gelževičaitės, Kauno gub., Vilkmergės pav., Subačių parap., 7 metai kaip Amerikoje, gyveno Chicagoje. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Julius Jakavičius,
919 — 33rd Pl., Chicago, Ill.

Pajieškau Natalijos Kasulaičiukės, 3 metai kaip pribuvo iš Lietuvos, paeina iš Suvalkų gub., Griškabudžio parap., Sasnavos kaimo. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Wm. J. G.,
Sta. P. Box 57, Tacoma, Wash.

Pajieškau savo pusbrolių Juozapo ir Jono Šietkų, Juozapas 6 metai kaip Amerikoje, Jonas 3 metai, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Pagramančio parap., Lendrinų sod.; teipogi pajieškau Juozapo Melinauskio, tos pačios gubernijos ir pavieto, Bataklių parap., Lomų sod.; turiu į juos svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Petras Jurginis,
Box 191, Divernon, Ill.

Pajieškau apsivedimui merginos ar našlės nuo 38 iki 40 metų amžiaus, be vaikų; turiu savo locnus gyvenamus namus ir saliuną ir dvi dukteris, — viena yra penkių metų, kita septyniolikos. Artesnėms žinioms meldžiu kreiptis adresu:
Simanas Rutkauskas,
R. Box 57, Edwards, Ind.

Pajieškau savo brolio Juozapo Tarvainio, Kauno gub., Telšių pav., Alsėdžių parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Sim. Tarvainis,
159 Campbell ave., Detroit, Mich.

Pajieškau savo švogerio Jono Adomavičiaus, Suvalkų gub., Vilkaviškio pav. ir gmino, Serdokų kaimo, pirmiaus gyveno New Yorke. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Juozapas Staškus,
107 Elswort st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo brolių Antano ir Kazimiero Mockaičių, Kauno gub., Tauragės pav., Naumiesčio parap., Laukštėnų sod.; juodu išvažiuodami Ameriką paliko mane mažą, o dabar aš atvažiavus čia norėčiau jais suėlti. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Marcelė Mockaitė,
374 S. Union st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Felikso Matuzo, 9 metai kaip Amerikoje, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Šidlavos parap., Naukaimio kaimo, pirmiau gyveno Worcesteryj, Mass. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Fr. Matuzas,
4405 So. Wood st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Bronislava Vaitkevičiaus, Kauno gub., Šiaulių pav., Akmenės vol., 3 metai kaip Amerikoje, apsivedęs, su Grigaliute. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu.
Juozapas Alsys,
Box 285, Parnassus, Pa.

Pajieškau Tado Gasparavičiaus Kauno gub., Šiaulių pav., 4½ pėdos augščio, balto veido, geltonų plaukų, ploščius angliškas, iš šalių kišenės, abidvi kišenės iš vidaus pusės pradegusios, ant rankovių galų tos pačios gelumbės uždėti karvošiai arba mankietos, dešinesės rankos viršus perpiauta su peiliu ir yra didelis randas; jis yra smulkaus sudėjimo. 29 d. sausio mėnesio jis išėjo, išnešdamas $49.75. Kam teks jį kur patirti meldžiu man pranešti.
Chas. Poškus,
Box 160, Lewiston, Me.

Pajieškau savo brolio Juozapo Buiniaus, Kauno gub., Raseinių pav., Viduklės parap., Trepenelių kaimo, apie 14 metų kaip Amerikoje, 4 mėnesiai kaip prapuolė iš Scrantono. Jei kas apie jį žino meldžiu pranešti adresu:
Fr. Gvazdauskienė,
1746 Meylert ave., Scranton, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo Koncaus, jau 7 metai kaip Amerikoje, paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Degučių kaimo. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:
Marė Jurevičaitė,
184 First st., Troy, N. Y.

Pajieškau Juozapato Bironto Kauno gub., Telšių pav., Kretingos parapijos. Apturėjau nuo jo tėvelių iš Lietuvos laišką, kuriame, pilni nuliudimo, prašo manęs sužinoti ar jų sunus Juozapatas tebėra gyvas, ar jau ant amžių užmerkė akis. Keturi metai kaip tėvams nieko neberašo. Paskutinį nuo jo tėvai laiškelį gavo iš Brooklyno, N. Y. Taigi kas Juozapato Bironto likimą žino, nuoširdžiai meldžiu pranešti man šiuo antrašu:
A. Jurgutis,
St. Vincent Seminary, Reatty, Pa.

Reikalavimai.

Reikalaujama atsakančio vyro, geras ir vienvalinis darbas su gera užmokestimi; turi duoti užtikrinimą pinigais. Adresuok: The Urnich Mercantile Agency, 45 La Salle st., Chicago, Ill.

Reikalaujama mokytojo muzikos, benui ir orkestrai; yra susitvėrusi kuopa ir turi pradžią mokslo; mokytojas gaus užmokestį už mokinimą ir galės naudotis pašaliniais uždarbiais. Kreiptis reikalu adresu:
S. J. Ra[illegible]
452 Collinsville av[illegible] Montes[illegible] Lo[illegible]

Reikalaujama 200 darbininkų į Michigano ir Wisconsino girias prie lentų piovyklų. Geros algos, vienvalinis darbas per žiemą; pigi kelionė iš Chicagos. Teipogi reikalaujama ir moterų prie visokių darbų Chicagos mieste. Nerašyk, bet ateik pas tuojaus.

J. Lucas, Lietuviškas Agentas,
239 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

$100.00 penkiems akrams derlingos ukei žemės, mokant po $1.25 kas savaitę, arti prekyviečių Atlantic City miesto, N. J. Labai mažai pinigų reikalaujama. Rašyk artesnėms žinioms. Stanton Morris, 314 Harrison Bldg., Philad'a, Pa.

Į pardavimą didžiausia rakandų sankrova lenkų ir lietuvių apgyventoje apygardoje, 3 metai kaip įsteigta, parsiduoda pigiai. John Žukowski, 3149 S. Morgan st., Chicago, Ill.

Į pardavimą sankrova valgomų daiktų ir mėsos lietuvių apgyventoje apigardoje, platі vaizba, ateikite persitikrinti. — 4612 — 5th ave., Chicago, Ill.

Du lotai į pardavimą pigiai, vienas kampinis ir kitas šale jo, 52x130 pėdų, kampas 34 ir Aurburn ave, arti lietuviškos bažnyčios, gera vieta lietuviui vaizbiui; mažą dalį įmokėti, likusius išmokestimis. Adresas: 3236 Emerald ave., Conard Schmeck.

Namai ir lotai į pardavimą Newarke, N. Y. didžiausiame pabrikų mieste rytuose. 8000 lietuvių, liet. bažnyčia ir mokykla, visoki pagerinimai, nuo $100.00 augštyn. Išlygos: $5.00 į mėnesį. Rašykite pas advokatą John Francis Cahill, 800 Broad st., Newark, N. Y.

Visa kaip stovi sankrova valgomų daiktų, vaizba grynais pinigais, lietuvių ir lenkų apygardoje, du blokai nuo lietuviškos bažnyčios. Pigiai. — 1109 South Hoyne Ave., Chicago, Ill.

Akušerijos mokykla.

Lietuvės, norinčios įgyti laipsnį akušerijos mokslo ir turėti tiesą eiti prie ligonių, kreipkitės po numeriu 3312 South Halsted st., Dr. A. L. Graičunas.

Naujos Knygos!

Tik-ką išėjo iš spaudos šios naujos knygos:

Krikščionybė ir Socijalizmas; labai naudinga knygėlė perskaitymui, kurie nori žinoti kokis yra skirtumas terp krikščionybės ir socijalizmo. Puslapių 73. Kaina ..... 15c.

Galiėo Galilėjus; apysaka iš XVII metašimčio laikų; labai akyva knygėlė, parodanti kaip mokslinčius Galiėo Galilėjus tapo nukankintas inkvizicijos.

NEGIRDETAI PIGUS IŠPARDAVIMAS.

Gražiausios gromatoms popieros su gražiausioms kvietkoms ir apskaitymais, daugiau kaip 30 gatunkų, kožnas su kitokiu apskaitymu. Parduosime per trumpą laiką 4 tuzinus tik už 50c., arba 10 tuzinų už $1.

Teippat visas knygas išparduosime, kuone už penką dalį kainos. Atsiųsk sávo adresą ir 4c. prisiuntimui naujų kataliogų ir su naujoms pigioms kainoms. Adresas: M. Zukaitis, 227 E. Main st., New Britain, Conn.

NAUJAUSIOS KNYGOS, GAUNAMOS "LIETUVOS" REDAKCIJOJ.

a5 ADOMIENĖ. Gyvenimo piešinėlis Šatrijos Raganos. Adomienė tarnauja po dvarus aukle. Paauginus vaiką viename dvare, eina į kitą. Graži ir užimanti apysaka iš gyvenimo. Vilnius 1908, pusl. 24, kaina 10c.

a46 Į ŠVIESĄ PER AŠARAS, apysaka Šatrijos Raganos iš gyvenimo Juozuko lankančio mokyklą. Vilnius 1908, pusl. 50, kaina ..... 15c.

a99 PELKĖS. Apysaka iš lietuvių darbininkų gyvenimo Amerikoje. Parašė Upton Sinclair, lietuvių kalbon išvertė Kazys Puida. Vilnius 1908, pusl. 468, kaina ..... $1.25.

591 VISUOMENĖS ĮNAMIAI. Rašteliai apie tuos gyvunus, kurie esti šale žmogaus. Prof. M. Bogdanovo. Panevėžio mokinių vertimas, kalba taisyta kalbos mokytojo J. Jablonskio. Su daugeliu paveikslėlių, knygelė naudinga kiekvienam perskaityti. Vilnius 1909, pusl. 165, kaina 50c.

b686 LIETUVIŲ TAUTA, Lietuvių Mokslo draugijos raštai. Knyga I, dalis 2. Su 89 paveikslėliais prie Levų lietuvių pasakose. Vilnius 1908, pusl. 183, kaina ..... $2.00.

1196 SERGEKITES AKIŲ APVILKIMO. Lenkiškai parašė Dr. F. Gruda. Atspausta iš Kalendoriaus 1905 m. Filžėje, pusl. 15. Kaina .... 5c.

1330 ŽODYNELIS ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS. Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus, lengvai galima angliškai susikalbėti. Worcester, Mass., pusl. 151, drutuose audimo apdaruose. Kaina ..... 60c.

1863 BIBLIJA arba visas šventas raštas seno ir naujo Testamento. Tik ką dabar išėjo iš spaudos aiškiai šių dienų lietuviškoj rašyboj, lotyniškoms raidėms, pilna Biblija katros lietuviai seniai reikalavo. Yra didelė 6½x9¼ colio, 1127 puslapių, drutu audimo apdaru. Kaina ..... $3.00.

Knygų Kataliogas

No. 4 Atluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Balmė, 4. Du mažl kareiviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienoje, 7. Vaidulys, 8. Užšalusioj padangėj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvė, 11. Tėvas ir sunus ir 12. Rožė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 136. .... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25 Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. .... 75c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vėlių bei Velnių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. .... $1.50 Audimo apdaruose. $2.00

No. 44 Iš mano atsiminimų. (Su autoriaus pav.) Parašė Dr. Vincas Pietaris. Spaudon parengė d-ras J. Basanavičius. Platus bijografiški apipasakojimai kai-kurių Lietuvos vietų. Chicago, Ill. 1905, pusl. 301. .... 75c

No. a44 Iš Gyvenimo Samojėdų. Apie Lizdininkus ir kiti naudingi pamokinimai. 10c

No. 63 Karės Laukuose. (Kareivio atsiminimai.) Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. Lalis. Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81. .... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. .... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. .... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. .... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. 70 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje dalyje, telp kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkęs iš paminėtų knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemamą pasakų turtą. .... $1.25 Drutai apdaryta. $1.50

No. c71 Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrijaną sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. .... 15c

No. 76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L—is. Turinys: Giesmė apie šakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. .... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .... 25c

No. 97 Pamokslai išminties ir teisybės, išguldinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikeliams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakalčių, mokinančių doros ir išminties. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. .... 50c

No. 98 Pragaro atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Kritiškas piešinys dabartinės draugijos tvarkos, alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 22. .... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulyginamosios mythologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal vokišką vertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 124 Robinzonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. ... 25c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia sekanti apsakymai: 1. Šuntakiais, 2. Viesula, 3. Motiejus Balia, 4. Laisvės šventė, 5. Juras, 6. Redaktorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. .... .. 20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ir merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23. .... 10c

No. 200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl. 29. Kaina. 10c

No. 210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė B. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. pusl. 62. .... 20c

No. 225 Geriaus vėliaus, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. ..... 15c

No. 257 Kun. Gramulos raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hudor. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14. .... 15c

No. 262 Mindaugis, Lietuvos karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slowacki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (Dr. V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, puslapių 86. .... 25c

No. 286 Pirmi žingsniai. Drama keturiose veikmėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50: 20c

No. 295 Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Parašė R. Bracco. Vertė K. Puida. Veiksmo vieta — Neapolis. Šių laikų atsitikimas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 32. .... 10c

No. 302 Šiaurės Karžygiai. Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje karaliaus Eriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Chicago, Ill. 1908, pusl. 77. .... 25c

No. 331 Žilė galvon — veinias vuodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Iškvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 397 Keplos kančios. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 28. .... 10c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surankiotos iš visur 24 dainos naujos gadynės iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 442 Svajus arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-poėma. Penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. Yra fantastiškas piešinėlis, parašytas sceniškoje formoje. Chicago, Ill. 1907. pusl. 135. .... 40c

No. 471 Akyvi apsireiškimai sviete, į kuriuos žmonės nuolat žiūri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Labai naudinga knygelė tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c

No. 472 Apsireiškimai atmosferoje arba meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo, iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, aiškesniam supratimui, parodytas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c Apdaryta. $1.00

No. 473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną. Falbą ir kitus sutaisė Šernas. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planėtos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. .. .... 75c Ta pati apdaryta. $1.00

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisė Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi, pradėjus nuo mažų vabalėlių, iki dažjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, pusl. 147. .... 40c

No. 490 Dvi Kelioni į Tolimą Šiaurę. Sutaisė S. Matulaitis. Labai žingeidus ir naudingas aprašymas iš kelionės į Šiaurės poliusą. Chicago, Ill. Kaina.... .... 20c

No. 507 Gamtos istorija Pagal Bert vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga su daugeliu vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, į kuriuos žmonės žiūri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. .... 50c

No. 508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybe paveikslų įvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų išnaudojimui gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 238. .... 50c

No. 516 Iš kur atsirado musų namliniai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevičių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73. .... 20c

No. 525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129. .... 35c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tveriasi dangiški kūnai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. ..... 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų, gimdančių visokias ligas pas žmones, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 113. .... 30c

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcija Prof. Blochmano'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslėlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 553 Pačijimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvėrimus, gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės, kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti, kaip sena yra musų žemė. Moksliničiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370. .... $1.00 Apdaryta. $1.25

No. 569 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori atsižinoti, kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 597 Žvėrys ir Žmogus. Pagal Schmehl'į sutaisė Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sąnarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313. .... $1.00 Apdaryta. $1.25

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašė A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlandą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia mokslišką knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatystių, visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, likėjimą, papročius, užsiėmimą ir apeinai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. .... $2.00 Apdaryta. $2.50

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus, metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: sūrus, prėski, kartus; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai, ir tiesos; kokie mietsti, su kiek gyventojų, laukų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytys ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1906, pusl. 469. Kaina. $2.00

Ta pati apdaryta žudimo apdaruose, parašai ant nugaros ir šono. $2.50

No. 655 Istorija abėcėna. Dalis I. Nuo seniausių laikų chinijos — 2800 m. pr. Kr. iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dr. A. Bacevičia. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidas, sienas pilių, tvirtovių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498. .... $1.00 Ta pati tvirtuose apdaruose. .. $1.25

No. 657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero šiai šaliai padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui, gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. .... $1.00 Ta pati audimo apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono. $1.25

No. 658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580. Kaina. .... $1.00 Apdaryta. $1.50

No. 678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (Dr. J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 dideles mapas, parodančias vietas, kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899. .... 50c

No. 722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-lais spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305. .... $1.00 Drutuose apdaruose. $1.25

No. 851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, pusl. 139. .... 35c

No. 856 Aukos Karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo, kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdies padarė ir daro žmonėms ir kas į jąs žmoniją stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40. .... 10c

No. 861 Dr. J. Basanavičius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. Nurodymai, kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, pusl. 41. .... 15c

No. 907 Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoje XV amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J—tis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 34. .... 10c

No. 921 Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargue. Vertė M. N—as. Telpa čia: I. Senovės pagonų labdarybė, II. Vyskupų ir vienuolių labdarybė ir III. Buržuazų labdarybė. Chicago, Ill. 1908, pusl. 36. .... 10c

No. 925 Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė aiškina moterų klausimą, todėl yra akyva perskaityti moterims ir vyrams. Kalbėtojai joje atras sau daug medžiagos. Chicago, Ill. 1908, pusl. 47. Kaina. 15c

No. 946 Priedelis prie lietuviško klausimo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. 1905, pusl. 38. .... 10c

No. 970 Tautiškos Politikos Knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 47. .... 10c

No. 1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė Dr. J. Kulis. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28. .... 10c

No. 1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, D-rą Noli ir kitus sutaisė Šernas. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132. .... 35c

No. 1140 Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikslėlių iš embrioliogijos. Chicago, Ill. 1907, pusl. 21. .... 10c

No. 1157 Koks privalo buti vaikų auklėjimas? Rankius raštį, parašytų D-ro J. Šliupo. Chicago, Ill. 1908, puslapių 91. .... 25c

No. 1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Carque. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo, kad mėsa ir kai-kurie kiti, teip pavadinti dilginanti valgiai yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113. 30c

No. 1209 Angliškos Kalbos Vadovėlis tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1210 Aritmetika. Sutaisė S. Skačkauskas. Lengvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — Apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104. 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25 Apdaryta. $1.50

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdaraI. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00 Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėsė yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. ..... $4.00 Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdaraI tokie pat kaip No. 1327. $6.00

No. 1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nė biskio.) $7.00

No. 1420 Tikyba ar mokslas. Tikėjimiški, moksliški ir draugiškai-politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 1428 Vaišės Kristaus pas popiežių Pijų IX. Parašė Viktoras Hugo. Antra laida. Chicago, Ill. 1907. Kaina. 10c

No. 1457. Dangaus Augštumas ir Žmogaus Senumas; Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisė P. M. Pusl. 112. .... 15c

No. 1498 Lietuviškas Sapninykas. surinktas iš daugelio svetimų sapninykų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapninyką, su aprašymu planetų atspėjimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuoti gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205. .... 50c Tas pats drutai apdarytas. 65c

No. 1515 Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių pasiapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko ruimo. Chicago, Ill.1904, pusl. 412. .... $2.50 Apdaruose. $3.00

No. 1521 Pasiaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaisė F. J. Lietuviškai vertė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų pasiaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. ..... 50c

No. 1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti, kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir mylimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant Naujų metų, dienoje varduvių, gimimo ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill. 1895, pusl. 115. .... 35c

MALDAKNYGĖS.

Mažas Aukso Altorius — Katalikiška Maldų knygelė.

Šios 7 knygelės yra naujausio spaudimo ir gražesnės už seniau spaudintas. Popiera balta, slidi, drukas stambus, didumas knygelių 3x4½ colio. Maldos: rytmetinės, vakarinės, prie spaviednės, komunijos, mišių, mišparų, ir daugybė kitų. Mišių maldos su abrozėliais; mišparai lietuviški ir lotyniški. Keletas lotyniškų giesmių, giedamų prie išstatymo SS. Sakramento, procesijų, pakrapinimo ir tt. 6 Litanijos, psalmės Šv. Marijos P. ir Karaliaus Dovydo, aktai, rožančiai, stacijos, karunka, keliolika šventų giesmių ir tt.

No. 1801 Prastais, drutais apdarais, auksintais kraštais, be apkalimo. 50c

No. 1802 Prastais, drutais apdarais, auksintais kraštais, . apkaustytoms briaunoms pasidabruotoms blėtelėms, su kabute. 60c

No. 1803 Moroko skuros minkštais apdarais, apvaliais kampais, auksinti kraštai, parašai ir auksuota kvietka ant vieno šono. $1.25

No. 1804 Francuziškos slidžios skurelės minkštais apdarais, apvaliais kampais, aukso kvietka, kryžius, parašai ir kraštai. $1.50

**No. 1805 Apdėta baltais sloniaus k

riausia zobova. Su jais gali ne tik pats gražiai pasibovyti, pamatyti svetimų žemių miestus, bažnyčias ir kitas gražiausias triobas, daržus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, bet gali gražiausiai užbovyti ir savo draugus, svečius ir didžiausią susirinkimą. Stereoskopai interesuoja visus, vyrus ir moteris, jaunus ir senus, didelius ir mažus geriau kaip koks teatras. Esate girdėję apie Rymą, Jerozolimą, Paryžių ir kitus gražius miestus, bet juose niekad nebuvote, jų nematėte. Nuvažiuoti juos pamatyti imtų perdaug laiko ir kaštų. Todėl nusipirk Teleskopą su Stereoskopais, o juose pamatysi viso svieto miestus telp gerai, kaip kad ten nuvažiavęs ir nė laikas, sė kelionė tau nekaštuos.

Čia paduodame Stereoskopų gatunkus ir kainą.

SERIJA I. Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Kaina pundeliui. 40c

SERIJA II. Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių dėžutėje. Kaina dėžutei. 65c

SERIEJA III. Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Kaina dėžutei. 75c

SERIJA IV. Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių dėžutėje. Kaina dėžutei. $2.00

SERIJA V. Susideda iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Kaina pundeliui. 25c

SERIJA VI. 12 telp-pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Kaina pundeliui. 50c

DRUKUOJAMOS MAŠINOS.
(Typewriters.)

Drukuojamos mašinos (typewriters) yra reikalingos kiekvienai ypatai, mažam ir dideliam, vyrui ar moteriai, kupčiui ar darbininkui. Ta mašina yra reikalingesnė žmogui, kaip koksai kitas daiktas. Amerikonai jau visai atprato nuo rankos rašto ir visi rašo savo laiškus su mašina. Tarp lietuvių dar mažai kas teturi drukuojamą mašina, nes dar žmonės labai mažai apie jas žino. Jos labiausiai yra reikalingos tiems, kurie prastai rašo, nes žmogus, gavęs prastai rašytą laišką, turi kartais keikti, nes negali perskaityti. Antra vėl, kad lietuvis leidžia laišką į Lietuvą pas savo tėvus ar gimines, nors laiškas yra geral parašytas, bet iš žmonių Lietuvoje mažai kas tegali rankos raštą skaityti ir turi nešti gromatą pas kitą, idant perskaitytų, o tada jau visi žino jo sekretus. Su mašina drukuotą laišką galį kiekvienas perskaityti. Arba vyrai, ar moterys, nemokančios rašyti, turi prašyti kitų, idant parašytų laišką, kur netiktai reikia užmokėti, bet dar turi papasakoti visus savo sekretus, o turėdamas mašiną, gali pats rašyti ir kiekvienas tavo laišką perskaitys. Darbininkui žmogui gali užtekti vienos mašinos ant labai ilgo laiko, jeigu nesulaužys.

Labiausiai turi turėti drukuojamą mašiną kiekvienos draugystės ar kliubo sekretorius, nes su mašina gali greičiaus laiškus parašyti, kuriuos kiekvienas galės perskaityti ir nesakys, atėjęs ant susirinkimo, jog nebuvo lankyti ligonių, nes nebuvo kam perskaityti postal-kortę, kurią sekretorius prisiuntė.

Labai yra geraí tokia mašina kunigams, profesoriams ar kalbėtojams, nes, ką turi prisitaisęs ant pasakymo, gali išsidrukuoti ir kiekviename laike perskaityti.

DRUKUOJAMA MAŠINA ODELL TYPEWRITER.
Kaina $6.95.

Odell Typewriter yra viena iš geriausių pigiųjų drukuojamų mašinų. Ji drukuoja teip gražiai, kaip mašina pirkta už $100.00. Ji yra drutesnė už visas kitas ant svieto esančias mašinas. Ji visa yra padirbta iš gryno plieno, prie jos nėra medžio nė trupinėlio. Visa mašina plieninė ir litaros plieninės išlietos ant plieninio volo. Ji niekad negėnda, nes nėra kam joje gesti. Jos sistema teip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supras, kaip su ją drukuoti. Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą mašina, tai pirk Odell Typewriter, o niekada nesigailėsi. Šitų mašinų kainos seniau buvo $20.00, vėliau buvo $15.00, o dar vėliau — $10.00, o kad mes jų išpardavėme didelę daugybę, tai išderėjome nuo fabriko pigesnę kainą, ir dabar jas parduodame už $6.95

Su gražia audimo apvilkta skrynele už $895

Su gražia skuros apvilkta skrynele už $9.95

Vollukas tepimui raidžių, skyrium 25c
Atrament. mašin., maža šeivukė 15c

Tautiški Lietuviu Paveikslai.

Papuošimui savo kambario, yra gražus tautiški paveikslai:

1. Didis Liet. Kunigaištis Algirdas, miera 22×28 colių. Kaina.....35c.
2. Didis Liet. Kunigaikštis Gedeminas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
3. Didis Liet. Kunigaikštis Keistutis, miera 22×28 colių. Kaina....35c
4. Didis Liet. Kunigaikštis Vytautas, miera 22×28 colių. Kaina.. 35c.
5. Dr Vincas Kudirka, miera 19×24 colių. Kaina ..... 35c.
6. Simonas Daukantas, Lietuvos Istorikas, miera 23×29 colių. Kaina 35c.
7. Gediminas, D. L. K. apima Kijavos pilį 1318 m., miera 17×24 colių. Kaina ..... 30c.
8. D. L. K. Vytautu prisieka, miera 20×25 colių. Kaina..... 30c.
9. Kražių Skerdynė, 1893 m., miera 22×28 colių. Kaina ..... 50c.

Pinigus siunčiant su užprašymų, adresuokite teip:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

KUR GAUTI "LIETUVĄ".

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Diržulaitis, 97 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 77 Gold Street.
T. Jermalas, 215 Berry Street.

Baltimore, Md.
Jur. Diomedis, 521 Columbia Ave.
Jonas Luisa, 521 W. Lombard St.

Bridgeport, Conn.
Kazys Lendraitis, 324 Warren Street.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 281 W. North Ave.
J. Vasiliauskas, 2515 Kensington Ave.

Elizabeth, N. J.
Dom. Bočkus, 211 First St.

Elmora, Pa.
Antanas Reklaitis.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 99½ Oak Street.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 9 Arthur Street.

Montreal, Canada.
K. Bielek, 1135 St. Ekatherine Street.

New Haven, Conn.
And. Ješinskas, 217 Ferry Street.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd Street.

Pittsburg, Pa.
V. J. Bradchulis, 110 So. 15th St.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Scranton, Pa.
M. Valentanavičia, 1831 N. Main St.

Seattle, Wash.
Inter News Agency.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.

Waukegan, Ill.
M. Rakauskas, 1015 — 8-th Street.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Vincas Pukas—Keliaujantis Agentas.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesnlauskas, 347 Rodney Street.
S. Rinkevičia, 73 Grand Street.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis, 709 W. Lombard St.

Chicago, Ill.
Jonas Balčos, 111 So. Leavitt St.
M. Dudas, 61 W. 25th St.
M. Fanstel, 4501 So. Laflin St.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Kast. Steponis, 853—34th Pl.
Juozas Volmeris, 168 W. 18th St.
K. T. Urbutis, 4552 So. Ashland Ave.
Ant. Žukauskis, 871 — 34th Pl.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Cambridgeport, Mass
Pet. Bartkevičius, 719a Main St.
C. Kavoliuo, 19 Harrison Street.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 323 Oak St.

Melrose Park, Ill.
F. A. Golubickas, Box 172.

Millinocket, Me.
Jurgis Tumosa.

New Britain, Conn.
M. J. Ceponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.

Paterson N. J.
A. Varaškevičius, 28½ Putnam St.

Pittston, Pa.
J Kazakevičia, 103 No. Main St.

Plymouth, Pa.
V. S. Kreivenas, Box 1020.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.
And. Mačis, 138 So. Main Street.

Springfield, Ill.
Jur. Tachilauckas, 710 Enos Ave.

Syleville, Ind.
Ad. Kazukevičia

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkonis.

Tacoma, Wash.
D. J. Pulšis,

Union City, Conn.
D. F. Elmaitis, Box 72.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 12 Harlem Street.

Westville, Ill.
Juozas J. Šilkas.

Wilkes-Barre, Pa.
A. P. Aleks, 71 No. Hancock St.

NAUDINGI PATARIMAI.

Nepirk nieko, kas tau nereikalingas, parduosi ir reikalingą kaip prireiks duonos.

Pirk tiktai toklus daiktus, kurie tau v'suomet bus reikalingi, ir be kurių tu negali apsieiti.

Reikalingiausiu daiktu žmogui yra trioba, ir todėl kiekvienas, kuris išgali, privalo įgijimu triobos pasirupinti.

Mes turime murines ir medines triobas, dideles ir mažas, brangias ir pigias, ir kiekvienas norintis pirkti sau namą, gali pas mus rasti, tą, ko jis reikalauja.

Teipogi atkreipiame atydą į pigius lotus, žemiau pagarsintus.

Teipogi atkreipiame atydą į musų namą prie Illinois Court, kurį parduodame lengvomis išmokestimis. Murinis namas 9 ruimai, kaina tiktai ..... $2.200.

Lotas 25x125 pėdų. Iš kalno galite tiek įmokėti, kiek galite, nemažiau vienok kaip $500, o lykį išmokestimis.

Skaitykite žemiau patalpintą surašą musų parduodamųjų namų ir lotų:

PIGŲS LOTAI:

Ant 59-tos gat. arti St. Louis Ave. 25x125. Kaina tiktai ..... $175.

Ant 55-tos ir Whipple gat. (2 lotai 50x125). Kaina ..... $400.

Ant Kedzie Ave. ir 53-čios gat. (2 lotai 50x125). Kaina ..... $450.

Ant Robey gat. arti 71-os gat. (2 lotai 50x125). Kaina ..... $450.

Daug kitų lotų po $350 vienam. Ateikite atsižinoti plačiau apie šituos negirdėtai pigius lotus.

AUBURN AVE., ARTI 34 PLACE.
6 ruimų medinis namas, aukštas ponamis. Lotas 25x130 pėdų. Kaina ..... $1.600.

LAFLIN ST., ARTI 46 GAT.
2 lubų medinis namas. Krautuvė ir 4 gyvenimai. Randa $43 į mėnesį. Turi buti parduotas greitai. Kaina tiktai ..... $3.200.

LAFLIN, TERP 47 IR 48 GAT.
4 ruimų medinis namas ant 2 lotų. Turi buti greitai parduotas Kaina ..... $1.300.

PARNELL AVE., ARTI 37 GAT.
7 ruimų murinis namas. Lotas 25x 125 pėdas. Kaina tiktai .... $1.500.

2 lubų medinis namas 2 gyvenimai po 7 ruimus. Lotas 25x125 pėdas. Kaina ..... $1.900.

THROOP ST., TERP 28 IR 29 GAT.
2 lubų puikus murinis namas, akmenų pamatu. Kaina ..... $3.800.

33 PLACE, ARTI HALSTED ST.
5 ruimų medinis namas. Lotas 25x 147 pėdas. Kaina tiktai .... $1.700.

UNION AVE., TERP 33 IR 34 GAT.
2 lubų murinis namas ant stulpų. Lotas 25x125, 2 gyvenimai. Kaina ..... $1.800.

UNION AVE., ARTI 36 GAT.
2 lubų puikus murinis namas, 16 ruimų. Maudykla. Kaina ..... $4.500.

PARNELL AVE., ARTI 32 GAT.
2 lubų murinis namas su visais naujausiais įtaisymais ..... $3.300.

ANT 37 PLACE, ARTI KEDZIE AV.
Medinis namas, lotas 25x125 pėdas. Kaina tiktai ..... $750.

Ant MORGAN St. arti 63-čios.
Puikus, 2 lubų murinis namas, akmeninis pryšakis, ir laiptai. 2 gyvenimai, 6 ir 7 ruimai. Maudynė ir visi naujausi įtaisymai. Lotas 25x125 pėdų. Tiktai 3 metai kaip statytas. Atneša randos $600 į metus. Arti Ogden Parko, labai gražioj vietoj. Atsiėjo pastatyti $6700, lotas 1200, sykiu atsiėjo $7900. Turi buti greitai parduotas. Numažinta kaina tiktai $5700. Iš kalno reikia įnešti tiktai $2.500, o lykį ant išmokesties. Vienatinė proga nucipirkti puikų namą pigia kaina.

Ant WALLACE St., arti 32 gat.
Murinis namas ant stulpų. Lotas 25x125 pėdas. Kaina tiktai ....$1.200.

Ant AUBURN Ave., arti 33-čio Pl.
Murinis namas ant stulpų. Lotas 25x140 pėdų. Kaina..... $2.000

Ant 33-čio Pl., arti Auburn Ave.
Medinis namas. Lotas 25x146 pėdas. Kaina tiktai $1.500

BURNSIDE, Ill. Ant Lexington Ave.
2 mediniai namai ir staldas. Randa $288 į metus. Lotas 50x125. Namai tik 3 metai kaip statyti. Kaina tiktai $2.500

HARVEY, Ill. Ant Lexington Ave.
Puikus 2 lubų namas. Akmenų ponamis. 2 gyvenimai 6 ir 5 ruimai. 2 maudynės ir visi naujausi įtaisymai. Lotas 25x172 pėdas. Randa $360 į metus. Kaina tiktai $3.300

Ant MORGAN gat. arti 35-tos.
Murinis namas. 7 ruimai. Lotas 26x150 pėdų. Kaina $2.700

Puikus medinis namas, 2 gyvenimai; ant Lowe Ave., arti 38 gat. Randa $264 į metus. Kaina tiktai $1.700

2 lubų, pusė muro, pusė medžio namas, keturi gyvenimai; ant Poplar Ave., arti 31 gat. Randa $360 į metus. Kaina..... $2.500

2 ir 3 lubų mediniai namai ant Emerald Ave., arti 32 gat. Randa nuo $300 iki $472 į metus, Kaina nuo .....$3.000 iki $3.500

31st Place, terp Morgan ir Musprat ul.
2 lubų, 4 flatų murinis namas $3000.00

THROOP ST. Tarp Lyman ir Archer Ave. 2 lubų murinis namas, lotas 50x 125. Kaina $2500.00

Fisk St., terp 33 ir 34 ul.
2 lubų, apačia medžio, viršus muro, štoras ir vienas flatas 2000.00

Grant Works 49 ave.
2 lubų, 3 flatai ir štoras, medinis namas $5200.00

2 luboms, 2 gyvenimais, po 5 ruimus medinis namas ..... $2.000.

Puikus 2 lubų murinis namas, 4 gyvenimai; ant Union Ave., arti 36 gat. Randa $444 į metus. Kaina tiktai $3.500

Murinis namas ant 37 gat. Randa $240 į metus. Kaina $2.000

Puikus murinis namas, 2 lubų, aukštas ponamis, su geral įtaisyta skalbykla, 4 šeimynos gyvena, 19 ruimų. 3 vanos ir kiti naujausi įtaisymai. Gera pastogė. Randa neša $612 į metus. Tramvajai eina pro pačias duris. Arti 33 gat. $5.100

2 lubų murinis namas, 14 ruimų. Lotas 25x147. Randa $30. Kaina ..... $3.000.
Tas namas yra ant 38 ul. terp Auburn Ave. ir Gage St.

Halsted St., terp 56 ir 57.
Medinis namas 1½ lubų ir ponamis. Randa $15. Kaina ..... $2.800.

Lowe Ave., arti 33-čios ul.
Murinis namas, akmenų pamatai. Randa $24. Kaina ..... $3.200.

2 lubų medinis namas ant 38 ir Gage ul. Kampinis. 8 ruimai. Lotas 33x147½. Randa $16. Gera vieta valzbai, Kaina ..... $2.000.

2 lubų murinis namas, ant Wallace, arti 33 ul. Kaina ..... $2.700.

Marshfield Ave. arti 35 St.
2 lubų, 16 ruimų, medinis namas. Puikus. Kaina $3.500

37th arti Wallace St.
Murinis namas. Krautuvė ir 4 ruimai. Kaina $2.000

Lotai!

GERI BIZNIUI LOTAI.

Ant Halsted St., arti "Lietuvos" namo. 50x137 pėdas. Specijališkos rinkliavos už gatvę užmokėtos. Tėmykit ilgumą lotų, 12 pėdų ilgesni, negu paprastai. Kaina $2.500

Ant Halsted St., arti "Lietuvos" namo, terp 33 ir 34 gat. 24x125 pėdas. 2 rinkliavos už gatvę užmokėtos. Kaina $800

Ant Western ave. bulvaro terp 43-čios ir 45 ul. puikus lotai ant rezidencijų. Kainos nuo $20.00 ir aug čiau. Pirk šiuos lotus dabar, nes kainos jų netrukus pasidvejos.

Teipgi turime daugybe visokiu lietuviškų namų ir lotų ant pardavimo visose pusėse miesto Chicagos.

Lotas ant 69 plėce terp Hoyne Av. ir Leavitt St. arti tramvajų linijos, pirkšnių šalygatvis, vanduo, gazas, srutynė. Kaina tiktai ..... $300.

Artimesnėmis žinioms kreipkitės pas

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

50c atneš tau $20.

ar daugiau, jeigu nusipirksi knygą "Kaip padaryti Money", ir išmokinsi iš knygos money daryti. Kiti, išsimokinę iš jos, uždirba net daugiau vienu sykiu. Prisiųsk 50c markėmis ar Money Orderiu, o tuojau gausi knygą. Adresuok:

J. ILGAUDAS
3312 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

$5.75 Im. 17 akmenų Geležkelinis Laikrodelis.

Stiebellu užsukamas ir nustatomas, vyriško ar moteriško didumo, 20 metų sakantis tikslus ir dvigubais medžiokliniais lukštais, puikia gravirutoms. Laikas kurs pakaitai laike, ypatingai pritaikytas geležkeliuose ir kitiems atsitikimuose laikui tikslus. Užtikrinamas 2 metų. Specialiskas pasiūlymas! Mes pasiųsime šį laikrodėlį kokiu nori adresu C.O.D. $8.75 ir persiuntimo išlėsu tiesa plino išlyrimo. Jei nebus toks, kaip pažadėta, nemokėk nė vieno cento. Atmink, gali tas parsiųsis atmokėti $20.00 už tokį pat laikrodėlį, jeigu pirsi jį pas kokį sankrovininką. Labai puikus 14 kar. auksuotas grandinėlis ir pakabas dykai su kiekvienu laikrodėliu. Adresuok:

Excelsior Watch Co.
900 Athenaeum Bldg., Chicago

Jau galima užsisakyti

"Lietuvos Ukininkas"

SU DVISAVAITINIU PRIEDU

"Žemė" 1909 metams.

Lietuvos Ukininke" rašoma apie svarbiausius Lietuvos gyvenimo apsireiškimus, apie mokyklas, valsčių, parapijų ir visokių draugijų reikalus, apie Žemės valdymą. Dumos ir vyriausybės darbus (politiką), užsienių gyvenimą ir tt. Taip-pat spausdinama žmonėms suprantami straipsniai iš gamtos ir kitų mokslų. Duodama žmonėms visokiuose reikaluose nurodymai ir patarimai.

Ž MEJE" rašoma apie laukų dirbimą, gyvulių auginimą, jų ligas ir gydymą, apie sodininkystę, bitininkystę ir kitus ukio dalykus.

Prie to dar turime paminėti, kad 1909 metais visi metinai "Liet. Uk." skaitytojai gaus: 1) KALENDORIŲ 1909 m.; 2) Kiekvienas metinis ŽEMES skaitytojas, kuris užsisakis "Liet. Uk." sevėilau vasario 1 d. 1909 m., gaus išbaudymui daržovių sėklos. Be to dar ŽEMES skaitytojai 1909 metais ras daktariškų patarimų — kaip saugoties ir gelbėties nuo ligų! KAINA: VILNIUJE IR KITUR su nusiuntimu: metams 3 r., pusei metų 1 r 50 k., 1 mėn. 30 k. — UŽSIENIUOSE su nusiuntimu: metams 4 r., pusei metų 2.. Adresas:

Vilnius. "Lietuvos Ukininko", Redakcija ir Administracija.

"RAISTĄ" (The Jungle) DUODU DOVANAI

Skaitytojams "Lietuvos" ir "Vienybės L.", kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos "RAISTAS" nėsi dar skaitęs, tai visai mažai tėzinai Amerikos gudrybes, sukytybės ir teip vadinamę jos, gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinkilių, nes neturi gana patyrimo. "RAISTAS" tai knyga patyrimą.

Perskaitęs "RAISTĄ" teippat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos ir kodėl bedarbės kilo, o tuomi ir kaip galima turėti visuomet darbas ir gyventi laimingai.

„RAISTAS" dėl išnašumo savo lėšių yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

"RAISTAS", kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje.

"RAISTO" kaina $1.00, perkant pačią knygą. Prenumerata laikraščių "Lietuvos" ar "Vien. Liet." metams $2.00. Bet kas naujai užsisakis "Lietuvą" ar "Vien. Liet." metams, prisiųsdamas man $2.00, apturės metams vieną šitų laikraščių ir "RAISTĄ" dykai.

Siuntimui prenumeratos adresas: J. Naujokas, Madison Sq. box 189, New York, N. Y.

Kiekvienas lietuvys inteligentas pripažins didelę vertę knygos "Raistas".

D-rė Marija Dowiatt-Sass

Moterų ir Vaikų Ligų Specialistė.

OFISAS, 749 W. 18-th St. Tel. Canal 1206.
VALANDOS: Nuo 9:30 iki 11:30 ryte. Nuo 3:30 iki 7 val. vakare.
Nedėldieniais: Nuo 9:30 iki 12 val. tik.

RUSTAS, 2801 W. Harrison St. (arti W. 59-os Ave.)
VALANDOS: Iki 9 val. rytmetyj. Nuo 7 iki 8:30 vakare.
Tel. Austin 439.

Telefon Yards 471.

Notary Public
(Lietuviškas Notaras)

Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.

J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St.
Chicago, Ill.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasiškų knygų, rašančių, škapierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišėlių plunksnų, drukuojamų mašinukų, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

PETRAS M. KAITIS
281 N. North ave. Chicago, Ill.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Tel. 1532 Yards.

Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktikę ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras
A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skaudumo, išgydo Skorbutą, Neuralgija, sudeda naujus vietoj ištpuoliusių, pritaiko iskirstijusius aukso, sidabro, amalgamu. Valandos: Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 2266

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaikos slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Atsiųsdamas žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 50. 8TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausiu gydytoju ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkėliau į savo namus po nr.

3149 S. Morgan St.
Kampas 32ros gatvės

Mano ofisas apruptintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti, kaip ir lygšiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Daru visokią operaciją. Liekuosi su pagarba

Telefonas Yards 687.

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan Street
Kampas 32ros gatvės.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

Męs Apdraudžiame
(Insuriname)

Nuo **Ugnies** visoki turtą, ar tai butų namai, naminiai daiktai, vaizba ar kitoniškas turtas.
Nuo **Vagių** ir **Plėšikų.** Nuo **Ligos** ir **Sužeidimų.**
Nuo **Mirties.**

Męs apdraudžiame VISKĄ ir nuo VISOKIŲ NELAIMIŲ

Kiekvienoj nelaimėj pinigai yra reikalingi, todėl nusipirkite pas mus Apdraudimo Raštą (Insurance Policy), o atsitikime ar ugnies, ar ligos, ar mirties, ar kitokios nelaimės, nereikalausite rupintis apie pinigus. Apdraudimo Kompanija išmokės jums tiek pinigų, ant kiek jųs busite apsidraudę.

Apsidraudimo kainos yra labai mažos. Su apdraudimo reikalais kreipkitės pas

A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS Varicocelę ir HYDROCELĘ t.y. pagadintas gyslas be peilio ir skausmų.

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocelę. Striktura, užsikrėtusius kraujo užnuodyjimu, nusilpnėjimu nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Šitokius pasiulymus duodame visiems tiems, kurie buvo gydomi visokių kitų daktarų be jokios pasekmės ir jėdavę pinigus dykai; todėl noriu jums parodyti, kad mano budas yra vienintelis ir su juo išgydysiu ant visada.

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.
Skaudėjimus skilvio, kopenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI.
Sergantiejie dusuniu, bronchitu ir plaučių ligomis išgydomi galutinai naujausia mano metoda.

Slaptingos Vyrų Ligos.
Aš išgydau greitai ir ant visada kiekvieną slaptingą vyrų ligą; užlaikau viską didžiausioj paslaptyj.

Visokios patarmės dovanai!

Išgydau galutinai

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

Moteriškas Ligas.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę ir kitas, išgydau pasekmingiausiai pagal mano metodos sutaisytus vaistus.

Kraujo Užnuodyjimus
ir odos ligas, paveizdan: išbėrimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir visokias kitas ligas
išgydau ant visados.

Kalbu lietuviškai!

Dr. L. E. ZINS, 41 So. Clark St., Chicago, Ill.
Tarpe Lake ir Randolph Street
PRIĖMIMO VALANDOS: nuo 8 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis: nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Kodiel kienti paslaptai?

Ar esi senu, jaunu arba pusaumženiu. Mas galem išgydidi jus.

Musu specjališkumu yra gydimas privatišku, nervisku ir chronišku ligu, par tyrinejimas suviršo 20 miatu.

Ta saka moksla medicinos ira musu amžiu tyrinejimas.

Lygas, katros apsijemam išgyditi, gydom galutinai ir uz žemą apmokejimą.

Jaunikaitiai, katri kienčia sava jaunu dienu klajdos, mas sugrąžinome galutinai sveikata.

Virams po 40 miatu amižio, katri junčia vyriškuma suniekinima, mas privertam smaguma su musu gydimu.

Kraujo užnuodyjima, Varicocele, Inkstu (kidney) ir pusles ligas, Rheumatizma, Neuralgia, pylva ir kepenu ligas, Hemorrhoidas (piles), Ulcers, pasdidinima gelės (enlarged glands), ir vysas skuros ligas, greitai išgidom.

ATMINK, jog mas rašom sava vysiem pacjentoms ing you kalboi ir užlaikome didžiausioj slaptybeje.

Mas sutaisom vysus vaistus del musu ligoniu ir siuntam jous ing vysa posvietie. Rašyk pas mus šendiena apsakidamas kas jums skaudžia ir reidalauk prisiuntima musu naujausios knigas, katrą siuntiem dykai kožnam katras padous sava adresa.

Tou knigole ira daug illustraciu ir ii ira kejp noumai moksla del sienu ir jaunu, katri kenčia nou vysu vyrišku ligu. Kniga ta apsaka wysokies lygos kajpe gali jous gyditi noumusie. Rašyk pas:

DR. JOSEPH LISTER CO.,
L. 75 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Goudotinas Tamista: Aš kienciu noug ligos, katra ira.....
(Aprašik ligą)
..... Prašau prisiunsti suvis dykai, jusu knigutie, katra moka kajp gyditisie noumosie.

Mana vardas ir pravardie:.....

dresas.—P. O.....Statas.....

Pasiskubinkite

Kolai yra iš ko pasirinkti.

Po pagarsinimui sumažinimo kainų žieminėms drapanoms daugybę jų išpardavėme pereitą mėnesį. Bet dar turime gana visokių mierų ir gatunkų pasirinkimui gerų drapanu, o parduodame visas 15 procentų pigiau jų originališkos kainos. Tai yra, trumpas drapanas ar ploščius, vertus $22.00 parduome už $18.00. Vertas $25.00 parduodame už $20.00, ir tt.

Pas mus galite gauti Trumpas Drapanas nuo $8.00 augštyn net iki $25.00, kas tik kokių nori. Teip pat ir ploščius nuo $8.00 augštyn.

Todėl pasiskubinkite nusipirkti kol yra iš ko pasirinkti sau tinkamas drapanas sumažinta kaina.

The Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 South Halsted st., (Kerta 33-čios gat.) Chicago, Ill.